

בשבע

בס"ד יום חמישי, כ"ב תמוז תשע"ב 12.7.12 ◀ פרשת פנחס ◀ www.inn.co.il

קופונים
בהלכתו
מרכז הזמנות
לצימרים בארץ

073-2211171

זמני הדלקת נרות
פרשת פנחס

כניסה: יציאה:
י-ם: 19:11 20:27
ת"א: 19:27 20:29
חיפה: 19:19 20:31
ב"ש: 19:24 20:27

פרקליט המדינה,
משה לדור
צילום: פלאש 90

יום הדין של הפרקליטות

אולמרט לא יצא זכאי, אבל הכרעת הדין חושפת להיטות יתר של הפרקליטות להדיח ראש ממשלה מכהן ■ יש לעמוד על הקמת גוף מפקח חיצוני ובלתי תלוי שישים קץ לשרירות של הפרקליטות עמיאל אונגר עמ' 26 ■ האם הפרקליטות הדיחה את אולמרט כדי להיפטר משר המשפטים שלו, דניאל פרידמן? עמנואל שילה עמ' 22

18

המחלוקת על לימודי
התנ"ך: מכתבי תמיכה
והתנגדות לתוכנית
הלימודים החדשה בחמ"ד

חגית רוזנבאום

46

האלטרנטיבה לפלסנר:
הקמת צבא מקצועי
לצורך משימות שוטפות,
וחיל מילואים כללי
לעיתות מלחמה

הרב אליעזר מלמד

על קרקע מוצקה

צילום: פלאש 90

דו"ח ועדת השופט לוי
ממליץ לשים קץ לאפליה
המשפטית נגד המתיישבים
יאר שפירא עמ' 30

פרופ' טליה איינהורן,
מומחית למשפט בינלאומי,
סומכת את ידיה על הדו"ח:
השטחים אינם כבושים,
ההתיישבות היא חוקית
שמעון כהן עמ' 15

הוועדה ממליצה על פיצוי במקום הריסה. היישוב מגרון

אתנחתא

מה קורה כשנותנים לילדה
לשחק בטנקים ואיך מסתיימת
מסיבת פגימות של בנים בגן?
אסתי רמתי בתובנות חדשות
על החלוקה המגדרית

ההצעה לביטוח המשכנתא שקיבלתי ב'הירשוביץ פתרונות' תחסוך לי

חיג עכשיו
*2004
ותתחיל לחסוך!

280 ₪ בכל חודש

כמבוגר, אני משתדל לחסוך כמה שיותר. אין סיבה שאשלם יותר על ביטוח המשכנתא

הירשוביץ
פתרונות
ביטוח ופיננסים

משכנתא בית
ביטוח המשכנתא הטוב ביותר

*2004

סא"ל מיל.
הרב מנחם הרטמן, נתניה
מחבר ספר "קיצור אגרות משה"

עושים ריבונות

כנס שנערך היום (ה') ידון בנושא החלת הריבונות ביו"ש על רקע דו"ח לוי

רבקי גולדפינגר 40

ברית עולם

למרות פסיקת בית המשפט בעיר קלן,

גורמים יהודיים מבטיחים: נמשך למול

בגרמניה ובכל אירופה

ניצן קידר 42

ניצן קידר

האם הפרקליטות פעלה לא כשורה כשהעמידה את ראש הממשלה לשעבר לדין בשלוש פרשיות בהן זוכה ממרבית האישומים? תלוי את מי שואלים.

ביום שלישי האחרון החליט בית המשפט המחוזי בירושלים להרשיע את ראש הממשלה לשעבר בהפרת אמונים בפרשת מרכז ההשקעות, אך זיכה אותו מחמת הספק בפרשיות טלנסקי וראשונטורס. לגבי פרשת טלנסקי ציינו השופטים כי אולמרט אכן קיבל כסף מהאיש, אך לא ניתן לשלול את הטענה שמדובר בכספים פוליטיים. בפרשת ראשונטורס נקבע, כי אין די ראיות המוכיחות מעל לכל ספק סביר כי הכסף נגבה כדי לשמש למטרות פרטיות וכי אכן נעברה עבירה פלילית. עם זאת, ראוי לציין שזו הפעם הראשונה בה ראש ממשלה לשעבר מורשע בעבירה פלילית של הפרת אמונים.

אולמרט אמר בתגובה להחלטה כי הוא מכבד את הכרעת השופטים וגם את ההרשעה, ומבטיח כי יפיק לקחים מהחלטת בית המשפט. אולמרט סירב

לענות לשאלות העיתונאים. ראש לשכתו של אולמרט, שולה זקן, דווקא הורשעה בפרשת ראשונטורס, בעבירה של מרמה. התגובות לזיכוי החלקי במערכת הפוליטית היו מעורבות. ראש הממשלה בנימין נתניהו אמר כי הוא נותן אמון מלא במערכת המשפט בישראל ומברך את אהוד אולמרט על הזיכוי בשניים משלושת הסעיפים בהם הואשם. שר הביטחון אהוד ברק הוציא הודעה ובה נאמר: "ברמה האישית, אהוד ברק בהחלט מברך את אולמרט על הזיכוי ועל כך שמועקה גדולה הוסרה ממנו. חוץ מזה, יש שופטים בירושלים".

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, ח"כ אורי אריאל, אמר מחד כי "הרשעת ראש ממשלה לשעבר בהפרת אמונים היא יום קשה, כתם שחור לישראל ומשבר קשה באמון הציבור בהנהגה ובנבחרי הציבור בישראל", אך מאידך קרא לחשבון נפש בפרקליטות ולהקמת גוף שיבקר אותה.

יו"ר מרצ, ח"כ זהבה גלאון, אמרה כי העובדה שאולמרט זוכה מחלק מהאישומים נגדו אינה מאפילה על כך שהורשע בהפרת אמונים. "ראש ממשלה בישראל אינו יכול

על אף הזיכוי החלקי של אהוד אולמרט, פרקליט המדינה משה לדור לא מתפטר

לכך מתכוונים בפרקליטות לדרוש הטלת קלון על העבירה שבה הורשע אולמרט ואף שוקלים לבקש עונש מאסר בפועל, למרות שברור כי קלושים הסיכויים שבית המשפט ייעתר לבקשה שכזו.

כאמור, שאלה נוספת שעולה כעת היא השלכת ההכרעה בתיקים הנוכחיים על המשפט המתנהל נגד אולמרט ושורה ארוכה של אישים נוספים בפרשת הולילנד. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עורך הדין רו נורי, אמר בראיון לגל"צ: "נשקול מחדש איך לנהוג בכתב האישום הנוסף שעומד נגדו. אני משוכנע שמי שעוסק בתיק הזה יעשה את חובתו כפרקליט - ויבדוק אם יש השלכות. זו חובתנו ביחס לכל תיק". מנגד פרסם דובר משרד המשפטים הודעה, לפיה "עמדת התביעה ב'פרשת הולילנד' איננה עומדת כיום לשקילה מחדש - זולת הערכה ועדכון שוטפים, כפי שמתבצעים ממילא מעת לעת בכל התיקים, וכפי שהוסברו הדברים בראיונות הבוקר מטעם נציגי הפרקליטות ומשרד המשפטים. בניגוד לפרסומים שגויים, הכרעת הדין שניתנה אתמול איננה רלוונטית לפרשת הולילנד".

נאמן: דו"ח לוי יובא לוועדת השרים להתיישבות לאחר קבלת חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה

במחלוקת מבית מדרש של מזרח תיכון חדש, והיא פוגעת בראש ובראשונה בכבוד מוסד הנשיאות שאמון על שמירת אחדות בעם". ראש המועצה האזורית שומרון, גרשון מסיקה, תקף גם הוא את דברי הנשיא. "הנשיא פרס חילל את מעמד הזיכרון של חווה המדינה באמירות קיצוניות ומפלגות. ניתן היה לצפות ממחולל אוסלו שלאחר למעלה מ-1,000 הרוגים לפחות יחסוך מהציבור את הגיגיו המפלגים". לדברים הצטרף יו"ר מועצת יש"ע, דני דיין, אשר תוקף גם הוא את דברי הנשיא פרס בגנות מפעל ההתנחלויות: "הסכנה היחידה שעומדת היום בפני מדינת ישראל כמדינה יהודית היא רפיון האמונה בזכותנו ההיסטורית על אדמתנו. תתמיה שהנשיא בחר לשלוף את נבואת הייאוש הפוליטית שלו דווקא באזכרה לבנימין זאב הרצל - שהוא סמל לדבקות בחזון כנגד כל המיאישים ומרפי הידיים".

אתמול (רביעי) בבוקר הודיע שר המשפטים, פרופ' יעקב נאמן, מעל בימת הכנסת, כי לאחר קבלת חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה בעניין דו"ח ועדת לוי יובא הדו"ח לדיון בוועדת השרים לענייני התיישבות ושם תיקבע עמדת הממשלה בנוגע לו. השר ציין כי דו"ח לוי "לא נכתב לא בששון ולא במרץ, אלא ביישוב הדעת, והמבין יבין".

שיפוטי שידון בענייני בעלות במקרקעין ביו"ש, הקמת מרשם מקרקעין ישראלי לאדמות יו"ש, החלת תקנת השוק הישראלית ביו"ש (כשמקרקעין נקנים בתמורה ובהסתמך על המרשם בתום לב, הרכישה מוכרת אף אם הבעלים הוא לא זה שמכר). כמו כן תכלול ההצעה דרישה להחלת חוק התכנון והבנייה על יהודה ושומרון.

מי שהחליט לצאת נגד הדו"ח, לא במפורש אך במשתמע, היה לא פחות מאשר נשיא המדינה, שמעון פרס, אשר חרג מהרגלו שלא להביע עמדות פוליטיות בוטות. פרס השתתף ביום שלישי באזכרה הממלכתית לחווה המדינה, בנימין זאב הרצל, ואמר כי "ההתנחלות הישראלית בשטחים המיושבים בצפיפות באוכלוסייה ערבית, שבאה בעקבות התקפתם עלינו, עלולה להביא לשינוי דמוגרפי מאיים. כלומר, לסיכון הרוב היהודי בארץ ישראל. מדינה יהודית ללא רוב יהודי, ספק אם תוכל להישאר יהודית. עצמאות לאומית בעולם הדמוקרטי מחייבת לשמור על רוב יהודי, ווהות לאומית בעולם רב תרבותי מחייבת לשמור על הייחוד הרוחני של העם היהודי".

אמירתו של פרס עוררה זעם רב בימין. ח"כ אורי אריאל (האיחוד הלאומי) תקף את דברי פרס ואמר כי "מצער שנשיא המדינה חוטא שוב באמירה אומללה הפוגעת בחלקים נרחבים בעם. זוהי אמירה שנויה

מבזקים

מחבלים ירו צרורות ממקלע כבד משטח רצועת עזה לעבר כלי רכב שחנו סמוך לקניון בצומת יד מרדכי. הירי גרם לפגיעה קשה בכלי רכב ובקירות הקניון הסמוך, אך לא הביא לפגיעה בנפש. בתגובה לירי תקפו כלי טיס של חיל האוויר בסיס טרור ועד טרור בדרום רצועת עזה, השייכים לארגון הטרור חמאס. בצה"ל דיווחו על פגיעות מדויקות במטרות.

היועץ המשפטי לממשלה החליט לגנוז את תיק החקירה שנפתח נגד הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת, בשל חוסר ראיות. בהודעת משרד המשפטים

נאמר כי הסיבה להחלטה היא "מן הטעם שלא ניתן להוכיח כי הדברים המיוחסים לרב, כפי שהתפרסמו בתקשורת, אכן משקפים בצורה מדויקת את הדברים שנאמרו על ידו בפועל". בתגובה אמר הרב: "אנחנו לא עוסקים בהסתה ולא בגזענות. זה בסדר גמור מה שאמרנו". נציבות שירות המדינה הודיעה כי תצרף את תשעה באב לרשימת ימי השבתון של עובדי המדינה. דבר צירופו של תשעה באב לרשימה נמסר לח"כ דוד אזולאי (ש"ס) במכתב ששיגר אליו נציב שירות המדינה, עו"ד משה דיין, בעקבות פנייתו בנושא חג הפורים.

דיין מסביר במכתב כי בנושא חג הפורים הוחלט שלא להיענות לבקשה, זאת מכיוון שמדובר בחג שיש לו שני מועדים ועלול להיווצר בלבול בכל הנוגע לזכאות לשבתון.

שולי מועלם, אלמנתו של סא"ל משה מועלם, הודיעה השבוע כי תתמודד על מקום ברשימת הבית היהודי לכנסת הבאה. מועלם שולבה כזכור ברשימת הבית היהודי לכנסת הקודמת, אך לאחר שהניסיון לאיחוד המפלגות קרס לא השתלבה מועלם באף אחת מהרשימות. מתמודד נוסף שהודיע על הצטרפותו להתמודדות הוא הרב

ד"ר דורון דנינו, מרצה מצטיין ואיש הקיבוץ הדתי. שני המועמדים החדשים לא הזדהו עם איש מהמתמודדים על הנהגת המפלגה.

ארגון הטרור הלבנוני חיזבאללה טוען כי חשף רשת ריגול שפעלה למען ישראל וה-CIA, ובין פעיליה שלושה מבכירי הארגון. כך מדווחת רשת הטלוויזיה אל-ערבייה. לדיווחים אלה מצטרפים כלי תקשורת ערביים ומוסיפים כי שלושת בכירי הארגון שנעצרו הם מוותיקי החיזבאללה, עובדה שאפשרה להם נגישות אל קרביו של הארגון והעברת המידע למוסד ול-CIA.

תושבי מגרון: מצפים שהמדינה תתמוך בעמדתנו בבג"ץ בעקבות רכישת הקרקע

תושבי היישוב מגרון יצאו בימים האחרונים לסיבוב נוסף במאבק על הישארותם ביישוב. רכישת חלקות הקרקע שעליהן מוצבים חלק ניכר מבתי היישוב הניעה מחדש את המאבק, אשר החל בעתירה לבג"ץ. כפי שדיווחנו כבר בשבוע שעבר, בעתירה מבקשים התושבים להקפיא את כל ההליכים בנוגע לחלקות שנרכשו, וזאת עד לבירור סופי של מעמד הרכישות. השבוע התברר כי הטוענים הפלשת'נים לבעלות בקרקע הגישו תלונה במשטרה, בטענה שהרכישה שהציגו המתישבים מקורה במרמרה. לטענתם מדובר במסמכים מזויפים, מאחר שמי שנטען שהוא בעל הקרקע כבר הלך לעולמו בשעת המכירה. נציין כי התלונות מתבססות על השערות, זאת משום שבג"ץ הוציא צו חיסיון בנוגע לפרטי הרכישות שהוצגו לרשויות.

במקביל למאבק המשפטי יצאו התושבים גם למאבק ציבורי, בדרישה מהמדינה לגבות את דרישתם להישארות ביישוב. בין

השאר הפגינו התושבים מול הכנסת, נסעו בשיירת מכוניות מול בית ראש הממשלה, וקיימו עצרת מחאה ברחבת גשר המיתרים. שוקי סט, חבר במטה המאבק, אמר בראיון לבני טוקר בערוץ 7 כי הוא וחבריו תושבי מגרון חוששים שתשובת המדינה לא תהיה חד משמעית ובכך למעשה יינתן אור ירוק לפינוי: "המדינה אמורה לתת את תשובה לבג"ץ, ואם המדינה לא תיתן תשובה חד משמעית ותחזור בה מדרישת ההסרה, אז הבג"ץ ידחה את הבקשה שלנו. אנחנו מקווים שהממשלה כן תיתן תשובה ברורה שמדברת על הסדרת היישוב בעקבות רכישת הקרקעות".

לדבריו, "אחרי מה שקרה בגבעת האולפנה, כשהבטיחו שהוועדה לענייני התיישבות תמנע הישנות מקרים דומים בעתיד, יש לנו ציפיות. בפרט עכשיו לאחר פרסום דו"ח ועדת לוי, אין הצדקה להרוס את היישוב מגרון. ממשלת ישראל נבחרה בקולות הימין וראש הממשלה הבטיח שכל יישוב שנרכש כדת וכדין יוסדר".

עתירה לבג"ץ: לעצור את העבודות על אבן השתייה

רבקי גולדפינגר

אבן השתייה, הסלע המקודש לעם היהודי והממוקם בהר הבית מתחת לכיפת הסלע, הפכה בימים אלו לאתגר בנייה לכל דבר, כך חשף העיתון מקור ראשון. במסגרת שיפוץ נרחב שעורך הוואקף בגג הכיפה ובקירותיה, הוא בחר להשעין את הפיגומים ולערום את ערימות העפר דווקא על גבי הנקודה הדתית והארכיאולוגית הרגישה ביותר ליהודים, היא אבן השתייה.

יצוין כי במשך שנים שמרו המוסלמים על כבודה של אבן השתייה, אותו סלע שניצב על פי המסורת היהודית בקודש הקודשים והבולט מקרקע הר הבית. כאמור, מתברר כעת כי לאחרונה מחוללת ברגל גסה קדושת המקום, ובמסגרת עבודות שיפוצים נרחבות המבוצעות בכיפת הסלע הציב הוואקף באופן חופשי פיגומים וכלי עבודה ישירות על הסלע. שרים, חברי כנסת ואישי ציבור הביעו זעזוע עמוק מהתנהלות הוואקף, אולם נדמה שעד כה לא נעשה דבר ועבודות השיפוצים ממשיכות ללא הפרעה תוך ביזוי אבן השתייה.

לאור זאת עתרה השבוע (א') תנועת נאמני הר הבית לבג"ץ באמצעות עו"ד נפתלי ורצברגר בדרישה להפסיק מיידית את הפגיעה בקדושת אבן השתייה. עוד דורשת התנועה להסמיק את הרבנות הראשית לישראל לטפל בהפסקת החילול.

בעתירה נטען כי "הוואקף המוסלמי אשר השתלט על ההר ועושה בו כבתוך שלו, עלה הפעם מדרגה, ואם עד היום נבדקו הגבולות בפריפריה של ההר, הפעם הזאת פגע ופוגע הוואקף בלב ליבו של ההר, אבן השתייה, תוך חילול המקום ופגיעה ברגשות בני העם היהודי באורח העמוק ביותר". עוד נאמר בעתירה כי "השיתוק וההימנעות מפעולה מהירה ונחרצת גם נוכח רגישות המקום, נגועים בהפרת החוק ובחוסר סבירות קיצונית המחייבת הפעם התערבותו של בית המשפט ולמען מניעת הפגיעה בקודש וברגשות נוכח הזלזול המופגן של הוואקף המוסלמי בקודשי ישראל", דברי

על סדר היום

שמעון כהן

דו"ח ועדת לוי הוא עבודה רצינית ויסודית; לא ראיתי טענות משפטיות נגדו

| פרופ' תוליה אינהורן | מומחית למשפט בינלאומי

הופתעת מתוכנו של דו"ח השופט אדמונד לוי?

"ודאי שלא. הרי 'אמת מארץ תצמח'. כל מי שבוחן את העניין בצורה רצינית גיע למסקנה הזו".

אם הדברים כל כך ברורים, איך זה שהם לא נאמרים על ידי משפטי העולם?

"את הדברים האלה אמרו לאחר מלחמת ששת הימים משפטנים גדולים, אשר לחלקם מתייחס הדו"ח. פרופ' סטיבן שובל, פרופסור למשפט בינלאומי (לימים נשיא בית הדין הבינלאומי בהאג), כתב ב-1970 על זכותה העדיפה של ישראל על שטחי י"ש. ב-1994 כינס את מאמריו הנבחרים בספר, ומאמר זה מופיע שם".

וזאת משום שלא היתה כאן ריבונות ירדנית קודמת?

"בהחלט. המשפט הבינלאומי מתיר מלחמה רק לצורכי הגנה עצמית. פלישתן של מדינות ערב לתחומי ארץ ישראל המערבית, לאחר שדחו את הצעת החלוקה, היתה מעשה תוקפנות. על פי כתב המנדט, שאושר בידי חבר הלאומים, ארץ ישראל המערבית היתה אמורה להיות הבית הלאומי לעם היהודי. החלטת החלוקה היתה המלצה בלבד, שישראל היתה מוכנה לקבל אך מדינות ערב דחו".

כלומר שלמעשה בששת הימים ישראל תיקנה את המעוות.

"התיקון טרם הושלם. כדי שייקבעו גבולות יש צורך בהסכמת המדינות השכנות. עד כה נקבעו גבולות רק עם מצרים וירדן בהסכמי השלום".

הקו הירוק לא יכול להיחשב לגבול?

"בהסכמי שביתת הנשק שנחתמו בין ישראל לשכנותיה לאחר מלחמת העצמאות נכתב בפירוש, לדרישת מדינות ערב, ש'אין לפרש משום בחינה את קו שביתת הנשק כגבול מדיני או טריטוריאלי'".

כי רצו להישאר עם חזון הכיבוש המלא של ארץ ישראל?

"אכן. ב-47' נציג הוועדה הערבית העליונה אמר בפירוש בדיון בוועדת האו"ם על שאלת ארץ ישראל, שאין מקום להקמת 'גוף זר' לאסלאם במרחב שבין הים התיכון לאוקיינוס ההודי. שכנינו ידעו שברגע שייקבע קו גבול יבוא סוף לתביעות, ולכן לא היו מוכנים. במשפט הבינלאומי, לאחר שקו גבול נקבע, אין עוד אפשרות לשנותו גם בעקבות מלחמה. אילו היה הקו הירוק נקבע כקו גבול בינלאומי בהסכמי שביתת הנשק, המשמעות היתה שב-67' זה היה 'שטח כבוש' על פי אמנת ז'נבה הרביעית. ב-1950 ירדן ניסתה לספח את י"ש וירושלים, אך רק שתי מדינות הכירו בסיפוח - אנגליה (בכפוף להסתייגות לגבי מזרח ירושלים) ופקיסטן. גם מדינות ערב התנגדו. סוריה טענה שהשטח בכלל שייך לה. לאחר שעם ישראל גלה מארצו נתקיים 'שמומו עליה אויביכם', ואכן, מי שביקר בארץ ישראל ב-1880 לא מצא בה מייל אחד של כביש".

מהי לתפישתך הבשורה הגדולה שבדו"ח השופט לוי?

"הבשורה הגדולה היא שהדו"ח מאשר למעשה את הדבר הנכון, שבמשפט הבינלאומי שטחי י"ש אינם שטחים כבושים. על שטחים כבושים חלים כללים שונים הנגזרים מעצם ההגדרה הזו".

ודו"ח כזה יכול להתקבל על ידי בית הדין בהאג?

"בית הדין בהאג פוסק רק כשמדינות מסכימות לסמכות השיפוט שלו (בעניין הגדר היתה בקשה של עצרת האומות המאוחדות לחוות דעת מייעצת, כשמה כן היא, הליך שבו לא היה לישראל מעמד). אפילו דמוקרטיות אינן ששות להתייצב בפני בית הדין בהאג מפני החשש מהטיות פוליטיות. השופט המצרי שדן בעניין הגדר התראין בפומבי, עוד לפני הדיון, ואמר שגם אם היה לישראל מעמד, טיעוניה היו מתבררים כמופרכים. בקשת

ישראל לפסול אותו נדחתה. לגבי קהיליית המשפט הבינלאומית, פרופ' אלן דרשוביץ הסביר היטב מדוע קשה לתמוך בישראל. במציאות הגיאוגרפית העכשווית מי שמתבטא לטובת ישראל לא ימצא את מקומו על במות רבות. רק לאחרונה סירבו אוניברסיטאות בנורבגיה להתיר לפרופ' דרשוביץ עצמו להרצות שם על הסכסוך הישראלי-ערבי. רק עמיתים שהתבטאו בחריפות נגד ישראל הוזמנו להרצות על הנושא. הפוליטיקה מונעת דיון אמיתי".

ההשלכה הפוליטית צריכה להטריד אותנו בעקבות הדו"ח?

"אמרו שהדו"ח סותם את הגולל על הסיכוי לשלום. אם אומרים את האמת על מעמד השטח, כיצד זה יכול לסתום את הגולל על השלום? האם השלום חייב להיות בנוי על שקר? הרי איש לא טען, לגופו של עניין, שהדו"ח איננו נכון. כשראש הממשלה שרון אמר פעם בפומבי 'שטחים כבושים', הוא תוקן על אתר על ידי היועמ"ש (כיום שופט ביהמ"ש העליון) רובינשטיין, שהם שטחים 'שנויים במחלוקת'. עוד ב-2002 קבע ביהמ"ש העליון (מפי כבוד הנשיא ברק) בפסק דין שביהמ"ש מסרב להתייחס לשאלת חוקיות ההתיישבות כי מעמד ההתנחלויות ייקבע במסגרת הסדר שלום, ועד אז על המדינה לדאוג לשלום התושבים, יהודים כעריבים. רק בשנים האחרונות החל ביהמ"ש לכתוב 'שטח כבוש', אולי מתוך משאלת-לב שעל ידי כך תצליח ישראל לקרב את השלום".

טוענים נגד הדו"ח שאם אכן לא מדובר בשטח כבוש, מדוע החילה ישראל את הוראות אמנת ז'נבה על שטחים אלה?

"ישראל לא החילה את ריבונותה על שטחי י"ש"ע לאחר מלחמת ששת הימים. כמקובל במצב זה, היא השאירה בתוקפו ביו"ש את הדין הירדני שחל שם ערב מלחמת ששת הימים, בכפוף לשינויים נחוצים שנעשו במשך השנים באמצעות צווים שהותקנו על ידי הממשל הצבאי. בנוסף, ממשלת ישראל החליטה, באופן וולונטרי, לאפשר לאוכלוסייה הערבית להסתמך בפני בית המשפט על ההוראות ההומניטריות של אמנת ז'נבה הרביעית, אף על פי שהאמנה לא חלה מכוחה היא. כך יצא שביהמ"ש העליון בישראל החיל בפועל את אמנת ז'נבה ופירש אותה יותר מכל בית משפט אחר".

מה המסקנות המשתמעות מהדו"ח לגבי ההתיישבות ביהודה ושומרון?

"גם אם ישראל היתה כובשת, ההתיישבות היתה מותרת על פי המשפט הבינלאומי שאינו אוסר רכישת קרקע על ידי גורמים פרטיים ומתיר לכבוש לאכלס את אזרחיו שם לצורכי ביטחון, או באזורים חיוניים. די שיתקיים החשש שאם שטח יישאר בידי הבעלים הוא יישמש למטרות האויב ושהשטחים רגישים מבחינה ביטחונית. ואולם, אם יהודה ושומרון אינם כבושים, האפשרויות להתיישב ולפתח את האזור רחבות בהרבה".

מזהירים שהעולם לא יקבל את הדו"ח.

"העולם לא יקבל? העולם מקבל את השתלטות האחים המוסלמים על מצרים והנשיא מורסי הוזמן לבית הלבן קודם שהביע מחויבות להסכם השלום שחתם עם ישראל. נשיא איראן אחמדינז'אד אף הוזמן לאוניברסיטת קולומביה לאחר שהפר בריש גלי את המשפט הבינלאומי כשאיים להשמיד את מדינת ישראל... אגב, על כל גוריון הופעל לחץ בינלאומי כבד שלא להכריז על עצמאות ישראל".

איך היית מצפה שממשלת ישראל תנהג מכאן ואילך לאחר פרסום הדו"ח?

(המשך בעמ' 16)

לפני ההכרעה - משבר בשיחות ה"שוויון בנטל"

ניצן קידר

והשניים שוחחו ארוכות בניסיון להביא לסיומו של המשבר. בסופו של דבר הודיע מופז כי איננו פורש מהממשלה, זאת למרות המשבר שהסתמן. "בלי הצעה שתעשה היסטוריה לא נישאר בממשלה, אנחנו נמצאים במשבר אך גם בהודמנות, ויש לנו לוח זמנים מצומצם", אמר מופז.

במקביל לכך נערך השבוע כנס של רבני הציונות הדתית במטרה לגבש עמדה אחידה בנוגע לסוגיית החלופה לחוק טל. בין הרבנים שהובילו את הפגישה - אשר בה השתתפו גם חברי הכנסת של הבית היהודי והאיחוד הלאומי - היו הרב זלמן מלמד, רב היישוב בית אל, הרב חיים דרוקמן, ראש מרכז ישיבות בני עקיבא ורבה של קריית שמונה, הרב צפניה דרורי.

בסיומה של הפגישה סיכמו המשתתפים כי העקרונות שמנחים את הציונות הדתית הם כי תחילה לימוד התורה הוא ערך עליון שאין לפגוע בו, ויש לעודד את לומדי התורה למען חוסנה של המדינה. אך עם זאת ציינו המשתתפים כי "חובה קדושה על כל איש מ ישראל להשתתף בשמירת ביטחונה של מדינת ישראל שהיא מלחמת מצווה לקיום עם ישראל בארצו". המשתתפים סיכמו כי יש למצוא את הדרכים ליישום משולב של שני הערכים בלי שהדבר ייפתר בצורה של אלימות או התלהמות.

בראש נתוני הילודה היהודית: החרדים והמתנחלים

בדרום ירד מאוד.

פרופ' דה לה פרגולה מוסיף עוד כי כרגע שיעור הציבור החרדי בקרב גילאי הגיוס עומד על 13 אחוזים. אבל בכיתות הנמוכות בבתי הספר העצמאיים לומדים היום 20 אחוזים מכלל האוכלוסייה. "בעוד 12 שנים הם יהיו חמישית ממחזור המתגייסים". דה לה פרגולה אומר כי יש חשיבות גדולה שהמגזר החרדי ייצא לעבודה: "קודם כל עבורם. תקציב המדינה מתקצב את המגזרים החלשים, ואם הם הולכים וגדלים - לא יהיה מי שיסבסד אותם". לדבריו כבר היום יש שינוי אצל החרדים, חלקם יוצאים לעבוד וחלקם מתגייסים או מתנדבים בשירותים חיוניים, "הם אמנם מיעוט, אבל המגמה הזו גדלה והולכת". לדעתו יש להוסיף על כך יוזמה ממשלתית משום שהמגמה העממית לבדה איננה מספיקה. למרות המספרים, דה לה פרגולה איננו צופה בזמן הקרוב רוב דתי במדינה. בכל זאת, האם יהיו כאן שינויים על רקע דת ומדינה? דה לה פרגולה מפריד בין הקהל והמתרחש ברחוב, "שם תהליכים קורים מתוך הסכמה ויש נכונות לויתורים הדדיים", ובין הפוליטיקה, "שם יש מתח וכמעט שנאה הדדית. מדינת ישראל תהיה חייבת להישאר דמוקרטית, והפוליטיקאים יידרשו למידה של ריסון עצמי".

(על סדר היום | המשך מעמ' 15)

בסיטואציה פוליטית אחרת שבה תיבחר ממשלת שמאל אנחנו עלולים למצוא ועדה חדשה שתנסה ד"ח חדש, הפוך?

"המציאות מעכלת שקרים לתקופות ביניים, אבל סוף האמת לצוף על פני המים. לא ראיתי טענה לגופו של עניין שהדו"ח איננו נכון מבחינה משפטית. האם מישור יכול לטעון ברצינות שהקו הירוק הוא קו הגבול הבינלאומי של ישראל? האם מישור יכול לטעון ברצינות שהכיבוש הירדני היה מוכר במשפט הבינלאומי? השלום שכולנו מייחלים לו צריך להיות מבוסס על אמת".

הרשויות המקומיות החרדיות מובילות בשיעור הילודה, כך עולה מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בראש הרשימה עומדת העיר מודיעין עילית, שם שיעור הריבוי הטבעי עומד על 5.7 אחוזים, אחריה צועדות ביתר עילית, אלעד וקריית יערים. רשויות דתיות לאומיות נמצאות גם הן בעשרייה הפותחת של המגזר היהודי, ביניהן קדומים ובית אל.

הדמוגרף פרופ' סרג'ו דה לה פרגולה מהאוניברסיטה העברית מסביר שלעיתים הנתונים היבשים מוטים מעט: "חרדי שיש לו שני ילדים איננו צריך לעבור לרשות מקומית שבה המגורים זולים יותר. אדם שיש לו הרבה ילדים יחפש לעיתים רשות שהמגורים בה מסובסדים כמו מודיעין עילית". פרופ' דה לה פרגולה מסביר שהמגזר החרדי מוליד היום יותר ילדים מאשר המגזר הבדואי בדרום, הנחשב למגזר הפורה ביותר מבין ערביי ישראל. בעניין הזה, הוא אומר, אזור יו"ש, אשר בו שיעור הילודה הגבוה ביותר, עדיין נמצא מתחת לבדואים כשמחלקים את הארץ לאזורים: "אם כי הפער הולך ומצטמצם, שיעור הילודה אצל הבדואים

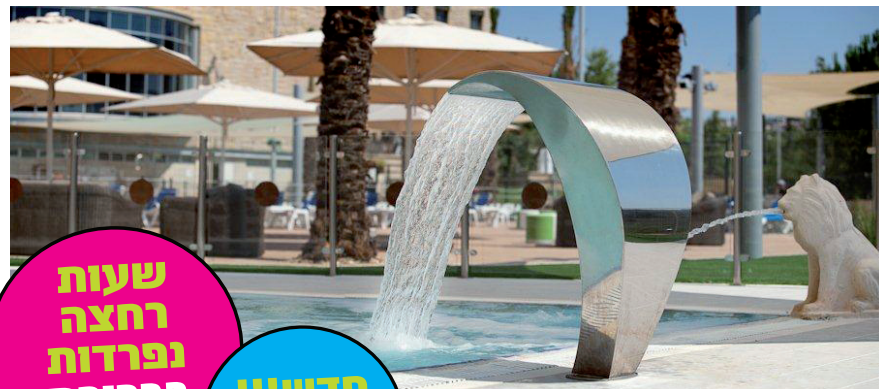
"אני מצפה שהדו"ח יאומץ. נקודת המוצא לכל דיון חייבת להיות האמת העולה מהדו"ח. העיקרון הוא שמותר לעם ישראל להתיישב בשטחי יו"ש". ועדיין, קיימת אפשרות שהיועץ המשפטי יפסול את המלצות הדו"ח.

"כל מי שיקרא את הדו"ח יבין שנעשתה כאן עבודה משפטית יסודית. הוא נכתב על ידי שלושה משפטנים רציניים מאוד ומעמיד את הדברים על מכונם. אני מקווה ומאמינה שהיועץ המשפטי ימליץ לממשלה לאמץ את הדו"ח".

בית הארחה יהודה ירושלים

קיץ של חוויה ונופש

צמוד לגן החיות התנכ"י (כרטיסים מוזלים בקבלה)

שעות רחצה נפרדות בבריכת השחיה

חדש!!! ברכת פעוטות

שפע של אטרקציות:

- מוזיאון ישראל - כרטיסים מוזלים לאורחי המלון.
- טיולי טרקטורונים בהרי ירושלים
- סרטים לילדים ולהורים
- ג'מבורי ענק (ממוזג!)
- הופעות קסמים וליצנים (בחודש אוגוסט)

בהשגחת הרבנות ירושלים בשר גלאט

אין עוד מחיר כזה מהרו להזמין!

290 ₪

לאדם בחדר זוגי על בסיס לינה וארוחת בוקר לילה שלישי ב-50% ילד שני חינם בחדר הורים (למזמינים מינימום שני לילות) לא כולל סופ"ש

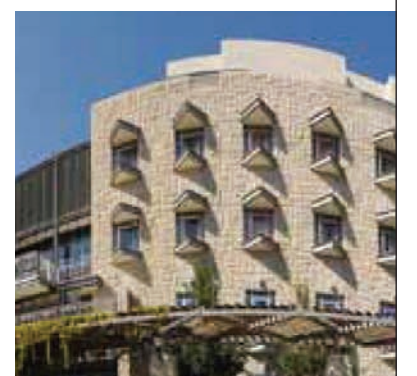
WWW.BYH.CO.IL

גבעת משואה ירושלים דרך חיים ע. קוליץ 1

טל' 02-6322777

להזמנות במייל: res@byh.co.il

בית הארחה יהודה

לחברנו היקר יהודה ליכטנשטיין

איתך באבלך הכבד

במות אביך היקר באדם

ר' זלמן צבי ליכטנשטיין ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

ולא תוסיפו לדאבה עוד

ובבנין הארץ תנוחמו

משפחת בשבע | ערוץ 7 | קרית הישיבה בית אל

המחלוקת על לימוד התנ"ך: עצומות רבנים נגד ובעד תוכנית הלימודים החדשה בחמ"ד

חגית רוזנבאום

ושל גויים. אמנם הרבה חומרים נמחקו מהאתר, ציינו הרבנים, "אבל הבאת חומרים פסולים כאלה מעידה על הכוונות האמיתיות של מחברי התוכנית".

מנגד התייצבו רבנים אחרים, שהיו שותפים לעבודת המתווה וגיבוש תוכנית הלימודים החדשה, והביעו את תמיכתם בתוכנית. בסיכום מפגש שהתקיים לאחרונה בלשכתו של הרב יעקב אריאל בהשתתפות הרב חיים דרוקמן, הרב ישעיהו הדרי, הרב איתן אייזמן, אברהם ליפשיץ - ראש מינהל החמ"ד, מירי שליסל - מפמ"ד תנ"ך והרב אברהם גיסר - יו"ר מועצת החמ"ד, קבעו הרבנים כי "לימודים אלה בחמ"ד הם בבת עינינו והם מיוסדים על אדני הקודש של אמונת ישראל ותורה כה דרכת גדולי הדורות". על תוכנית הלימוד החדשה אמרו כי היא "מביאה בכנפיה רוב טובה ורוב ברכה לתלמידים ולצוותי ההוראה בחמ"ד בבחינת 'הישן יתחדש והחדש יתקדש'".

עם זאת ציינו משתתפי הפגישה כי "החמ"ד מחויב בזהירות יתרה וברגישות רבה כלפי כל חומרי הלימוד ומאמרי ההעשרה המובאים באתר. הדברים צריכים להיות מובאים בדרך התורה ולשון הקודש בפרשנות התורה ומצוותיה, ובדגש על חינוך לתורה ויראת שמיים".

הרבנים התייחסו גם לביקורת שנמתחה על מאמרי העשרה באתר 'ללמוד וללמד' וכתבו כי "הוחלט כי בשלב זה יורדו מן האתר מאמרי ההעשרה ויועלו מחדש לאחר בחינה, מיון ועיבוד בידי צוות מורים ומחנכים שיוקם".

ראש המינהל לחינוך דתי, אברהם ליפשיץ, אומר ל'בשבע' בתגובה למכתב הרבנים כי הוא מקיים בימים אלו מגעים והידברויות עם המבקרים, על מנת שבתוכנית החדשה יימצא מקום למגוון הקולות של הציבור הדתי. ליפשיץ הדגיש כי מורים רבים לתנ"ך "הצביעו ברגליים" בתמיכתם בתוכנית החדשה ובהשתתפותם בהשתלמויות הקיץ להכרת התוכנית לקראת יישור מה בשנת הלימודים הקרובה. לדבריו, "התפקיד שלנו בחמ"ד הוא ללמד תנ"ך בקדושה ובטהרה, ללמד כך שיאהבו ללמוד תנ"ך, ולשמוע את דבר ה' מתוכו. לימוד התנ"ך אצלנו הוא חלק מהחינוך לתורה, ליראת שמיים ולקיום מצוות".

ליפשיץ מספר כי טעויות שנפלו בתוכנית החדשה בשוגג או מחוסר תשומת לב תוקנו בעקבות הערות שהתקבלו מגורמים שונים, ומגמת ההקשבה והנכונות בחמ"ד תימשך. "אנחנו יודעים שכולם מתכוונים לטוב בה ולשל שמיים, ונמשיך לפעול כדי למצוא את המכנה המשותף לכיוונים השונים בתוך החמ"ד".

רשת איקאה ישראל מכריזה על סילל הקיץ המסורתי:

עד 50% הנחה על אלפי פריטים בכל מחלקות החנות

המכירה תתקיים בין התאריכים ט' תמוז - ג' אב 22-5 לילולי

כמדי שנה, רשת איקאה ישראל ממשיכה במסורת הסייל השנתי שלה, שנערך פעמיים בשנה בחורף ובקיץ ומציעה ללקוחותיה ליהנות מאלפי פריטים בהנחות של עד 50% הנחה במהלך תקופת הסייל.

סייל הקיץ יתקיים בין התאריכים ט' תמוז - ג' אב 22-5 לילולי ויכלול את כל מחלקות החנות כשהקטגוריות המרכזיות השנה הן: ספות, מיטות ומזרנים, ריהוט קיץ, טקסטיל וכלי בית.

אבי בר-ששת סמנכ"ל מגוון ומכירות איקאה ישראל: "השנה, בשונה מהסייל האחרון, בשל כניסה של כ-2,500 מוצרים חדשים למגוון במסגרת השקת הקטלוג 2013 בחודש ספטמבר, אנו נדרשים להוציא יותר פריטים מהמגוון, כך שהצרכנים ייהנו ממלאים גבוהים יותר של מוצרים בהנחות משמעותיות".

הופעות סוף שנה ב"מזמור"

הופעה מרשימה ביותר של הסטודנטים בבית הספר הגבוה למוזיקה "מזמור" בגבעת ושינגטון סחפה מאות צופים לחוויה מוזיקלית ורוחנית כאחד. המופע נערך בהיכל התרבות בקריית החינוך "גבעת ושינגטון" בהנחייתו של המנהל המקצועי האמן המוזיקאי דניאל זמיר. הסטודנטים הופיעו בהרכבים שונים ובכלי נגינה מגוונים ביותר. הרמה המקצועית הגבוהה זכתה לשבחים מצוות המורים האמנים של ביה"ס "מזמור" הכוללים בתוכם את מיקה קרני, נאור כרמי, חמי רודנר, אפרים שמיר, אהרון רזאל ועוד. נשאו ברכות, בנצי דל יו"ר הנהלת קריית החינוך ויקי סעדה מנכ"ל הקרייה.

ביה"ס הגבוה למוזיקה "מזמור" בגבעת ושינגטון - ברוח הציונות הדתית - עומד לפתוח את השנה השלישית לקיומו כאשר כ-150 סטודנטים מוזיקאים חוסים בצילו.

הסטודנטים ב"מזמור" הינם מוזיקאים בוגרי שרות צבאי ושרות לאומי המשתייכים למגזר הציוני דתי. ביה"ס "מזמור" בגבעת ושינגטון נחשב כאחת ההצלחות הגדולות של הציונות הדתית בתחום האומנות והמוזיקה.

קורסי הכשרת מדריכי ספורט במכללת גבעת ושינגטון

בתחילת השבוע נפתחו 7 קורסי מדריכים בענפי ספורט שונים ביחידה ללימודי תעודה של מכללת גבעת ושינגטון. קורסי הקיץ נפתחו עם מספר מרשים של מעל 100 נרשמים, למרות נהלים חדשים וקשוחים של מינהל הספורט.

מיטב הנוער הרואה בספורט לא רק תחביב אלא גם מקצוע ודרך חיים, נרשם ולומד בקורסי המדריכים. תלמידים מכל הארץ (חלקם בתנאי פנימיה) משתתפים בקורסי המדריכים אשר יסתיימו בסוף חודש יולי. קורסים מרוכזים אלו מאפשרים לנוער הלומד במוסדות החינוך במשך השנה, הזדמנות להתמקצע כשמיד לאחר הקורס נפתחות בפניהם אפשרות תעסוקה ועבודה.

מכללת גבעת ושינגטון שמחה להיות חלוצה בהוראת הספורט לנוער ולמבוגרים בציבור הדתי לאומי. בטקס פתיחת הקורסים, נשאו דברים, שילה כץ מנהל היחידה ללימודי תעודה ועידן פלדה מנהל בית הספר להכשרת מאמנים ומדריכים. קורסי הקיץ מתקיימים זו השנה השביעית ברציפות עם עלייה מתמדת במספר הנרשמים.

307

סניף בני עקיבא בני ברק

לאחר 80 שנה של לימוד, חוויה ועשייה נתכנס כולנו, בוגרי סניף בני ברק לדורותיו, למפגש חברים מרגש והעלאת זיכרונות, האירוע יקיים אי"ה

ביום חמישי כ"א אב ה'תשע"ב

(16.08.12)

באלו"ה "ואלה" בבר אילן.

בתוכנית: 17:00 – כינוס ורישום

18:00 – מפגש חברים

20:00 – כינוס ומופע העלאת זיכרונות.

להרשמה, היכנסו לאתר:

<https://www.baraksoftware.com/stav/sites/bneiAkiva/hebrew>

שימו לב! האתר הוא לכלל בני עקיבא חובה לציין בהערות: "לשובת אירוע 80 סניף בני ברק".

לפרטים נוספים: bneibrak80@gmail.com

בברכת חברים לתורה ועבודה.

*מחיר כניסה לאירוע: 50 ש"ח (כל תרומה נוספת תתקבל בברכה). *מספר המקומות מוגבל.

כוח להשחית במשרד המשפטים

אהוד אולמרט אינו נקי כפיים, אבל התנהלות הפרקליטות כלפיו בפרשת טלנסקי היא עיוות דין והתנקשות בהליך הדמורקטי גם מדו"ח ועדת לוי עולה הצורך לצמצם את עוצמת הפרקליטות שהופכת לכוח משחית

בני גל הצליחו להשיג כפול ומשולש. הם יצרו סרט עליו לתי באורך מלא (פיצ'ר) שמעביר נרטיב ימני ברור ומשכנע, והצליחו לשמור גם על רמה מקצועית טובה וגם על גבולות ההלכה.

למי שעוד לא שמע, 'זוהר הרקיע' מספר את סיפורו של אדם, פרח טיים מצטיין אשר רגע לפני סיום הקורס וקבלת כנפי הטייס נשלח ביחד עם חבריו לביצוע 'המשימה הלאומית' של גירוש תושבי גוש קטיף. במחנה האימונים אדם פוגש את שותפיו למשימה, חלקם צוערים של קורסים יוקרתיים כמוהו שהמשימה נכפתה עליהם באמצעות איומי הדחה, ואחרים ג'ובניקים בעלי תפקידים אחרים שמתמסרים בחדווה למי שיזמה שמעמידה אותם במקום בו עיני צה"ל נשואות אליהם. אדם נקלע לקונפליקט קשה, כשמצד אחד הוא מתקומם נגד המשימה שהוטלה עליו ומצד שני הוא מתקשה למרוד במשימת הצבאית ולוותר על חלומו להיות טייס.

הסרט מתמקד בתקופת האימונים לקראת הגירוש, ובעיקר בהכנה המנטלית שעברו החיילים כדי לבנות בהם את המסורת הנפשית לביצוע המשימה האכזרית נגד אוכלוסייה אזרחית מבני עמם. ללא הנחות מוצגות בסרט פניה המוכערות של המערכת שהפכה את חיילי צה"ל לרובוטים שטופי מוח ואטומי לב. המסוגלות לביצוע הגירוש 'ברגישות ובנחישות' מושגת באמצעות שילוב של הטפה אידיאולוגית על קדושת ההכרעה הדמוקרטית, דברי חלקות של פסיכולוגים, והוראות מעשיות לחטוף תינוקות מידי אימותיהם ולהסיט את המבט מעיניהם המתחננות של המגורשים.

זכייטיו של הסרט במקום השני בפסטיבל הקולנוע בשדרות בקטגוריית הסרטים בהפקה עצמית היא הישג חשוב גם לבית גידולו המקצועי של אליהו בנימין, בית הספר לקולנוע של 'תורת החיים'. בתורת החיים לא מתפשרים על ההלכה ועל המסר, ולפחות במקרה של 'זוהר הרקיע' - יעידו שופטי פסטיבל שדרות - זה לא פגע באיכות האמנותית. במקום אחד בלבד בסרט נראה כי ההקפדה על הצניעות פוגעת מעט באמינות, כאשר אשתו של גיבור הסרט החילוני מופיעה לרגע כשהיא לבושה בחצאית שעומדת בסטנדרטים של בני ברק, אך זוהי פגיעה זניחה שערך הצניעות מצדיק אותה.

בהתחשב בתקציב הדל, בצוות השחקנים שאין בו שמות נוצצים (אך יש בו כמה הפתעות מעניינות) ובעיקר בעובדה שמדובר בעצם בעבודת גמר של סטודנט שהורחבה לכדי סרט באורך מלא, יש מקום לקוות שההישג הזה הוא רק תחילת הדרך לקראת עוד הרבה יצירות איכותיות ומצליחות.

ראש ממשלה מכהן ללא סיבות מוצקות ובטרם הוחלט אם להגיש נגדו כתב אישום. מדובר לכאורה בלא פחות משימוש מעוות ומושחת באצטלה המשפטית למטרות פוליטיות. זוהי התנקשות של הפקידות הבכירה בתהליך הדמוקרטי, גם אם בשעתו המהלכים הללו לא עוררו מחאה מכיוון שאולמרט היה ראש ממשלה שנאחו בכיסאו זמן רב לאחר שאיבד את תמיכת הציבור.

גם דו"ח ועדת השופט אדמונד לוי שפורסם סוף סוף השבוע חושף כיצד נוהגת הפרקליטות לנצל לרעה את כוחה הרב. עוינותם הבסיסית של בכירים בפרקליטות כלפי מפעל ההתיישבות ביהודה ושומרון הביאה להנהגת פרקטיקות משפטיות פסולות שפגעו שוב ושוב בזכויות המתיישבים היהודים. הטענות של אישים וגופים בימין כי הפרקליטות מפעילה רדיפה משפטית נגד המתנחלים זכו לגושפנקה מצד ועדה מכובדת של בכירי המשפטים. גם אם באופן בסיסי עובדי הפרקליטות הם אנשים ישרים ונוטרי חוק, מסתבר ששכרון הכוח הכמעט בלתי מוגבל הכניס את הפקידות המשפטית לחוסר איוון. בכל מערכת עלול כוח מוגזם הנתון בידי פקידים שאיש מלבדם אינו מפקח עליהם להפוך לכוח משחית.

שני דברים ראוי שייעשו כעת כדי לצמצם את הכוח המוגזם של הפקידות המשפטית. האחד, לחזור אל הכוונה הראשונית ולפצל את תפקיד היועץ המשפטי לממשלה מתפקיד התובע הכללי. אסור להמשיך במצב בו ראש הממשלה והשרים הבכירים נאלצים להרכין ראש מול תכתיביו של היועץ"ש בגלל השוט הפלילי בו אוחות ידו המונפת מעל לראשם. במקביל, יש להקים סוף סוף גוף עצמאי שיבקר את פעילות הפרקליטות ויפקח עליה.

בעבר כתבתי כאן ששר המשפטים יעקב נאמן יושב בממשלה מטעם מפלגת 'ישראל ביתנו'. נאמנים עליו דבריו של יו"ר ועדת החוקה ח"כ דוד רותם כי נאמן מונה על חשבון מכסת שרי הליכוד. מכל מקום, לאחר שבתחילת הקדנציה נכשל פרופ' נאמן בניסיונו לפצל את כהונת היועץ"ש, נראה כי כעת הצורך לבזר את העוצמה הרבה שבידי בכירי משרד המשפטים יזכה ליותר הבנה.

התחלה טובה

הסרט 'זוהר הרקיע' שבו צפיתי לאחרונה בהקרנה מיוחדת לקבוצת מוזמנים הוא בשורה טובה לתעשיית הקולנוע היהודית-לאומית. התסריטאי והבמאי אליהו בנימין והמפיק

1. נראה כי לא רבים הם הישראלים שיקנו את הניסיון להציג בתקשורת את אהוד אולמרט כנקי כפיים ובר לבב שנרדף על לא עוול בכפו. ככלות הכל, מדובר במי שהורשע בסעיף הפרת אמונים, וגם בסעיפים בהם לא הוכחה אשמי תו יש סיבות טובות לפקפק בחפותו. למרות זאת, ברור למדי שאולמרט לא זכה ליחס הוגן מצד הפרקליטות. מישוה שם היה להוט במיוחד והשתמש באמצעים לא ראויים כדי להדיח אותו מכס ראש הממשלה בהקדם האפשרי.

2. החקירות נגד ראש הממשלה אולמרט נמשכו זמן רב, אך בערך שנה לפני שהוגש כתב האישום הוא נאלץ לפרוש מכהונתו בעקבות עדותו המוקדמת של משה טלנסקי. העדות המוקדמת הזאת היתה גילוי חמור של התנהלות שערורייתית. הפרקליטות השתמשה ללא סיבה משכנעת בהליך הנדיר והבעייתי של גביית עדות בטרם משפט, ללא כתב אישום וללא אפשרות לחקירה נגדית. הטענות כאילו קיים חשש כבד שלא ניתן יהיה לשמוע את עדות טלנסקי בעתיד נשמעו מוזרות כבר בשעת מעשה. ואם כבר הוחלט ללכת על עדות מוקדמת, לכל הפחות צריך היה לשמור את העדות בכספת בית המשפט ולהימנע מפרסומה בתקשורת. בפועל, סיפורי של טלנסקי על מעטפות הכסף שהעביר לאולמרט פורסמו בכל כלי התקשורת בהבלטה רבה ובקונטקסט מרשיע.

כמה חודשים מאוחר יותר, כשהתקיימה סוף סוף החקירה הנגדית, נחשפו הבלבול והסתירות הפנימיות שבגללן לא יכלו שופטי בית המשפט המחוזי להרשיע את אולמרט על סמך עדותו של טלנסקי. אבל בשביל אולמרט זה כבר היה מאוחר מדי. מיד לאחר עדותו של טלנסקי העמיד בפניו שותפו הקואליציוני אהוד ברק - שוחר שלטון חוק ידוע - אולטימטום שלא הותיר לאולמרט ברירה אלא להתפטר. גם אם עדותו של טלנסקי היתה רעועה מכדי להרשיע את אולמרט בבית המשפט, בשדה הפוליטי העדות הזאת גזרה את דינו.

3. קשה להימנע מהמחשבה שלא רק רדיפת הצדק ושנאת השחיתות הניעו את בכירי הפרקליטות להשתמש בכוחם כדי להדיח ראש ממשלה מכהן. ומכיוון שמן הסתם לא דרכו המדינית השמאלנית של אולמרט היא שעמדה לו לרועץ, נראה כי המניע להדחתו באמצעים משפטיים היה הרצון להיפטר באותה הזדמנות גם משר המשפטים שלו, פרופ' דניאל פרידמן, שכהונתו ופועלו היו לצנינים בעיני החונטה המשפטית. פרידמן עצמו הוא כנראה נקי כפיים, והדרך היחידה להיפטר ממנו היתה להפיל את הממשלה כולה. כך או אחרת, הפרקליטות פעלה כאן בדרכים עקלקלות והביאה להדחתו של

”

הטענות של אישים וגופים בימין כי הפרקליטות מפעילה רדיפה משפטית נגד המתנחלים זכו לגושפנקה מצד ועדה מכובדת של בכירי המשפטים. גם אם באופן בסיסי עובדי הפרקליטות הם אנשים ישרים ונוטרי חוק, מסתבר ששכרון הכוח הכמעט בלתי מוגבל הכניס את הפקידות המשפטית לחוסר איוון

תגובות והערות יתקבלו בדואר, אך בלי התחייבות להשיב eshilo777@gmail.com

כוונה!
איחון יפודי אמצאות

מקצוע? עם שליחות? עומק יהודי? פרנסה טובה? האם אפשר לשלב בין כולם?

סמינר פתיחה לקורס מכוונים!

ה' - ו' אב • 24-25.7.12 • "בית יהודה" - ירושלים (סמוך לגן החיות התנ"כי) • 9:00-19:00

יום א' - "להיות מי שאני באמת"

להבין מה באמת מניע אותך, כדי ליצור חיים מספקים באמת

להכיר באיכויות הפנימיות שלך כדי לפעול עם ביטחון עצמי

יום ב' - "לשחרר את הרצון הפנימי"

לזהות את תפקיד חייך - תרגיל רב עוצמה

לשחרר את הרצון הפנימי ממחשבות של 'אי אפשר'

להבין מה באמת עוצר אותך, ואיך עוברים את המכשול הפנימי הזה

קורס מאמנים
בידאו - מתנה
לכל משתתף

אפרטיס בתקליון זכאיו - 052-5666947 | כוונה - קורס מכוונים (קואוצ'ינג) | הנחיית קבוצות | קהילת מאמנים | סמינר קיץ

www.kavana.co.il

משכונת האולפנה לטיול בצפון

מגורשי שכונת האולפנה יצאו השבוע (ד') לטיול התאוררו ואגירת כוחות בצפון. הטיול אורגן ביוזמת האיחוד הלאומי מתוך רצון לתת מעט נופש למגורשי השכונה לאחר שנה שלמה של מאבקים מתישים.

אישה יהודיה חולצה מכפר פלשתיני לאחר 28 שנה

שהיא איננה עוד בין החיים. היה זה אות חיים ראשון שקיבלו ממנה בני משפחתה, לאחר 28 שנים רצופות של נתק מוחלט.

מ' יצרה קשר עם ארגון 'יד לאחים', והשבוע (ב') בדרך לא דרך ברחו יחד עם שני ילדיה הקטנים, בן השמונה ובת העשר, בעוד אחיהם הבוגרים נותרים לפי שעה מאחור. במחסום חיכו לה נציגי 'יד לאחים' שהכינו לה דירת מסתור בישראל. ברגע שבו הסירה, לראשונה אחרי עשרות שנים, את הג'אלבייה והבנדיל, פרצה מ' בבכי. מ' הגישה במטרה תלויה נגד בעלה ותיאבק כעת לזכות במשמורת מלאה על שני הילדים שעייסם נסעה.

"החילוץ המרגש שאירע השבוע", אמרו ב'יד לאחים', "ממחיש שוב את מצבן של אלפי בנות ישראל המצויות בעצם רגעים אלו בשבי בכפרים הערביים ומשוועות להצלה. נמשיך לנקוט בכל הכלים שבידינו על מנת להביא לפדיתן מהשבי ולהוצאתן מאפלה לאורה, לצד המשך פעילות ההסברה האינטנסיבית למניעת הנגע ועקירתו משורשו".

מ' היא יהודייה בת 48 אשר לפני שלושה עשורים פגשה בחור פלשתיני, התאסלמה ועברה לגור עימו בכפר סמוך לטולכרם. השבוע (ב') נפגשה מחדש עם משפחתה בסיוע ארגון 'יד לאחים'.

סיפור חייה הדרמטי החל כשהכירה בן מיעוטים. מ' לא שיתפה את הוריה בתכנוניה להינשא לו, ולכן לאורך השנים לא הבינו את פשר היעלמותה. היא הוגדרה על ידי משטרת ישראל כנעדרת, ובאחת הפעמים אף זומנו הוריה לזהות את גופתה כביכול, באבו כביר. במשך השנים נולדו למ' ולבעלה שמונה ילדים, אולם בתקופה האחרונה הפכו חייה של מ' לקשים מנשוא. לטענתה, בעלה החל להכותה ולהתעלל בה, ואף קשר אותה לעץ למשך יום שלם בעקבות ויכוח שפרץ ביניהם.

לפני מספר שבועות יצאה מ' עם אחד מילדיה לבית חולים ישראלי כדי לקבל טיפול רפואי, ובאורח פלא פגשה שם את אחותה. האחות ההמומה התקשתה להאמין למראה עיניה, וסיפרה לה כי היתה בטוחה

חברה כלכלית חדשה תקדם את שמירת השבת בבתי העסק

במעמד רבנים, אישי ציבור ובכירי המשק והכלכלה הוקמה השבוע חברת 'שבת מנוחה' המיועדת למזער את חילולי השבת במדינה. "יש כיום בארץ בין 600 ל-700 אלף עובדים שהפכו לעבדים", אמר איש העסקים אבי כץ, מייסד ונשיא 'קרן הגשמה', במעמד השקת חברת 'שבת מנוחה'. "המנכ"לים שלהם נחים בשבת, אבל כל שרשרת המזון שמתחתיהם נאלצים לעבוד בשבת בניגוד לעמדתם האמיתית. זה כדור שלג מסוכן שחובה לעצור אותו, ויפה שעה אחת קודם. כיום השבת נרמסת בראש חוצות ואין מי שיזדהה עמה".

כץ הסביר על מניעיו להקמת החברה: "בהתנדבות אי אפשר להזיז דברים. מי שמאיים על הזהות היהודית והלאומית במדינה, מצליח כי עומדים מאחוריו גופים עם כסף והשפעה. גם את כבוד השבת נשבי עם כסף והשפעה".

באירוע נכחו אורחים רבים ובראשם הרב הראשי לתל אביב יפו הרב ישראל מאיר לאו, ח"כ מיכאל בן ארי, הרב זאב קרוב ובכירים מקרב אנשי העסקים במשק, כמו לוי רחמני מנכ"ל אילון ביטוח, שלומי גבאי מנכ"ל איקאה, תומר מוסקוביץ מנכ"ל משהב, דרור אטרי מראשי איגוד לשכות המסחר, גיל אונגר ועו"ד חנן שמש מראשי קרן הגשמה, יעקב הלפרין מנכ"ל אופטיקה הלפרין, עו"ד יצחק מירון ועוד פעילים למען השבת מכל רחבי הארץ.

ארגון צוהר במיזם חדש: מוהלים לעריכת בריתות בציבור הכללי

ארגון רבני צוהר יוצא בימים אלו במיזם חדש - 'מוהלי צוהר'. המוהלים יעברו הכשרה מיוחדת ויציגו יהדות מאירת פנים ועל פי ההלכה. בארגון רבני צוהר אמרו כי הצלחת מיזם הנישואין של הארגון לימדה כי קיימת דרישה גדולה בציבור לאופי ולסגנון המזוהה עם הארגון. בצוהר הסבירו על הכללים שהמוהלים התחייבו להם על מנת להיות חלק מהמיזם: "המוהלים כולם בעלי תעודת הכשרה של משרד הבריאות ושל הרבנות הראשית לישראל. המוהלים עוברים הכשרה ייחודית של ארגון צוהר על מנת שהאירוע יותאם לכל משפחה. כמו כן, המוהלים הינם בעלי ניסיון רב בקיום ברית מילה, נבדקים על ידי מנהלי אגף ברית המילה הן בתחום המקצועי והן ביכולתם ליצור חיבור עם הציבור הרחב".

כנס השדכנים של 'ישפה': 'מי שעושה דבר טוב הוא לא פראייר'

לא. למלא חובה זה לא להיות פראייר אלא זו זכות. אני חושב שלכם יש זכות מיוחדת במינה להיות שותפים לקב"ה בזיווג זיווגים", אמר הרב דרוקמן. ח"כ אורי אורבך, תומך ותיק של 'ישפה', אמר למשתתפים כי עבודתם היא החשובה באמת. "תפילות לבדן לא עוזרות, צריך לקום ולעשות מעשה. אתם ממש עושים מעשה ובוני את הבית היהודי", אמר אורבך.

יו"ר 'ישפה' חיים פלק אמר למשתתפים כי המתנה הכי גדולה שאפשר לקבל כשעושים שידוך זה השידוך עצמו. "מי שרקד בחתונה של זוג שהוא שידך ביניהם, רק הוא יודע באיזה אושר עצום מדובר". פלק חשף כי מאז הכנס הקודם שהתקיים לפני שנה הצטרפו לארגון 825 לקוחות חדשים. ארגון 'ישפה' המתמחה בבניין זוגיות ושידוכים בחברה הדתית על כל גווניה, מונה היום כ-500 מתנדבים ומתנדבות המקדישים מזמנם כדי לסייע לכ-4,000 רווקים ורווקות הרשומים במאגר של ישפה ומקווים למצוא במהרה את החצי השני שלהם.

תחת הכותרת 'תקשורת מחוץ לקופסה' התקיים השבוע (ד') כנס השדכניות השנתי של ארגון 'ישפה'. בכנס השתתפו יו"ר ישפה חיים פלק, יו"ר מרכז ישיבות בני עקיבא הרב חיים דרוקמן, ח"כ אורי אורבך, לייזי שפירא, צופיה הירשפלד, הרב צחי להמן, הרב יהושע שפירא, ד"ר ציפי ריין, הסופר מיקי שיינפלד, רבנים, ראשי ישיבות ומדרשות ומרצים נוספים המתמחים בבניית בית ובזוגיות.

מאות מתנדבי ומתנדבות ארגון 'ישפה' נכחו בכנס. המתנדבים, אשר במשך השנה מקדישים ממרצם ומזמנם למען הפונים לארגון, זכו ליום של לימוד והעשרה שיסייע להם בהמשך עשייתם בעולם השידוכים. הרב חיים דרוקמן, שהיה שותף בהקמת 'ישפה', פתח את היום בברכה למתנדבים. "אני רוצה לומר משהו בעיקר בגלל דברים שאנחנו שומעים היום בהקשרים אחרים. מי שעושה דבר חיובי וטוב הוא לא פראייר, הוא ממלא את חובתו, בין אם מישו או מאלא אותה גם כן ובין אם

● חנוכת חדר אוכל במכונה בנודדים

טקס חנוכת מבנה חדר אוכל התקיים בסוף השבוע שעבר (ה') במכונה הקדם צבאית 'מגן שאול' בנודדים. במהלך הטקס הונחה אבן פינה למבנה הפנימי. המכונה, בראשותו של הרב איתמר כהן, העמידה למעלה מ-1,000 בוגרים, רובם המכריע משרת ביחידות קרביות ובתפקידי פיקוד.

● כביש גישה חדש יחבר את יישובי המגורשים לאשקלון

משרד התחבורה אישר השבוע (ג') את בקשת מינהלת תנופה לתכנונו של כביש גישה מהיישוב באר גנים לאשקלון וחיבור מהיר לכביש מספר 4. הכביש החדש חיוני להתנהלות העתידית של כל מי שיוגר ביישוב, ועלותו המוערכת היא כ-35 מיליון שקלים.

● טיול לשלושת השבועות בחבל בנימין

במהלך ימי בין המצרים מציעה עמותת 'מושקפת' סיור ייחודי בחבל בנימין בעקבות נביאים, מלכים ומורדים שעלו לרגל לירושלים.

המבחן של בגין

עמדתו של השר בגין המתנגדת להסדרת המאחזים במקומם אמורה להשתנות כעת בעקבות דו"ח ועדת לוי ■ תוצאה אופטימלית: אולמרט הורשע וגם הפרקליטות הובסה ■ מאחורי הדרישה המשותפת לשוויון בנטל מסתתרת מחלוקת בין מי שרוצים שהחרדים יתגייסו למי שמסתפקים בהשתלבותם בעבודה

מיומה הראשון של ועדת הביקורת הזאת.

בין יאיר לטומי

"הפגנת הרבבות" בנושא הגיוס הולידה רושם מוטעה כאילו בקרב כלל הציבור, מלבד החרדים והערבים, קיימת הסכמה רחבה סביב הנושא של 'שירות שווה לכולם'. אולם ככל שאנו מתבוננים בתגובות יותר לעומק, ניתן להבחין שקיימת הסכמה רק בנושא אחד: עונת הבחירות החלה. שוב הוכחה צדקת הטענה שלנהל קואליציה קטנה וקומפקטית קל יותר מלנהל קואליציית ענק. קואליציה גדולה מדי מזכירה את הסיפור על החלמאים וחבית היין המשותפת. כל חלמאי היה אמור לתרום כמות של יין לחבית, אבל אמר לעצמו שאם רק הוא יביא מים במקום יין לא ירגישו בהבדל. בסופו של דבר החבית התמלאה כולה במים. בישראל כמו בחלם, האמירות לגבי יציבות הקואליציה הרחבה התבדו כאשר כל מפלגה משכה לכיוון שלה מתוך הנחה שהחבית הקואליציונית לא תיפגע.

הדחיפות לטפל בנושא הגיוס היא תוצאה של החלטת בג"ץ שפסלה את חוק טל. קיימת להיטות מסוימת גם בקרב מפלגות ומועמדים בפוטנציה לכנסת כגון בועז נול, המבקשים להיבנות פוליטית מהמשבר תוך שיסוי הציבור החרדי. אך עדיין לא ברור מה היא התכלית המשותפת.

יש מי שמבקשים ליישם את נזיפתו של משה רבנו "האחיכם ילכו למלחמה ואתם תשבו פה?". הרעיון הזה מצא ביטוי בשיבת רבנים עם חברי הכנסת של הציונות הדתית ביום שלישי, שקבעה כי "חובה קדושה על כל איש מישראל להשתתף בשמירת ביטחונה של מדינת ישראל שהיא מלחמת מצווה לקיום עם ישראל בארצו". אחרים רואים בשירות הצבאי כלי לפרוץ את מחסום 'תורתו אומנותו' המונע מהציבור החרדי להשתלב בשוק העבודה, ואז מתברר שהשוויון בנטל הוא בעיקר הנטל הכלכלי ולא הצבאי. ואם כך הדברים, למה ללכת בצורה עקומה? כפי שטוענת יו"ר האופוזיציה שלי יחימוביץ' וגם זהבה גלאון יו"ר מרצ, מוטב לקדם את השתלבות החרדים בשוק העבודה מאשר לגייסם לצה"ל. עמדת יחימוביץ' מודרכת ממספר שיקולים: היא מנסה לפרק את החיבור בין החרדים לליכוד, בעוד היא מחזקת את המסר הכלכלי והחברתי שעליו תבנה את הקמפיין. העמדה המפחיתה בחשיבות גיוסם של החרדים גם עשויה להרגיע שני קהלי יעד נוספים של יחימוביץ': פמיניסטיות - החוששות שהצבא יפגע במעמדן על מנת להתאים את עצמו לדרישות החרדים שיגויסו, והערבים - אשר מבינים שיתקשו להישאר מחוץ לתמונה ברגע שיגויסו החרדים.

נדמה לי שטומי לפיד ז"ל השתייך לאסכולה השנייה, שהוטרדה בעיקר מהפיכת הציבור החרדי לאבן ריחיים כלכלית על צוואר מעמד הביניים, בעוד שבנו יאיר נסחף לאסכולת 'גיוס כהלכה'. תוסיפו לאי הבהירות הזאת שאלות כמו פרק הזמן שיש להקציב ליישום השני, מרכיב הכפייה בתוכו, וחשובים אחרים כגון אי פגיעה במעמד לימוד התורה - והנושא מסתבך.

שני המטכ"ליסטים משה יעלון ויוחנן פלסנר היו אמורים להוציא עד אתמול טיוטה משותפת להצעת חוק. לפעמים להכניס את עצמך לסד של לחץ זמן זו הדרך היחידה להתקדם, אך לעיתים, כפי שלמד אהוד ברק בקמפ דייוויד, סיר הלחץ רק מתפוצץ. ■

לפרקליטות לא תהיה ברירה אלא להסכים לגוף פיקוח חיצוני. לדור במסביב העיתונאים

בבחירות הבאות. מועמדותו היתה מלווה ברוח גבית השמורה לקדוש מעונה ובאווירה של Restoration - חידוש שלטונו של מלך שהודח על ידי קבוצת קושרים. האווירה הזאת היתה מציבה אתגר קשה לבנימין נתניהו או לכל מועמד אחר מטעם הימין. מצד שני, אילו הרשיעו השופטים את אולמרט בכל סעיפי האישום, היה זה ניצחון מוחץ לפרקליטות שהיה מרים את קרנה ואת ביטחונה העצמי. סביר להניח שניצחון בנוקאאוט היה מדרבן את היועץ המשפטי להחליט על הגשת כתב אישום נגד השר אביגדור ליברמן בחודש הקרוב. כעת נוצר מומנטום הפוך שימתן את צהלת הקרב של הפרקליטות ואת יכולתה להטיל אימה על נבחרי הציבור. די היה לשמוע את קרב המאסף להגנת הפרקליטות שניהל משה נגבי כדי לקלוט עד כמה חושש השמאל מהחלשת מוקד כוח זה בפרט ומצמצום האפטרופסות של הפקידים הבכירים בכלל. גם מקורבו של אולמרט, יצחק לבני, בשעה שחגג את "ניצחונו" של אולמרט, הבחיר שאין רצונו חלילה לשפוך את התינוק עם המים ולהחליש את הפרקליטות.

הפרקליטות תיאלץ כעת לבלוע מינוי של גוף שיפקח על התנהלותה. אך עצם הקמת גוף מפקח כזה עדיין לא מבטיחה שיושם קץ לשרירות של הפרקליטות. קיים צורך להבטיח שהגוף המפקח יהיה מנותק ממשרד המשפטים ושהוא לא יאוכלס באנשים מאותו הכפר, כפי שנעשה בנציבות לטיפול בתלונות נגד שופטים. אין ספק שעמותות השמאל כבר נערכות להזרים תלונות לגוף החדש, בטענה שהפרקליטות פועלת בחוסר מוטיבציה נגד הפרות חוק ביש"ע. הגופים מהצד שלנו חייבים להיות מוכנים לפעולה

דו"ח ועדת לוי מהווה תרומה חשובה בכך שהוא מחזיר את שאלת ההתיישבות היהודית מהמישור המשפטי המדומה למגרש האמיתי - זה הפוליטי. ארגוני שמאל קיצוני כמו 'יש דין' אמנם מנסים עדיין להיאחזו בקרש המשפטי, בטענה שרק היועץ המשפטי מוסמן לפרש את המצב המשפטי (כאילו יהודה ויינשטיין, שהתמחותו היא במשפט הפלילי, מבין במשפט הבינלאומי יותר מחבר הוועדה אלן בייקר, לשעבר היועץ המשפטי למשרד החוץ). אך אפילו איש 'שלום עכשיו' יריב אופנהיימר הודה בהגינות שלמשפט יש פנים רבות, ובסופו של דבר הנושא הוא נושא מדיני - האם אנו רוצים לספח שניים וחצי מיליון ערבים ולקומם נגדנו את כל העולם.

דו"ח ועדת לוי אמור לפרק את הברית בין בני בגין ודן מרידור. מרידור תומך ב'תוכנית הגושים' ובגין לכאורה שולל אותה, אבל השניים היו מסוגלים לעשות יד אחת כל עוד ניתן היה להציג את עמדתם כהגנה על שלטון החוק. לשמע מילות הקסם 'שלטון החוק' נוהג בגין לעטות הבעה מיוסרת, לענות אמן ולהכריח את כולם לענות אמן ואמן ולשתות את

המים המרים, תוך שהוא טוען שעתידי מפעל ההתיישבות כרוך בשמירה על שלטון החוק. כעת ייאלץ בגין, שכל העת לימד זכות על הגינותה של הפרקליטות, להתמודד מול הקביעות הנחרצות של ועדת לוי על קיומה של "מדיניות מוטה" ועל "אפליה ממסדית של רשויות המדינה כלפי הישראלים ביו"ש".

בעקבות הדו"ח הממשלה תישפט על מדיניותה, ולא תוכל להסתתר מאחורי אצטלת 'שלטון החוק'. אם אהוד ברק מונע בנייה בתוך התב"ע של היישובים, הוא עושה זאת מתוך מניעים מדיניים או פוליטיים משלו ולא כאביר שלטון החוק. ואם נתניהו אינו מונע זאת ממנו, אז גם ראש הממשלה שותף למעשה. הדברים הללו היו ידועים גם לפני דו"ח לוי, אבל הוועדה חידדה את הדברים.

בצדק דורשים מספר שרים וח"כים לתרגם את הדו"ח לשפת המעשה. ממצאי ועדת לוי אינם פחות קדושים או דחופים מממצאי ועדת טרכטנברג או ועדת פלסנר, וכדאי שיתורגמו לשפת הביצוע במהירות האפשרית, כי אצלנו האיטיים הטרי כבר דוחק את הסנסציה של אתמול.

הדו"ח מאשש לחלוטין את תוכנו של 'חוק ההסדרה', הן לגבי הצורך לברר את שאלת הבעלות בערכאות הנמוכות ולא בבג"ץ, והן לגבי העדפת מסלול פיצוי הבעלים על פני הריסה אם מתברר בדיעבד שהוקמו מבנים בתום לב על אדמה פרטית ערבית.

לאור ממצאי ועדת המשפטים המכובדת, יש לקוות שהשר בני בגין יפעל הפעם לקידום חקיקת ההסדרה באותו להט בו פעל קודם לכן כדי לסכלה.

שני הצדדים הפסידו

הכרעת הדין במשפט אהוד אולמרט היא ככל הנראה התוצאה הטובה ביותר שניתן היה לקוות לה. מצד אחד, אולמרט הורשע בעבירה שאולי יש בה קלון (הדבר יוכרע סופית רק בסתיו), עובדה שבציורף פרשת הולילנד תמנע את שובו למערכת הפוליטית. אם היה אולמרט יוצא זכאי מכל כתבי האישום נגדו, סביר להניח שהוא ולא יאיר לפיד או שלי יחימוביץ' היה מתייצב בראש מחנה השמאל

לשמע מילות הקסם 'שלטון החוק' נוהג בגין לעטות הבעה מיוסרת, לענות אמן ולהכריח את כולם לענות אמן ואמן, תוך שהוא טוען שעתידי מפעל ההתיישבות כרוך בשמירה על שלטון החוק. כעת ייאלץ בגין, שכל העת לימד זכות על הגינותה של הפרקליטות, להתמודד מול הקביעות הנחרצות של ועדת לוי

די לכיבוש

דו"ח הוועדה בראשות השופט אדמונד לוי אוחז תחילה את השור בקרניו וסותר את הנחת היסוד של הממסד המשפטי כאילו יהודה ושומרון הם שטח כבוש ■ בהמשך מתייחס הדו"ח לסוגיות השונות בתחום הבעלות על קרקעות וממליץ לשים קץ לאפליה המשפטית שנועדה למנוע מההתיישבות היהודית להרחיב את גבולה ■ זו לא הפעם הראשונה בה הכפופים לאולמרט מורשעים בפלילים והוא מצליח לחמוק

צילום: פלאש90

דרישה להליכים משפטיים מסודרים. לוי מגיש את הדו"ח לנתיניהו

"ביום י"ז בחשוון תרע"ה (2 בנובמבר 1917) פרסם הלורד ג'יימס בלפור, שר החוץ הבריטי, הכרזה לפיה 'ממשלת הוד מלכותו רואה בעין יפה הקמת בית לעם היהודי בפלסטינה'. בהכרזה זו הכירה בריטניה בזכותו של העם היהודי בארץ ישראל, ואף הביעה את נכונותה לקדם תהליך שיוביל בסופו של יום להקמת בית לאומי עברי בחלק זה של העולם. הכרזה זו שבה והופיעה, בנוסח שונה, בהצהרת ועידת השלום בסן רמו, איטליה, שהניחה את יסודות המנדט על ארץ ישראל, בה הכרה בקשר ההיסטורי של העם היהודי בפלסטינה. וכאן המקום להדגיש כי בכתב המנדט (כמו גם בהצהרת בלפור) הוזכרו הזכויות 'האזרחיות והדתיות' בלבד של תושבי פלסטינה אותן יש לשמר. ואין בו זכר להגשמתן של זכויות לאומיות של העם הערבי".

שופט בית המשפט העליון בדימוס אדמונד לוי וחבריו לוועדה, השופטת המחוזית בדימוס תניה שפירא והשגריר לשעבר ד"ר אלן בייקר, עשו עבודה מקיפה ומדוקדקת. הם ניכשו בסבלנות כמעט כל עשב שוטה וכמעט כל מניפולציה משפטית מושחתת שהחדירו בשקדנות אנשי משרד המשפטים ומשפטי המינהל האזרחי במהלך שני העשורים האחרונים אל הפרקטיקה שבהליכי הטיפול בקרקעות בי"ש.

עוד בי"ש. אך בטרם נדרשו לעשרות השקרים הקטנים של 'מאחזים בלתי מורשים' או 'אדמות פרטיות', הם נדרשו לשקר הגדול יותר - 'הכיבוש'. בחסותה של תקשורת עוינת, ממסד משפטי עוין לא פחות ומאות מ"י לינונים של ממשלות זרות וקרנות שמאל, כמעט ושכחנו. אמנם יש מאות אלפי ערבים בארץ ישראל אשר חיים ללא זכויות אזרחיות מלאות ואת עניינם יש להסדיר. אך האדמה ביהודה ושומרון, כמו גם בנגב, בשרון ובתל אביב, אינה 'שטח כבוש' המוחזק ב'תפיסה לוחמתית', כפי שהטעימה הפ'רקליטות פעם אחר פעם בשנים האחרונות, אלא לכל היותר 'שטח הנתון במחלוקת'. וכל זה לא דווקא על פי ההשקפה הצרופה מבית גוש אמונים, אלא גם על פי החוק הבינלאומי.

אלו שחזרו ושינו באוזנינו כי מדובר ב'שטח כבוש' שאין לנו בו זכויות משפטיות, מנסים עתה לספר כי מדובר בחידוש מהפכני של השופט לוי וועדתו. אך האמת שצוטטה לעיל מדו"ח הוועדה, היתה ונתרה העמדה הרשמית של מדינת ישראל: "נוכחותה של ישראל באזור נקראת לעיתים קרובות באופן מוטעה כיבוש", נכתב באתר משרד החוץ, "אולם, על פי המשפט הבינלאומי, מצב של כיבוש אמיתי מתקיים רק כאשר שטחים נלקחים מריבון מוכר. הריבון המוכר האחרון ששלט בגדה המערבית וברצועת עזה היה האימפריה העותמנית, אשר חדלה להתקיים לאחר מלחמת העולם הראשונה... השליטה של מצרים וירדן בשטחים אלה מעולם לא הוכרה על ידי הקהילה הבינלאומית. זאת ועוד, מעולם לא התקיימה מדינה פלסטינית ריבונית בגדה המערבית או בכל מקום אחר".

רק לאחר שדו"ח השופט לוי הבהיר כי מדובר בשטחים שההתיישבות היהודית בהם היא חוקית, ומתייבשה הם בניו הלגיטימיים של המקום, הוא התפנה לטפל בזכויותיהם של המתיישבים שקפחו שוב ושוב, בעיקר מאז דו"ח טליה ששון שפורסם לפני שש שנים.

של נווה. הישגיהם אצל ראש המינהל הקודם תת אלוף יואב מרדכי היו צנועים. מרדכי, דובר צה"ל היום, קיבל בהכנעה את התכתיבים של המערכת המשפטית שמתחתיו. לפני שנתיים מונה כראש המינהל תא"ל מוטי אלמוז, הראשון מבין ראשי המינהל מאז הסכמי אוסלו שלא מוביל מדיניות עוינת להתיישבות היהודית. אחרי שנוכח לדעת כי הצווים הללו הביאו פעם אחר פעם לעוול כנגד חקלאים יהודים, הפסיק תא"ל אלמוז לחתום על הצווים, ושלח את התובעים הערבים לבתי המישפט להוכיח בעלות על הקרקע בטרם יסולק ממנה היהודי המחזיק בה. החלטתו של אלמוז הרתיחה את המשנה ליועץ המשפטי לממשלה מייק בלס, ואת עושי דברו באגף הייעוץ המשפטי של המינהל האזרחי. מדוע נרתעים אנשי משרד המשפטים מהליך משפטי מסודר, תוהים מחבריו של הדו"ח, ותשובתם לא מנסה להיות מנומסת במיוחד: "נראה אפוא כי הוגי הצו שמו לעצמם מטרה", נכתב שם, "למנוע מההתיישבות הישראליה ביהודה ושומרון מלהרחיב את גבולה".

אולי הדרישה הבולטת והחשובה בדו"ח של השופט לוי היא להפקיע את ההכרעה בנושא הקרקעות בי"ש מהרשות המינהלית ומהמשיפט המינהלי ולהעביר אותם אל מעונם הטבעי, המשפט האזרחי, זה שדורש ראיות וטיעונים משפטיים סדורים. לוי וחבריו טוענים בדו"ח כי הנחת היסוד הבלתי מקובלת של המינהל היא כי המחזיק היהודי בקרקע "עושה זאת שלא כדין, עד אשר לא יוכח אחרת". וזוהי סיבה טובה נוספת להוציא את ההכרעה בסכסוכי קרקעות מידי הרשות המינהלית - "בוודאי כזו שלכאורה נחזית מחזיקה בדעה מוטת לחובת המתיישב הישראלי". כן, זוהי לשון הדו"ח. לו תשכיל הממשלה לקבל את המלצת דו"ח לוי, ולו רק בנושא הזה, הרי שפרשת מגרון לא תשוב עוד. על פי לוי, אם יש אדם הטוען לבעלות על קרקע שבמחלוקת, יהיה עליו, ממש כמו בכל שאר אזורי הארץ וכמו בשאר מדינות העולם הנאורות, להגיע לבית המשפט ושם להציג ראיות לדבר. רק לאחר שימוצה הליך משפטי מסודר ויוכח כי הקרקע נגזלה, תוכל המדינה לגבש דעה שתבוא לידי ביטוי בהוצאת צווים, או בתשובות הפרקליטות לעתירות לבג"ץ. דו"ח לוי, שוב נטול כל ניסיונות לרכך את המציאות, תוהה אם הימנעותם של רבים מבין הערבים הטוענים לזכויות בקרקע מלנסות ולממש את זכותם בבתי משפט אזרחיים, נובעת מכך שבטענותיהם אין ממש.

הוועדה אמנם חיזקה את ידי הממשלה בקביעתה כי אלו מבין היהודים שיתפסו קרקעות פרטיות בבעלות מוכחת של ערבים יגורשו מהאדמות הגוזלות. אך קבעה גם כי במקרה שעל קרקע פרטית נבנו מקרים בתום לב מוכח, הרי שניתן לפתור את העניין, כמקובל בשאר חלקי הארץ, בפ"צו ראוי לבעלי הקרקע ולא דווקא על ידי פינוי והרס. הוועדה גם קראה להשוות את חירותו של יהודי לקנות קרקע בי"ש לזו הנהוגה בשאר חלקי הארץ, מבלי לקבל אישור מוקדם משר הביטחון ומבלי לעשות זאת דווקא, כפי הנדרש כיום, רק באמצעות תאגיד. הוועדה קראה גם להחיש את הליכי תכנון הקרקעות בי"ש, להכריז על שטחים המיועדים לפארקים ולשמורות טבע, ולהסדיר במרשם מסודר וברור את הבעלויות בקרקעות השונות. הכול ממש כפי הנהוג בצידו האחר של הקו הירוק.

לו תשכיל הממשלה לקבל את המלצת דו"ח השופט לוי, הרי שפרשת מגרון לא תשוב עוד. על פי לוי, אם יש אדם הטוען לבעלות על קרקע שבמחלוקת, יהיה עליו להגיע לבית המשפט ושם להציג ראיות לדבר. רק לאחר שימוצה הליך משפטי מסודר ויוכח כי הקרקע נגזלה, תוכל המדינה לגבש דעה שתבוא לידי ביטוי בהוצאת צווים, או בתשובות הפרקליטות לעתירות לבג"ץ

**לא תספיקי להביא לילד מגבת וברווזים...
והמים בברז כבר חמים**

**טוב שיש מחמם מים Rinnai מבית פזגז
מים חמים ומיד!**

- ❖ מים חמים מיד עם פתיחת הברז
- ❖ ללא הגבלת זמן
- ❖ שתי מקלחות מים חמים בו זמנית
- ❖ מכשיר בטיחותי ואמין
- ❖ חסכוני - אין צורך בהפעלת דוד חשמלי
- ❖ עובד בתאום עם דוד השמש

איכות מים יל כמבת אמת - Rinnai

להזמנות התקשרו עוד היום:
1 8 0 0 9 6 3 6

יש שופטים, אין צדק

הרבה דברים רעים אפשר לומר על כל המעורבים בפרשיות אולמרט השונות. אבל אנחנו נתחיל דווקא מהטוב ונכריז כי יש שופטים בירושלים. אולי שופטים שהכרעת דינם תטביע את ישראל בפרץ מחודש של שחיתות, אבל בהחלט כאלה שמצליחים לשמור על דעה עצמאית ולפסוק כנגד דעה נחרצת של התביעה הכללית, המגובה בתקשורת אוהדת ואפילו באהדת הרחוב. בהנחה הסבירה מאוד שאיש לא העביר מעטפות גם לנשיאת בית המשפט המיוחדת השופטת מוסיא ארד, לסגן נשיא בית המשפט השופט יעקב צבן ולשופט משה סובל, הרי שלשלושתם לא היתה כל סיבה לזכות את ראש הממשלה לשעבר, אהוד אולמרט, מהאישומים החמורים שיוחסו לו, מלבד האמת המשפטית שהיתה מול עיניהם. אין זה עניין פשוט לפסוק כך כאשר הזיכוי עתיד להנחית מכה אנושה על יוקרתה של פרקליטות המדינה ולהפחית את אמון הציבור ביכולתו של בית המשיפט להרשיע מושחתים בעלי הגנה משפטית מצוינת. הזיכוי באישומים העיקריים מותיר אפילו את השופטים עצמם עם טעם מר של מי שנאלצו לשלח לחופשי ואולי אפילו להחזיר לזירה הפוליטית אדם שראוי היה לשלחו למקום אחר לגמרי. עמוד שידרה מברזל נדרש לשופטים שכאלו. ובלי נימה של ציניות, טוב לדעת ששופטים כאלו יושבים, לפחות בירושלים. אלו מתל אביב, למשל, לא העזו לסטות כמלוא הנימה מהתוצאה שהציבור קיווה לה בפרשת הנשיא לשעבר משה קצב.

זו נקודת האור, והיא מצטרפת לאומץ הלא מובן מאליה של אגף החקירות במשטרה ושל פרקליטות המדינה להתעמת חזיתית עם ראש ממשלה מכהן, עמוס בחשדות לפרישיות שחיתות ומוקף מקורבים מקושרים ופרקליטי צמרת, לחקור אותו ולהעמיד אותו לדין.

אבל השורה התחתונה היא עצובה, אפילו הרת אסון. לפני עשרים שנה היה אולמרט אחד מגזרי הליכוד כאשר אנשיו גייסו מיליונים למערכת הבחירות בחסות חשבוניות פיקטיביות. על החוזים הפליליים שנתפסו ועל דיווח כוזב לרשם המפלגות היה חתום אהוד אולמרט. רבים מבין המעורבים, חלקם פעלו ישירות מתחתיו של אולמרט, הורשעו בפרשה. אולמרט טען בבית המשפט כי לא היה מודע לכך שהעבירות הפליליות נעשות מתחת לאפו, שכן הוא היה עסוק בדבר הגדול באמת - ניצחוננו של הליכוד בבחירות.

גם במשפט ההוא היה אולמרט מוקף בפרקליטי צמרת. גם שם הם טענו בכישרון, מגובים בעדות מרשימה של אולי מרט, כי למרות שהתביעה הוכיחה שלאולמרט היה למעשה חלק במעשים פליליים, הרי שמודעות למעשים ומחשבה פלילית לא היו כאן. שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, עודד מודריק, קנה את העניין. בפסק דין פיוטי ומטופש הוא זיכה את אולמרט. השבוע שוב הורשעה חיילת בשירותו של אולמרט, ואילו הוא שוב חמק. שולה זקן שתקה בבית המשיפט וספגה בשביל הבוס את ההרשעה ואת העונש. השופטים שוב נאלצו להרים ידיים אל מול הטענה המאפיונרית של אולמרט. גם הפעם הוא היה עסוק בדברים חשובים באמת ולא היה מודע לעבירות הפליליות שאנשיו עשו בעבורו.

ענוותנותו של השופט מודריק הביאה עלינו את סירחון גם של טלנסקי, ראשונטורס, מרכז ההשקעות ואולי גם את הוילנד. מי יודע אילו פרשיות שחיתות יביא לנו פסק דינם של שופטי בית המשפט המחוזי בירושלים.

מלאכה עדינה

האבטלה בישראל אמנם נמוכה, אבל הנתונים לא כוללים את החרדים והערבים שכלל אינם מחפשים עבודה ■ מנכ"ל השירות האזרחי-לאומי מזדיר: ניסיונות לגיוס בכפייה רק יקטינו את הסיכוי להשתלבות שני המגזרים בשוק התעסוקה

הדרך לתעסוקה עוברת בשירות הצבאי או הלאומי. הפגנת 'הפראיירים' בתל אביב

נבנו במהלך השנים האחרונות שני מסלולים עיקריים, אשר מטרתם שילוב אוכלוסייה חרדית בשירות ובע"בודה: הנח"ל החרדי והשח"ר - שירות חרדים. הנח"ל החרדי נבנה כמסלול אשר במסגרתו משרתים שנתיים בתפקידי לחימה במסגרת חרדית מוגנת ובשנה השלישית ממשיכים במסגרת חצי צבאית בהשלמת בגרות ובכונה לחיים יציבים. מדובר במסלול שצה"ל השקיע בו רבות, אולם חלק ניכר מהמשרתים בו אינם חרדים 'קלאסיים' אלא 'מתחרדים': בני ישיבות ציוניות ואוכ"ל לוסיות נוספות שאינן חלק מהעולם החרדי הרגיל. מס"לול השח"ר מותאם לחיילים נשואים, אשר הגיעו לצבא בגיל מאוחר יחסית. המסלול כולל הכשרה מקצועית לתפקידים נדרשים ושירות במסגרת מוגנת למשך תקופות משתנות, עד שנתיים.

לא בכוח

על פי המלצות ועדת טל, הוקם באיחור גדול גם מס"לול 'שירות אזרחי' עבור צעירים חרדים שמעוניינים לעזור את הישיבה, אך לא לשירות בצבא. מינהלת השיירות האזרחי-לאומי, אשר הוקמה תחילה במשרד ראש הממשלה ועברה מאוחר יותר למשרד המדע, החלה לטפל ברצינות בבניית מסלולי שירות אזרחי לחרדים וערבים. זאת במקביל למסלול השירות הלאומי אשר היה קיים מזה שנים עבור בנות דתיות. שר שלום גרבי, מנכ"ל מינהלת השירות האזרחי-לאומי מזה כשנתיים, מציין בשיחה עם 'בשבע' כי לשירות האזרחי הצלחה רבה בהובלת בוגריו לעבר השתלבות בשוק העבודה במגזר החרדי. לדבריו, מחקר שערכה המינהלת בקרב בוגרי המחזורים הראשונים של השירות האזרחי, העלה כי כ-85 אחוזים ממסיימי השירות השתלבו בתעסוקה או

בלימודים גבוהים המהווים פרוזדור לתעסוקה. "מדובר בהצלחה משמעותית מאוד בשילוב הבוגרים בשוק התיעסוקה, כאשר יתר חמישה עשר האחוזים עדיין מחפשים את דרכם אל מחוץ לעולם הישיבה אותו הכירו והיה עז"לם היחיד".

גרבי מציין כי החסם העיקרי שהיה בעבר לגידול בהיקפי השירות הלאומי, תקצוב התקנים, נפתר במהלך השנים האחרונות בשיתוף פעולה בין משרד ראש הממשלה ובין שר המדע, אשר הביאו יחדיו לתקצוב מלא של תקני השירות האזרחי והלאומי. "נכון לכרגע אנחנו מסודרים מבחינה תקציבית, אולם ברור שאם נצטרך לגדול במהירות נזדקק לתקציב נוסף שאני מאוד מקווה שאכן יימצא". גרבי מסביר כי בימים אלו תוכנן גידול ניכר בהיקפי השירות האזרחי, כך שישלול עד לשנת 2015 2,400 מצטרפים מדי שנה. "מדובר בניסיון להקיף במסגרת השירות האזרחי שליש משנתון הגיוס החרדי. אם בשנתון גיוס חרדי ישנם כ-7,200 צעירים, שליש אמורים היו להשתלב במסגרת הצבא, שליש אמורים היו להגיע אלינו ושליש להמשיך בישיבות".

כעת חושש גרבי כי החוק החדש שאמור לתקן את חוק טל יזיק למגמה ולא יאפשר את הגדלת היקפי הגיוס בממדים הנדרשים. "כל ניסיון ללכת בכוחניות ייתקל מולו בכוחניות נגדית. אין שום דרך להגיע לה"סכמות שקטות עם המנהיגות החרדית כאשר הדיבור הוא על כפייה. אני מאוד חושש שהניסיון להגדיל את היקפי השירות על ידי כפייה וסנקציות דווקא יעצור את המגמה המבורכת שאנחנו במהלכה, גם ככל שמי דובר במגזר החרדי וגם ככל הנוגע למגזר הערבי. בשני המגזרים הללו הסיכוי היחיד להצליח הוא בשקט, ב"עולה לא מתלהמת, ובהסכמות, לעיתים בשתיקה, עם חלק מהנהגה".

'שוויון בנטל' היא סיסמת השבועיים האחרונים. המ"ערכת הפוליטית כולה עסוקה בשאלה כיצד, מתי ולהיכן יתגייסו החרדים, ויש אומרים גם הערבים. מכאן ומשם נשמעת גם האמירה לפיה עיקר העניין איננו דווקא בשירות עצמו, כי אם בהשתלבות במשק הישראלי וב"מעגל היצרני. על מנת להבין את הבעיה צריך לשים לב לכמה נתונים. מדינת ישראל נחשבת לאחת המדינות בהן שיעור האבטלה הוא הנמוך ביותר בעולם המערבי. גם לאחר שינוי שיטת המדידה, נמוכה האבטלה ב"ש"אל ממרבית המדינות המפותחות. אך מי שישים לב לתמונת הנתונים הרחבה יותר יבחין שיש משהו מטעה בנתוני האבטלה בישראל, וזאת משום שאחוז המוב"טלים מחושב רק מתוך אותה קבוצה אשר 'משתתפת בכוח העבודה'. קבוצת זו מחולקת לשניים: אלו שעו"בדים ואלו שאמנם אינם עובדים כעת אולם מעוניינים לעבוד ועושים משהו לטובת העניין - שולחים קורות חיים, ניגשים ללשכת התעסוקה ומחפשים עבודה בדרך כלשהי. מי שכלל איננו מעוניין לעבוד איננו נחשב למובטל, הוא פשוט לא משתתף בכוח העבודה. כאן, בנקודה הזו, נמצאת חולשתה הגדולה של מדינת ישראל. שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בישראל הוא מהנמוכים בעולם המערבי. כאשר מנתחים את הנתון הזה, מגלים כי בקרב הציבור היהודי, החילוני והדתי, שיעור ההשתתפות דומה למדי לשיעור המקובל במ"ערב. אך בקרב שתי אוכלוסיות ישראליות המצב שונה מהותית: האוכלוסייה הערבית והאוכלוסייה החרדית. בשני המגזרים הללו שיעור ההשתתפות בכוח העבודה נמוך משמעותית. אצל הערבים מדובר בעיקר בנשים, אשר עובדות מעט מאוד, ואילו בקרב החרדים שיעור ההשתתפות של הנשים קצת יותר גבוה (אם כי עדיין נמוך מהשיעור האוכלוסייה הכללית), אך שיעור השתתפותם של הגברים בכוח העבודה נמוך משמעותית מהמקובל. שתי אוכלוסיות אלו, החרדית והערבית, הן גם שתי האוכלוסיות העיקריות שאינן משרתות בצבא ההגנה לישראל. הערבים פטורים משירות עקב ההחלטה ההיסטורית שלא לגייסם לצה"ל, הנשים החרדיות פטורות על פי חוק (בדומה לנשים הדתיות, אולם אלו משרתות בדרך כלל בשירות לאומי), ואילו על הגברים החרדים חל הסדר 'תורתו אומנותו' שעונן לפני כעשור ב'חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומ"נותם', המכונה גם 'חוק טל'.

הצירוף של אי נשיאה בנטל השירות ונשיאה מועטה יחסית בנטל הכלכלה הישראלית הוליד את הקריאות הגוברות והולכות ל'שוויון בנטל'. פסיקת בג"ץ אשר חייה את המדינה למצוא הסדר חלופי לחוק טל הע"צימה את הקריאות וחייה את המדינה לפעול באופן מוגבר על מנת לגבש מסלולי שירות לאוכלוסיות הפ"טור. אלה אמורים לענות גם על השוויון בשירות וגם על עידוד ההשתלבות בשוק העבודה. בתחום הצבאי

פרשנות

אמיר וייטמן

גירעון מוביל לאסון

ההגדלה השיטתית של הגירעון הממשלתי, בשילוב עם ההאטה במשק, עלולים להביא אותנו במהירות למצבה של יוון

לאחרונה החליטה ממשלת ישראל להגדיל את הגירעון שלה ל-3 אחוזים. זה טוב או רע? גירעון ממשלתי אינו שונה מהותית מאוברדרפט בבנק. מדי פעם, בדרך כלל בתקופות לחץ, אפשר לחיות איתו, כל עוד הוא נשאר סביר ומוגבל בזמן. אך לא ניתן להתנהל כך באופן קבוע, משום שזאת הדרך הסלולה לפשיטת רגל.

וכאן טמונה הבעיה: אנחנו כבר נמצאים בשנה השנייה של גירעון ממשלתי משמעותי, ולפי התוכנית המצב הזה אמור גם לגלוש ל-2014, שתהיה השנה השלישית ברציפות של גירעון חריג מאוד. מה שעוד יותר מדאיג, מלבד זאת שתקבולי המס יורדים, דבר המעיד על האטה במשק, הוא העוי"בדה שההוצאה הממשלתית גדלה במהירות שיא, כמעט ללא תקדים. בעקבות המחאה החברתית של שנה שעברה, ממשלת ישראל נכנעה להלך הרוח הפופוליסטי והתחילה לחלק כספים לכל דכפין, בשם 'הצדק החברתי'. אלא שכמובן, אין לממשלה עצי כסף בגינת הכנסת ואין ארוחות חנם. והיות שאף פוליטיקאי לא אוהב להטיל מיסים על הציבור, התוצאה הבלתי נמנעת היא גירעונות.

במילים אחרות, הממשלה נמצאת בסכנה ממשית של איבוד שליטה על התקציב, מה שעלול להביא אותנו מהר מאוד למצבן הנוכחי של מדינות אירופה כמו ספרד, איטליה או יוון, ח"ו. הסיכון הזה אינו טריטוריאלי: מדובר באיום על היציבות הכלכלית והחברתית של ישראל, וסכנה ממשית להתמוטטות עתידית ולמשבר חמור, כאשר בסופו של דבר המחיר שאנחנו עלולים לשלם נמדד באבי"טלה מסיבית, הפסדים כבדים בפנסיות שלנו ועוד. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו מצב כזה. יש לנו רק מדינה אחת וחוסר אחריות אינו אופציה. על כן, הדרך היחידה למנוע את הרע מכל, מבחינה כלכלית, היא לחזור לשפיות ולהעביר חוק יסוד ל'אחריות כלכלית לאומית', שמונע בחוק כל אפי"שרות לגירעונות, כמו בשוויון למשל. ויפה שעה אחת קודם, לפני שיהיה מאוחר מדי.

הכותב הוא בלוגר כלכלי, מייסדי התנועה הליברלית החדשה

מבזקי כלכלה

ערך בתל אביב בסך של כ-2.9 מיליארד שקלים. הח"ברה הנפיקה שלוש סדרות המגובות בערבות המדי"נה, לטווחי זמן של בין שנה לחמש שנים. גל אורן BSD, משרד הפרסום הוותיק לציבור הדתי ירכוש מדיה עבור חברת מקאן, חברת הפרסום הגדולה בעולם, דבר הממצב את גל-אורן כמשרד הפרסום הגדול והמשיפע במדיה הדתית והחרדית. "האמון שמביעה בנו מקאן מחייב, בעזרת השם נעשה ונצליח", אומרים במשרד.

מסתכם בכ-10 מיליון שקלים. היקף נכסי הקרנות של החברה הנרכשת עומד על כ-610 מיליון ש"ח ב-21 קרנות נאמנות. המשא ומתן שהתקיים בין משרד האוצר להנהלת התעשייה הצבאית (תעש), ההסתדרות והעובדים, בנוגע להפרטת החברה, נקלע למשבר. העובדים הקשיחו את עמדותיהם בעקבות מחלוקת על שינוי המבנה הארגוני של תעש. חברת החשמל סיימה בהצלחה את השלב הציבורי של ההנפקה של אגרות חוב סחירות בבורסה לניירות

נובוגרוצקי, 54, מכהן כמנכ"ל אפריקה ישראל תע"שיות החל בנובמבר 2008 וכיו"ר חברות הבת שלה. ועדת המכרזים של משרד האוצר הודיעה ביום ראשון, כי בשל התמודדותו של מתחרה אחד בלבד לרכישת נמל אילת, נדחה המועד האחרון להגשת הצעות מחיר. הסיבה להחלטה היא החשש מתוצאה של מכירת הנמל במחיר שאיננו משקף שווי אמיתי. איש העסקים אמיר איל הודיע על השלמת רכישת חברת ניהול הקרנות של יובנק - "יובנק קרנות נאמ"נות באמצעות אילים בית השקעות. היקף הרכישה

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, פרופ' עודד שריג, הורה לחברות הביטוח להפסיק למכור החל מראשית שנת 2013 פוליסות 'ביטוח מנהלים' הכוללות מקדם קצבה מובטח, לחו"סכים בני פחות מ-55 שנה. לטענת המפקח, לא ניתן כיום לאמוד את הסיכון הגלום במכירת פוליסות שכאלו.

אפריקה ישראל הודיעה היום (ראשון), כי דירקטוריון החברה אישר את מינויו של אברהם (נובו) נובורוצקי לתפקיד מנכ"ל אפריקה ישראל להשקעות.

להיזהר מהחלטות חפוזות הרב נחום נריה ראש ישיבת 'תורה בציון'

לשינוי תוכניות לימודים בהיסטוריה ובפזיקה מוקמות ועדות מומחים אשר דנות חודשים ושנים כדי להכיר את הנושא, לקבוע יעדים והישגים. האם מיושמו מאמין שבשלושה חודשי דיון של ח"כים עסוקים ניתן להכיר ולהבין את מסגרות החינוך בישיבות הגבוהות, כוללי הלכה ודיניות, דף יומי, הסדר, ישיבות משולבות וישיבות לבני חו"ל בלבד? האם נבדקו מוצאם הסוציולוגי של התלמידים, תוכניות הלימודים, הצרכים, היעדים וההישגים? האם ניתן להחליט בלא נתונים מספיקים לקפד את ראשן ואת זמן הלימוד ביד חזקה ובאלימות פוליטית? אי אפשר לקפד ראשן של מסגרות חינוכיות בלא הכרת עבודתן החינוכית ביסודיות!

הצעת הוועדה היא הכנסת ההמשכיות היהודית למערבולת. היא מסכנת את שלום הבית הישראלי הרחב, ותוצאותיה יהיו בכייה לשעה ולדורות. מרכז התורה שהתפתח בשישים שנות המדינה - ייחרב. הנוקים ליהדות ארצות הברית וקנדה וההשלכות החברתיות-תורניות יהיו בלתי הפיכות. דור של לומדי תורה יתפתח בלייקווד בניו-ג'רסי ולא בכרם ביבנה ובהר עציון. הנתק בין מדינת ישראל והתפוצות יגדל.

מקובלת עליי הצעתו של יאיר לפיד להמתין עשר שנים ולאפשר לכל צד לבחון את דרכו בבחירה חופשית. לסלול דרך משותפת ביסודיות ובשיטתיות, בלא כפייה והתערבות מגבוה. כך יהיו שנים שתאפשרנה לציבור החרדי, הדתי-לאומי והכללי לסלול את דרכם.

חלקי ציבור קיצוניים בחברה הישראלית רוצים רווחים פוליטיים מיידיים והם עושים זאת בשיטות עם אינטלקטואלים אקדמיים הדוגלים בניתוק מדינת היהודים מהיהדות. כל הגורמים הללו מועוניינים ב'מיקס' ומערבולת בחברה להשוואת דתיים לערביים, ולהפוך את המדינה למדינת כל אזרחיה.

הקו המנחה את הציבור הדתי-לאומי הוא הצרכים הלאומיים. נאמר לא לגחמות פוליטיות חברתיות מימין ומשמאל ולא לרווחים פוליטיים רגעיים. החלטות הח"כים הדתיים-לאומיים חייבות להיות מתוך אחריות לשלמות כלל ישראל ולשמירה על צביון והרמוניה במדינה.

ברית הגורל שבספינת מדינת ישראל ברורה. אל נהיה שותפים בהרס, נתנגד לקדיחת חורים בדפנות - חורים שיטביעו את כל הספינה.

ספרא וסייפא דני הירשברג מזכ"ל בני עקיבא

השגת המטרה של גיוס הציבור החרדי לא תושג כנראה בחקיקה או בכפייה. את השינוי המתבקש יש לבקש דווקא מראשי הציבור החרדי ולא מבית המחוקקים.

השיח שהתפתח סביב נושא זה כולל בתוכו אמירות שאינן תורמות לעניין, ואין בהן בכדי להשיג את המטרה המבוקשת. בעיניי השירות הוא חובה שהיא זכות ואין בו בכדי להפוך מאן דהוא ל'פראייר'. אנו גאים על הזכות להתגייס למען עמנו וארצנו!

בתביעה לשוויון יש משום צביעות, שהרי שוויון אינו בנמצא. כולנו מכירים בחשיבות השירות במסגרת העתודה, הנח"ל ועוד מסלולים. מסלול המשלב ספרא וסייפא הוא מסלול ראוי התורם למערך ההגנה על ארצנו ועל עמנו ומאפשר השתלבות והתפתחות בעולם התורה.

תנועת בני עקיבא מחנכת לאורך שנים לשותפות מלאה בנשיאה במשימות הלאומיות מתוך הכרה כי זכינו לחיות בדור שבו האחריות על צורכי עם ישראל מוטלת על כל אחד ואחד. העובדה כי כולנו מכירים בערך לימוד התורה אין בה בכדי לפתור אותנו ממשימות הרובצות לפתחנו בדור התקומה. ההליכה לצבא היא בעינינו ביצוע של דבר ה', והעובדה שלימוד תורה הוא חשוב ומגן על ישראל אין בה בכדי לשחרר ממצוות ההליכה לצבא ושותפות של שירות.

אנו רואים בשירות בצבא קיום מצווה ויכולת להשתתף במלחמת מצווה ולא ביטול תורה. אל לנו לחשוש מלהביע את הדרישה לשותפות בנשיאה בנטל. מי שמזכירים באחריות חיהם כי השילוב בין תורה לעבודה ובין ספרא לסייפא הוא אפשרי והוא לא רק כורח אלא זכות - הם יכולים וחייבים לדרוש זאת משותפיהם לחיים במדינתנו, בלי חשש ובלי ייסורי מצפון שיש בכך פגיעה כלשהי בחשיבות לימוד התורה. יש לעשות זאת לא מתוך התלהמות, לא באיומים, אלא מתוך כבוד ורצון לקיים כאן מדינה יהודית אמיתית המכירה בערך הערבות ההדדית.

אחינו, בואו לעזרת ה' בגיבורים!

גיוס הדרגתי ומתחשב אל"מ (מיל') מוטי יוגב סגן ראש המועצה האזורית מטה בנימין

בסוגיית השוויון בנטל יש אמת לצד פוליטיקה פופוליסטית. בשעה שחילונים רבים משתמטים משירות צבאי, יש חוסר אמת בקידוש המלחמה על החרדים. כך בניסיון לפתור בעיית עומק אידיאולוגית בעזרת כוחניות פוליטית חד-צדדית וחפוזות.

יש אמת וצורך בגיוס החרדים לצה"ל, גם עקב השינוי הדמוגרפי בחברה הישראלית ובמחזורי הגיוס. השאלה איך עושים זאת. גם בחברה החרדית חלו שינויים בהכרת הצורך ביחס לגיוס חלק מבני הנוער ובהבנה שניתן לייצר מסלולי שירות ייחודיים המאפשרים את התנאים לכך.

עמדת הציונות הדתית, שאותה ביטא הרב צבי יהודה קוק וצ"ל ערב קום המדינה במאמרו 'למשמר העם', היא: "שאנשי הסף אינם פטורים מהספר ומאותו מקור קודש זה עצמו, אנשי הספר אינם יכולים להיות פטורים מהסף". בהזדמנות אחרת אמר הרב צבי יהודה: "אין מי שפטור מזה" ודרש שייכתב בטופס הפטור 'טופס דחייה'. איננו חשים פראיירים בשעה שאנו מתנדבים לשרת. אנו יודעים שלימוד התורה והגיוס לצה"ל הם גופי אותה תורה.

הציבור הדתי-לאומי צריך לתמוך בדרישה העקרונית לחייב את בני הישיבות בגיוס, בצירוף ארבעה עקרונות. הראשון הוא הצהרה עקרונית שאין מי שפטור משירות העם. השני, הכרה והוקרת חשיבות התורה ולומדיה כאבן יסוד לעם ולנצח ישראל. יש לאפשר דחיית הגיוס לחלק מהמגזר החרדי והדתי-לאומי לשנים אחדות ואף לעשירית ממנו עד עשר שנים, לצורך בניית גדולי תורה בישראל.

השלישי, להבין שפתרון של סוגיות שכאלו מצריך הידברות והתנסויות במודלים שייצרו את האמון בקרב ראשי הציבור החרדי ויאפשרו, בתהליכים ארוכים, את התגייסותן של קבוצות הולכות וגדלות מקרב המגזר החרדי. דרך זו הביאה לגיוסם של אלפי חרדים לצה"ל בשנים האחרונות. יש לדרוש הרחבת הוועדה, משך דיוניה ומסקנותיה לחצי שנה, ועד אז להאריך זמנית את חוק טל.

והרביעי, יצירתם של שלושה-ארבעה מסלולי הסדר ייחודיים, מדורגים, ולפיהם ככל שהגיוס יהיה מוקדם בגיל ולאורך יותר שנים, כך יהיה התגמול לשירות כתמריץ לגיוס לצה"ל.

קידומה האמיתי של הסוגיה לא יבוא בכוחניות בסטופר פוליטי, אלא בהידברות בזמן סביר, מתוך הכרת והוקרת לימוד התורה ומתן אפשרויות ייחודיות ומדורגות למימוש הצטרפות החרדים לשירות. "המתנדבים בעם ברכו ה".

גולשי אתר ערוץ 7 עונים לשאלת השבוע

תשובות הגולשים

צבא מקצועי עכשיו

רוב המומחים כבר מבינים שצריך לעבור למודל של צבא מקצועי המתבסס על אנשי קבע. את בעיית מערך החירום ניתן לפתור על ידי הכשרה קצרה ובסיסית כלוחמים (חצי שנה) לכל מי שמסוגל לכך.

הצבא לא צריך ולא רוצה לגייס את כל לומדי התורה. עכשיו יותר מתמיד זו ההזדמנות לעבור למודל של צבא מקצועי בהדרגה.

עקיבא גולדמן, קריית ארבע

התורה קודמת לגיוס

הציבור הדתי-לאומי, כציבור שחזרת על דגלו את הסיסמה "ארץ ישראל לעם ישראל על פי תורת ישראל", לא יכול לתת לאף אחד מהיסודות האלו ליפול. כמו שנילחם עד הסוף על כל רגב אדמה בארץ ישראל, עלינו להילחם גם למען תורת ישראל. גם בציבור הדתי-לאומי ישנם בחורי ישיבות שתורתם אומנותם, ואסור להפסיק את הלימוד שמחזיק את כל עם ישראל, ובוודאי את זה היושב בארצנו. אסור לנו לשכוח מה מחזיק אותנו.

פטור ללומדים באמת

יש לחלק. אלו שבאמת לומדים ומוסרים נפשם על התורה - לגביהם יש להתנגד בתקיפות לחוק שיחייבם להתבטל מלימודם ולהתגייס לצבא.

אסתי מתוק, ירושלים

ליפי ודני כהן
מזל טוב
להולדת הבן יהונתן יהודה
יהי רצון שתזכו לגדלו לתורה חופה ומעשים טובים
החברים מבשבע

להילה ונתנאל ארנברג
מזל טוב להולדת הבת
יהי רצון שתרוו נחת ושמחה
פרסומי ישראל בשבע

לרבנית שולמית ולרב זלמן מלמד
מזל טוב לנישואי נכדתכם
טליה עם שלום מתניה פרץ
בתם של נעמי והרב הלל הורביץ
יהי רצון שיהיה ביתם בניין עדי עד
בשבע

לשנות את כללי המשחק המשפטי

דו"ח לוי הוא הזדמנות לתקן מהיסוד כמה עיוותים בסיסיים במערכת המשפט בישראל

נפתלי בנט

דו"ח ועדת אדמונד לוי נותן לנו הזדמנות נדירה להתחיל לשנות את כללי המשחק המשפטיים בישראל.

דמו בנפשכם משחק כדורגל שבו שתי קבוצות עולות למגרש, אך המגרש עקום ומוטה לטובת אחת, ואחד השערים גדול ורחב, ואילו השני צר יותר מעובי הכדור, שוב לטובת אותה קבוצה. האם הייתם מסכימים לשחק בתנאים כאלו? כזה הוא המצב במדינת ישראל. בכל פעם שאנו נאבקים באחת העתירות לבג"ץ (גבעת האולפנה, מגרון, גבעת אסף, עמונה, רחלים ועוד), אנו מכילים את כוחותינו בניסיון לטפל בסימפטום ולא בשורש הבעיה.

הגיע הזמן לשנות את הכללים. הנה מספר יעדי עומק (רשימה חלקית) לטיפולו של המחנה הלאומי:

אימוץ דו"ח אדמונד לוי על ידי הממשלה. מהלך כזה יפתח בפנינו את האפשרות לצמיחה מואצת של ההתיישבות ביהודה ושומרון, וינטרל את יכולתם של ארגוני השמאל לעצור את מפעל ההתיישבות.

החלת הריבונות הישראלית על כלל השטחים הישראליים ביהודה ושומרון (שטחי C). כך עשתה ישראל בשכונות גילה ורמות, בכותל המערבי וברמת הגולן. יהיה מי שיטען

שבשל לוחות הזמנים הצפופים מהלך כזה לא יסייע למנוע את ההרס הקרב (למשל, במגרון). אמת, אך אם לא נטפל בכך הצרות שלנו רק יגברו. אילו סיפור כמו מגרון או שכונת האולפנה היה מתרחש בשכונת רמות בירושלים, בג"ץ היה מסרב לדון בעניין ושולח את העותר לבית משפט השלום לדיון רגיל של סכסוך קרקעות. אך היישוב מגרון שוכן ביהודה ושומרון, שם לא חל החוק הישראלי והריבון בו אינו מדינת ישראל אלא פקידי המינהל האזרחי. החלת הריבונות היא משימה כבירה שתאריך זמן, אך אם נאמין כך ונפעל, יגיע יום בו אריאל, סוסיא ועלי יהיו חלק ריבוני ממדינת ישראל.

שינוי שיטת בחירת השופטים בישראל, והוצאת השופטים מתהליך הבחירה. המצב בו שופטים ממנים שופטים הוא אנטי-דמוקרטי בעליל והוא ייחודי לישראל. בארה"ב, קנדה, אנגליה, אוסטרליה ובשאר העולם החופשי השופטים אינם מעורבים כלל במינוי עצמם. רק אצלנו יש לשופטים זכות וטו. כאשר חבר הכנסת יריב לוין ניסה לקדם חוק בעניין, היה זה דווקא הליכוד שחיסל את החוק. רה"מ נתניהו ושרים מסוימים התגאו כיצד בלמו, כביכול, את הפגיעה בשלטון החוק. היום, במבול הבג"צים, אנו משלמים את מחיר

אנחנו לא מה'פראירים'

הציונות הדתית משלבת בהצלחה בין ספרא לסייפא, אבל היא גם יודעת להעריך את מי שממית עצמו באוהלה של תורה

הרב דוד פנדל

הציונות הדתית התורנית יכולה להתגאות בבניית עולם תורה תוסס ומחודש, וביותר מיובל שנים של סלילת דרך וחידושי תורה בתורה הגואלת והמשמחת של תורת ארץ ישראל. היא הצליחה ליצור שילוב בין מחויבות צבאית ואהבה לצבא לבין התגדלות בתורה. זה חלום של דורות - חזרה לימי יהושע בן נון, דוד ושלמה ששילבו בין מקדש למלכות ובין סנהדרין לצבא. אישית אני מרגיש כבוד וזכות להיות שייך אפילו לקצה המחנה הזה.

יחד עם זאת, הציבור החרדי גם זכה בשישים השנים האחרונות לבנות עולם של תורה וחסידות מדהים ועצום. צריך לב של אבן כדי לא לבכות מרוב שמחה כשנכנסים להיכלי התורה הגדושים והמפוארים של פוניבז' ומיר. צמרמורת עוברת בגופי כשאני רואה את בעלז, גור וויז'ניץ בנויים לתפארת עם קול חדש וחוק של תורה. חזרנו לימי חזקיהו המלך שמלאה הארץ דעת את ה' וייתכן שעברנו אותם גם בכמות וגם באיכות. אני אומר הלל ביום העצמאות בכוונה יותר גדולה כשאני חושב על המפעל הציוני העצום של בניית עולם התורה. אשרי מדינת ישראל שזכתה להיות הפילנתרופ הגדול והאמין ביותר לעולם התורה בכל ההיסטוריה.

מתוך שתי תובנות אלו (ויש מקום בראש

הססונתם.

ביצוע רפורמה בפרקליטות המדינה הכוללת פיצול תפקיד התובע הכללי והיועץ המשפטי לממשלה. פרשת זיכוי אולמרט הוכיחה שוב שכל מי שמנסה לגעת במערכת המשפט על מנת לשנות אותה ולפתוח אותה, נכווה. כך קרה ליעקב נאמן (בקדנציה הקודמת), לרפול, לליברמן לנתניהו ולרבים אחרים.

הכנסת כוחות לאומיים-ציוניים למערכת המשפט.

הכתובת לכל פעולותינו אינה בג"ץ או שלום עכשיו, אלא ממשלת ישראל והעומד בראשה, בנימין נתניהו. הוא שנבחר כראש המחנה הלאומי. הוא שבלם כל שינוי במערכת המשפט. הוא שהכריז על מדינה פלשתינית. אולם אין שום סיכוי בעולם שהוא יפעל מרצונו. תפקידנו לחולל את השינוי על ידי פעולה חכמה, נמרצת ועקבית. מבפנים ומבחוץ.

אם נגייס לכך את כל הכוחות שיש בתוכנו, נוכל לנצל את דו"ח לוי כפתח לשינוי ולתקווה.

	הכותב שימש ראש לשכת נתניהו ומנכ"ל מועצת יש"ע ומתמודד כיום לראשות הבית היהודי

למה אני לא מתגייס

התורה מגינה ושומרת לא רק על עם ישראל אלא על העולם כולו, שנאמר "אם לא בריתי" וגו'. אם ייפגע לימוד התורה, תינטל ההגנה ויהיה מסוכן לחיות כאן. ואם כולם יל' מדו מי יילחם? התשובה: באופן כזה לא יצטרכו צבא, כמו בימי חזקיה שכולם למדו ומלאך המית את כל צבא סנחריב. בנוסף, רק התורה והחיים על פיה נותנים את הציודק המוסרי לצבא להילחם על הארץ הזאת.

'שוויון בנטל' אין גם בצבא, שהרי רק מיעוט מסכנים את עצמם. יש רק 'השתתפות בנטל' ולימוד תורה הוא הש' תתפות שאין כמותה (וזה גם לא קל), וחרדים רבים שלא לומדים מתנדבים למען הכלל בזק"א, עזר מציון, יד שרה וכדומה.

המושג 'עילויים' לא שייך לעניין כי עמל התורה הוא המגן בלא קשר להישגים. לחלק את הזמן בין לימוד לשירות, אינה טענה. כי מי שתורם באיכות גבוהה, צריך להישאר שם כל הזמן, כמו שטייס לא יקלף תפוחי אדמה בחלק מהזמן.

כל זה אמור גם אם השירות בצבא היה מותאם לכל גדרי ההלכה של כשרות וצניעות, וזה אינו המצב. והמסיתים גם לא רוצים שזה יהיה, כי בכך לא ישיגו את מטרתם האמיתית שהיא להפוך את החרדים לאחר הצבא לפחות חרדים. אגב, מישהו חשב לשלול תקציבים לסטודנטים משתמטים, ויש כאלה לא מעט?

אליהו שטיינמץ, בני ברק

נשיא פוליטי

הנשיא פרס ניצל את טקס האזכרה הממלכתי להרצל כדי לקדם את משנתו הפוליטית. בטקס הצהיר פרס כי ההתנח' לויות בשטח ערבי צפוף מסכנות את הרוב היהודי במדינת ישראל. הנשיא שכח כי הוא נשיא של כל העם, כולל אלו שגרים בהתנחלויות ומצפים ממנו להתנהגות ממלכתית, שתכבד אותם ולא תציב אותם כמסכנים את מדינת ישראל. התבטאות פוליטית זו היא גם חריגה מ'חוק יסוד הנשיא' לפיו הנשיא לא יעסוק בפעילות פוליטית, במיוחד כזו השי' נזיה במחלוקת. חבל מאוד שפרס לא עמד בפיתוי להשמיע את דעתו, ושילב הצהרה פוליטית בתוך ניתוח אובייקטיבי, לכאורה, של חזונו של הרצל.

אדוה נוה, שערי תקוה

בחזרה למרגלים?

משה גרילק, עורך במשפחה: "עד שהצלחנו לטעת מחדש את עולם התורה אחרי השואה הוא לא יימחק שוב. מקסימום נלך לעשות שנור טוב יותר בארה"ב. ובתסריט הכי גרוע, נרד מהארץ. אנחנו נתגעגע אליה, אבל התורה חשובה יותר". זה לא מזכיר לכם משהו מלפני כמה פרשות? רוצים להמשיך לחיות כמו במדבר ולא להיכנס לארץ?

ליאור מרמלשטיין, שבות רחל

צימוקים לשבת

- מהומה בבית כנסת: המזגן מקרר מדי.
- נגד קפיאה דתית.
- טכנאי הגברה שהיה בהופעה השתלט על תקלה במע' רכת ההגברה ומנע את ביטולה.
- ידו בקול.

משה טאו, רחובות

יפורסמו רק מכתבים שייחתמו בשם מלא ובציון מקום מגורים. נא לכתוב בקיצור, עד 150 מילה.
המערכת שומרת לעצמה את הזכות לערוך ולקצר מכתבים.
כתובתנו למשלוח דוא"ל: besheva2@besheva.co.il

מי מפחד מריבונות

בתזמון מוצלח עם פרסום דו"ח ועדת השופט לוי בעניין המאחזים, נערך היום (ה') הכנס השני בנושא החלת הריבונות הישראלית על שטחי יהודה ושומרון ■ לקידום הצעת החוק בנושא שותפים ח"כים מהליכוד, בהם יו"ר הקואליציה, ומומחים רבים תומכים אף הם בהחלת הריבונות כפתרון מדיני ריאלי ■ לחוששים מפני תגובות נזעמות בעולם, מזכירים היוזמים כי גם החלת הריבונות על הגולן וירושלים עברה את המשוכה הזו בהצלחה רבקי גולדפינגר

כי התמקדות השדולה בהחלת הריבונות ביישובים היהודיים איננה מהווה חלופה לשאיפה האמיתית, והיא החלת הריבונות על השטח כולו. רגב מתייחסת בדבריה לחששות שהועלו שמא מהלך שכזה יסבך את ישראל בזירה הבינלאומית, אולם קובעת כי "כשם שהשמיים לא נפלו לאחר החלת החוק הישראלי על רמת הגולן וכשם שהשמיים לא נפלו עם החלת החוק הישראלי על מזרח ירושלים, כך יהיה גם ביהודה ושומרון. יחד נעשה כל מה שצריך כדי לחזק את הה' תיישבות, ונעשה הכל כדי שבעזרת ה' נביא את החוק הזה לידי מימוש. לא נתייאש", מבטיחה רגב.

כלת פרס ישראל גאולה כהן מברכת את המא' בק המתחדש להחלת הריבונות ביו"ש, ומספרת על מאבקה הנחוש כחברת כנסת למען חוק הריבונות על ירושלים. "היה קשה אז לחשוב שניתן יהיה להעביר את חוק ירושלים, אבל המשכתי לעבוד על החוק. אני זוכרת איזה לעג היה אז בעיתונות עליי ועל החוק". כהן מספרת על מאבקה הסיזיפי מול התקשורת הישראלי והבינלאומית במקביל למאבקה הפוליטי לקיי דום הצעת החוק. "לא היה חוק שעבר עם הצבעה של הקב"ה כמו החוק הזה. רק אצבע אלוקים עשתה זאת. זו האצבע שהצביעה. כולם התביישו להצביע נגד. לא עשיתי כמעט שום חוק אחר במשך כל השנים. זה היה החוק שבשבילו הייתי עשרים שנה בכנסת". גאולה כהן מבהירה כי יוזמה להחלת הריבונות צריכה להגיע משורות חברי הכנסת ולא דווקא מכיוונו של ראש הממשלה. "ביבי לא יזום את זה. גם מנחם בגין לא יזם. אבל אם תהיה תודעה ומודעות שהדבר אפשרי, אז ימצא גם ביבי את הדרך. אם ביבי ירצה זה יעבור", קובעת כהן.

ח"כ ציפי חוטובלי מדגישה כי אין מנוס מחקיקת חוק להחלת הריבונות בכל שטחי יו"ש. "אני מאמינה שיש לדאוג לריבונות על כל השטח שנכבש במלחמת ששת הימים, שהיתה מלחמת מגן צודקת. אנחנו בשום אופן לא כובשים".

ומה בנוגע לחשש כי סיפוח השטח יחייב להעניק לתושבים הפלשתינים זכויות אזרח במדינת ישראל? "שאלתי על כך בעבר את חנן פורת ז"ל, והוא השיב שהפתרון הוא 'מתווה יהושע בן נון'. הוא שלח שלוש איגרות לתושבי הארץ שאינם יהודים. הרוצה לברוח יברח, הרוצה להילחם יילחם, והרוצה להשלים ישלים. קיימת דרך להתמודד עם הסוגיה המורכבת הזו. זה בהחלט אפשרי. כמוכן שיש צורך בעבודת הכנה רצינית, אבל החזון חייב להיות החלה על כל שטחי יהודה

למורשה עד עולם ומחובתנו להתנחל בה, לבנות אותה ולהתהלך בה לאורכה ולרוחבה".

ומה בנוגע לתגובה הבינלאומית, אני שואלת, ומטר משיבה שדווקא אמירה חדה וברורה שאינה מתנצלת תקטין את זעם העולם. "לא תהיה להם ברירה והם בסוף ישלימו עם זה. לא לפחד, זו הארץ שלנו וככל שנבטא את הדברים בצורה ברורה עם מסר נחוש בלי גמגומים, היחס של העולם כלפינו ישתנה. אנחנו חייבים לעבור ליוזמה במקום לדשדש במגננה אינסופית". גם יו"ר הקואליציה ומראשי שדולת ארץ ישראל בכנסת, ח"כ זאב אלקין, קובע כי הגיעה העת לשנות את השיח על עתיד יהודה ושומרון. "במשך עשרים שנה קיימנו שיח על מה לתת ולמה. הגיע הזמן לשיח אחר לגמרי. זו זכותנו וזו ארצנו. זכותנו להחיל עליה ריבונות", אומר אלקין. לחוששים מהתגובה בעולם למהלך שכזה, מזכיר חבר הכנסת אלקין כי העולם התנגד גם להחלת ריבונות ישראלית ברמת הגולן ובירושלים, ו"כעת הגיע הזמן לעשות זאת ביהודה ושומרון. הגיע הזמן לסיים את שיטת הסלאמי שבה הפלשתינים לוקחים ולוקחים ואנחנו נותנים ונותנים. כל מי שתורם למאבק הזה לשינוי השיח יבורך", אומר ח"כ אלקין.

"חוקת הליכוד מחייבת החלת ריבונות"

יו"ר השדולה להחלת ריבונות ישראל על יישו' בי יו"ש, ח"כ מירי רגב, מבטיחה להמשיך במאבק הפרלמנטרי עד ליישומו של חוק החלת הריבונות, תחילה על יישובי יהודה ושומרון ובהמשך על השטח כולו. רגב, אשר הקימה לפני כחודשיים את השדולה, מדגישה כי חוקת הליכוד מחייבת החלת ריבונות על יישובי יו"ש. בדבריה לבאי הכנס, מציינת ח"כ רגב

ציפי חוטובלי, ראש המועצה האזורית שומרון גרשון מסיקה, הרב עוזי שרבך, עורך 'בשבע' עמנואל שילה, הדמוגרף יורם אטינגר, היועץ למשפט בינלאומי עו"ד הווארד גריף, עו"ד איציק בם, עיתונאית הג'רוזלם פוסט קרולין גליק ועוד.

"לפני שנה התחלנו לחשוב על המציאות של כיבוי שריפות שבה אנחנו חיים", מסבירה נדיה מטר את הזרז לייסוד הכנס. "זה מצב לא נורמלי. כל רגע יש שריפה מקומית: בית המכפלה, עמונה, גבעת אסף, מגרון, שכונת האולפנה. בכל שריפה כולנו משקיעים אנרגיות מטורפות ועוברים הלאה לשריפה הבאה. זה לא נכון. הגיע הזמן לטפל אחת ולתמיד בשורש העניין, כדי שלא יהיו שום שריפות. הפתרון הצודק הוא להחיל ריבונות, וזאת עם 45 שנים של איחור", אומרת מטר.

כשהכרזתם על מטרת הכנס, אנשים סביבכם לא הרימו גבה?

"בהחלט היו ספקנים שהתייחסו אלינו כאל אנשים חולמים. הם שאלו 'מה יגיד העולם?', 'מה עם כל אותם התושבים הערבים?'. אנחנו לא מתעלמים מהבעיות, יש שאלות פוליטיות, משפטיות, חברתיות, ביטחוניות וכלכליות שצצות. יש קשיים, אבל על הכל דנים מומחים בכנס. אני מאמינה שהם ברי פתרון".

יש שממליצים על סיפוח הדרגתי ומוגבל, יש כאלו שמוכנים להסכים על פינוי התנחלויות מבודדות תמורת סיפוח גושי ההתיישבות הגדולים, אבל אתן ב'נשים בירוק' קוראות להחלת ריבונות גורפת על כל שטחי יהודה ושומרון. זו בכלל דרישה ריאליסטית?

"לגמרי. גם על המייסדים של המדינה אמרו 'הם לא ריאליים' ותראי לאן הגענו. אני יודעת את כל ההשלכות למהלך שכזה ולמרות זאת אני מאמינה שזה הדבר הנכון לעשות. יש הרבה נימוקים לצורך להחיל את ריבונות ישראל על יו"ש אבל בואו לא נשכח שהטעון העיקרי הוא שארץ ישראל שייכת לעם ישראל. כל כך פשוט וברור. ארץ ישראל ניתנה לנו על ידי הקב"ה

ף ממשלה בישראל לא העזה עדיין לגעת בתפוח האדמה הלוהט הזה. אמנם לאורך השנים היו ראשי ממשלות שהצהירו בקול רם כי לעם היהודי ישנה זיקה היסטורית ודתית לאדמות יהודה ושומרון, היו שהסבירו שהן בעלות חשיבות ביטחונית ואסטרטגית למדינת ישראל, אולם אף ממשלה עדיין לא הכריעה בצורה ברורה וחד משמעית בנוגע למעמדן המשפטי והחוקי של אדמות יהודה ושומרון.

עקב כך, נוצרה ביהודה ושומרון מציאות מורכבת וכמעט בלתי אפשרית שבה מצד אחד קיימת ומתפתחת התיישבות של מאות אלפי יהודים בגיבוי חלקי או מלא של מוסדות המדינה, ומאידך, המעמד של האדמות הללו מוגדר כשטחים שהם מחוץ לתחומה הריבוני של מדינת ישראל. בנוסף לכך, השטח מיושב במספר הולך וגדל של פלשתינים התובעים מעל כל במה אפשרית שליטה מלאה על הקרקע. מעמד האדמות אשר נותר בעינו במשך למעלה מארבעה עשורים גרר יחס דואלי ומורכב של ממשלות ישראל, הן למפי' על ההתיישבות והן לחבלי ארץ אלו.

אולם דומה כי בשנים האחרונות החלה נשמעת יותר ויותר הדרישה לשינוי המציאות ולהחלת ריבונות ישראלית, באופן מלא או חלקי, בשטחי יהודה ושומרון. לכך מתווספת קביעתו של דו"ח המאחזים שחובר על ידי ועדה בראשות השופט אדמונד לוי, שפורסם השבוע, לפיה ההתיישבות הישראלית ביהודה ושומרון היא חוקית גם על פי המשפט הבינלאומי, ולמדינת ישראל ישנה זכות בכל חלקי יהודה ושומרון.

ארבעים וחמש שנות קיפאון

כחלק מהניסיון להעלאת הנושא לסדר היום, נערך היום (ה') במרכז המבקרים שדה המכפלה בחברון, הכנס השני להחלת הריבונות ביו"ש. יוזמות הכנס הן ראשי 'נשים בירוק' יהודית קצובר ונדיה מטר, המביעות עות אופטימיות לאור ההתעניינות הרבה סביב הכנס. "אין ספק שנושא החלת ריבונות ביו"ש מעורר שאלות מעניינות ומאתגרות", אומרת מטר. "הכנס מנסה לענות על אותן שאלות ולהוכיח שלאחר ארבעים וחמש שנים מיותרות של קיפאון מחשבתי, אפשר וצריך להחיל את הריבונות הישראלית על יהודה ושומרון". בכנס צפויים לשאת דברים שר המדע והטכנולוגיה הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, ח"כ אורי אריאל, ח"כ

יש חלומות שנועדו להתגשם...

רחביה Village

כשהחיים הטובים פוגשים מיקום מנצח

חברת 'HORIZON GROUP' מציעה לכם
השקעת נדל"ן מנצחת ברחביה
בפרוייקט קבוצת רוכשים ייחודי בשם רחביה Village

דירות 2 חדרים ודירות גן
950,000 ₪
החל מ-

מכירת הפריסייל בעיצומה

הורייזן גרופ יזמות ושיווק נדל"ן:

077-5304140

כתובת הפרוייקט: רחוב טשרניחובסקי פינת הרב חן

התמונות להמחשה בלבד

"לטפל בשורש במקום לכבות שריפות". בתי היישוב עמונה. צילום: פלאש90

ושומרון".

כשאני מנסה לברר עם ח"כ חוטובלי האם ראש ממי שלת ישראל נתניהו שהכריז קבל עם ועדה על שתי מדינות לשני עמים יהיה מסוגל להגשים מהלך שכזה, היא משיבה באופן נחרץ: "חד משמעית לא. החזון של נתניהו מתמצה בסוגיה האיראנית. ביבי חושב שהסטרטגיה קו ביהודה ושומרון מספקים. הוא כנראה לא האדם שיעשה את המהלך הזה. זה יקרה בעידן שאי חרי נתניהו. בינתיים אנחנו צריכים להכשיר את הלבבות לכך. אני מתכננת להקים בקרוב עמותה שתעסוק בהסברה בנושא".

חוטובלי מעריכה כי אין מדובר בעשייה חוקתית של "זבנג וגמרנו", אלא בתהליך מדורג וממומש. "כשלב ראשוני יש לספק את שטחי C ויחד עם זאת להמשיך ולפעול להחלת הריבונות על כל השטח. תוך עשר שנים אני מניחה שזו תהפוך לעמדה מרכזית בישראל. אני צופה שהתהליך כולו יארך שנות דור".

הדמוגרפיה לטובת סיפוח

סוגיית מעמדם של שטחי יהודה ושומרון קשורה קשר הדוק להיבט הדמוגרפי. התבטאויותיו האחרונות של הנשיא שמעון פרס השבוע (ג') לפיהן ההתנחלויות מסכנות את הרוב היהודי במדינת ישראל, אינן חדשות ומועלות פעם אחר פעם.

הדמוגרף יורם אטינגר דוחה מכל וכל טענות כגון אלו וגורס כי מזה שנים מתנהל "מסע הפחדה דמוגרפי", כהגדרתו. קונספציית הדמוגרפיה - פחד בלתי הגיוני מהדמוגרפיה הפלשתינית - הפכה לנדבך מרכזי בעיצוב גבולות הקבע של ישראל, למרות שהיא מופרכת מן היסוד, קובע אטינגר, "תחזיות הטענות שהיהודים נידונו להיות מיעוט בין הירדן לבין הים התיכון מתנפצות שוב ושוב בשיטתיות מול המציאות. ממיעוט ב-1947 הפכו היהודים לרוב גדול, הנהנה מרוח גבית וצפוי לגדול עוד באופן משמעותי. מאז הקמת המדינה, מאופיינות התחזיות הדמוגרפיות בהמעטה בתחזית הפיריון היהודי, האדרת הפיריון הערבי, התעלמות מהיקף ההגירה הערבית והקלת ראש בפרוטנציאל העלייה, אבל המציאות מוכיחה שהזמן פועל דווקא לטובת הדמוגרפיה היהודית", הוא פוסק.

על פי אטינגר, הריבוי הטבעי היהודי, ובכללו הפיריון היהודי החילוני, גדול מזה של הערבים והמאזן לטעניו תומך ומשפר באופן עקבי. אטינגר מציג נתונים

מפתיעים על מגמת ירידה חדה במספר הלידות אצל ערביי יהודה ושומרון ועזה בעשרים השנים האחרונות, וטוען כי זוהי תוצאה מהשפעתה של החברה המערבית. "בניגוד לתחזיות, אפשר לומר שבעשור האחרון ממי שיכה מגמת נסיקה בשיעור הפיריון היהודי וצניחה מהירה בשיעור הפיריון הערבי, בעולם המוסלמי בכלל ובין הירדן לים כפרט. יש לכך סיבות רבות: האצת תהליכי מודרניזציה ועיור, כגון חינוך, בריאות, תעסוקה, תכנון משפחה, צמצום הריכוז בגיל הנעורים והשרשת תודעת קריירה נשית".

אליבא דאטינגר מגמת הירידה בשיעור גידול האוכלוסיה הערבית ניכרת ביו"ש. מגמת הירידה היא תוצאה של ההגירה הגבוהה מיו"ש, תכנון משפחה ההולך ומשתדרש, המעבר מהכפר אל העיר, התרחבות החינוך במיוחד אצל נשים, שיא בשיעור הגירושין ועלייה בגיל הנישואין הממוצע. "הרוח הגבית הדמוגרפית מהווה הזדמנות היסטורית להחלת הריבונות ביו"ש", מסכם אטינגר.

אז אתה אופטימי?

"מצבנו הדמוגרפי הוא מקור לאופטימיות ולא לספקנות. אני מביט על המציאות נכונה. אין צורך להיחפז בגיבוש מדיניות המבוססת על נתונים מוטעים. הזמן פועל לטובת ישראל", מבטיח אטינגר. "כל הטוען שהיהודים נידונו להיות מיעוט בין הירדן לבין הים, ולכן יש לכאורה לסגת מגיאוגרפיה כדי להבטיח את הדמוגרפיה, טועה באופן דרמטי, או מטעה באופן שרירותי. יש לבצע את החלטת הריבונות בהדרגה ובשיקול דעת, ואין בסיס לחששות לא מבחינה דמוגרפית ולא מבחינה פוליטית".

יהודית קצובר, ממארגנות הכנס, מסבירה את חשיבות הצפת הדין בעקבות הכנס: "שנים היינו כמו אונייה גדולה ששטה רק בכיוון אחד: 'צריך לוותר', 'כיבוש', 'שתי מדינות לשני עמים'... פתאום ישנה הבנה שצריכים לשנות כיוון לגמרי. אנחנו חייבים לשנות את השיח ציבורי, לשנות את כיוון החשיבה. הקברניט חייב לשנות את כיוון האונייה, הוא מסיט את ההגה אבל לא בבת אחת אלא בהדרגה. הדבר צריך להיעשות, אבל מתוך מחשבה ותכנון ארוך טווח", אומרת קצובר.

"יבוא יום", מחייכת נדיה מטר, "כשנשב לנו בבית אבות וניזכר בפליאה בימים שלמדינת ישראל לא היתה ריבונות על יהודה ושומרון, באותה מידה שאנחנו מתייחסים כיום בטבעיות לרמת הגולן. את תראי, זה עוד יקרה". ■

rivki@besheva.co.il

"עולין היינו עם רבי לחמת גדר"...

ירושלמי, שבת, ד'

בואו לערבים המיוחדים של חמת גדר
המוקדשים לרחצה נפרדת.
במרחבי הטבע של חמת גדר, בתוך מקוה נביעת המים
החמים תוכלו לשמוע את קולות העבר, כאז- גם היום.

רחצה נפרדת למשפחות קיץ התשע"ב

כוללת הטבה של 1+1 לילדים, תתקיים בין התאריכים:

י"א באב 30/7/2012 - כ"ז באב 15/8/2012 בכל ערב בימי א + ב + ג + ד.
נשים: 18:00-20:00 גברים: 20:00-22:00

רחצה נפרדת לגברים בלבד חורף התשע"ג

תתקיים בין התאריכים: כ"ה בתשרי 11/10/2013 - י"ז בניסן 21/4/2013

בכל יום ראשון בשעות: 18:00-22:00 ויום חמישי 23:00-03:00.

לא תתקיים רחצה בתענית אסתר י"א באדר 21/3/2013, ובפורים י"ד באדר 24/3/2013.

טל' למרטים: *6393 ובאתר: www.hamat-gader.com

המילה האחרונה?

פסיקת בית המשפט בקלן שבגרמניה מעוררת חששות כבדים בקרב יהודי גרמניה ואירופה בכלל לגבי הגבלת קיום מצוות המילה בשטח היבשת ■ גופים יהודיים דתיים בגרמניה מבטיחים להמשיך למול גם אם החוק יאסור, ובמקביל נמשכים לחצים פוליטיים וציבוריים מול בית המחוקקים הגרמני בדרישה לעגן את חופש הדת

ניצן קידר

בהפגנות אנטישמיות מכל מיני סוגים כדי לפגוע ביהודים. הפסיקה בקלן עלולה לגרום לאנטישמי מיות כי היא רואה את התרבות הלא-אירופאית כתת תרבות".

האם אירועים מסוג זה גורמים ליהודים באירופה לחשוב באופן רציני על עזיבה ועלייה לישראל?
"אי אפשר לומר שיש תופעה כזו, אבל בהחלט ניתן לציין שהחלטות מסוג זה מדרבנות את הדיבורים על עלייה לישראל, ואני מניח שיש גם מי ששוקלים ברצינות לעשות זאת, בשל התגברות האנטישמיות בשנים האחרונות".

מי שנרתם לטיפול בנושא בישראל הוא יו"ר ועדת העלייה והקליטה, ח"כ דני דנון. "פסק הדין הוא חלוט, ולכן רק חוק בבונדסטאג יבהיר את החופש בעניין. הקהילות היהודיות בכל העולם עוקבות אחרי תגובת הבונדסטאג, כי יש לפסיקה אפקט מצנן על החלטות הורים יהודיים בגרמניה כולה לערוך ברית לילדיהם", אמר דנון בישיבה מיוחדת שקיים בנושא בתחילת השבוע.

את הממשל הגרמני ייצג בדיון השגריר בישראל אנדריאס מיכאליס. לדבריו, גם בגרמניה עצמה לא מסכימים עם פסיקת בית המשפט. "ההחלטה היתה פיטוריו של רופא שעשה מילה כושלת לילד מוסלמי בן ארבע. הנתבע זוכה בערכאה הראשונה, אך בבית המשפט המחוזי של מדינת קלן נטען שהמילה לא שירתה את טובת הילד. על פי החוקה הגרמנית, יש זכות הילד לאי-פגיעה גופנית בו, ובית המשפט החליט שהזכות הזו גוברת על חופש הדת, כיוון שמדובר בפגיעה בלתי-הפיכה", טען השגריר מיכאליס וציין כי הפסיקה עשויה לפגוע ביהודים אך ורק בעיר קלן, אך לא במקומות אחרים. "יש להפריד משפטית בין פגיעה גופנית לנזק גופני חמור, אך אני יודע שאין דקדוק זה מרגיע", הוא אמר, ועל כן ציין כי "יש כבר היום בבונדסטאג שלוש מפלגות שמקדמות חקיקה כדי לעגן את הזכות לברית מילה, אך היוזמה תשוב ותעלה אם נגלה שהפסיקה הזו ממשיכה לעורר בעיות".

אילן בן דב, מנהל מחלקת מרכז אירופה במשרד החוץ טען בדיון כי "הדבר האחרון שממשלת גרמניה

מכות בית המחוקקים שלכם לפתור סוגיה זו. אתם קובעים את החוק ובתי המשפט פועלים לפי קביעתכם. הפרלמנט הגרמני מבין את ההשלכות הרבות של עניין זה. כרגע מדובר בהחלטה של בית משפט כזה או אחר, ובלי כל ספק הפרלמנט הגרמני יאלץ להידרש לנושא זה שיש לו השלכה גם כלפי האסלאם וגם כלפי היהדות. יש כאן התערבות של ממש בעניינים הנוגעים לחופש דת וחופש פולחן". המארח אמר לריבלין כי אין סיבה לדאגה. "מדובר בהתנגשות בין החוק לחופש הדת, ולמרות זאת אינני מודאג, משום שבית המשפט הגרמני טרם אמר את המילה האחרונה בנושא".

"פסיקה מעודדת אנטישמיות"

הרב פנחס גולדשמיט, נשיא ועידת רבני אירופה, חושב שהחלטת בית המשפט היא חלק מתהליך מתמשך ובעייתי ביותר. "כבר שלוש שנים נרשמת מגמת הגבלת חופש הדת באירופה כולה, והפסיקה הזו היא חלק מהתמונה הכוללת של תגובת-הנגד האירופאית כלפי תרבויות לא-אירופאיות החודרות ליבשת".

החשש של יהדות גרמניה מורגש גם במדיניות האחרות?

"ודאי שיש חשש בכל רחבי אירופה. בגרמניה עצמה אנחנו מקבלים מדי יום דיווחים על מוהלים שחוששים לעשות בריתות. החשש הגדול בקרב היהודים באירופה הוא מחזרה על עניין השחיטה הכשרה, שהפולמוס סביבו התקיים במשך תקופה ארוכה והעלה חשש לגורל השחיטה באירופה כולה".
אתה חושב שהמניע לפסיקה מסוג זה הוא אנטישמי?

"יש פחות ופחות סובלנות באירופה כלפי מנהגי ישראל, ולהבדיל אלף אלפי הבדלות, גם לאלו של האסלאם. יש קבוצות בגרמניה ומחוצה לה שמשתמשות הן בדרכים פוליטיות אבל גם

לזכויות החיות והצמחים יפגינו יותר סובלנות כלפי עשרות מיליוני אנשים דתיים באירופה שמבקשים לחיות בחופש דת מלא", הוא אומר. לדבריו, "על גרמניה והאיחוד האירופי לתקן את החוקות העליונות שלהן, לאפשר לאזרחיהן לקיים טקסי ברית מילה, ולהתיר את חופש הדת ללא הערמות קשיים או פסיקה מזדמנת של שופט כזה או אחר".

מרגולין כבר הצליח להשיג הישג אחד: נציגי האיחוד האירופי הבטיחו להעביר הלאה את הדברים, ולנסות לפעול לחקיקת חוקים שיאפשרו את חופש הדת ללא בעיות מיוחדות.

שליח חב"ד בגרמניה המתגורר במינכן, הרב יש' ראל דיסקין, מבהיר כי אין סיכוי שהפסיקה תצליח להניא יהודי מלערוך ברית מילה. "אני אשכנע כל משפחה יהודית להמשיך למול את בניה, למרות פסק הדין כפי שנהגו יהודים במשך מאות שנים של רדיפות". הוא גם מספר כי הגיעו אליו שאלות רבות מיהודים בעירו, ששאלו על האפשרות לקיים ברית מילה במדינות סמוכות לגרמניה, בכדי שלא להסתבך עם החוק במדינה, ומציין כי הוא שולל את האפשרות מכל וכל.

הרב יהודה טייכטל, מראשי בית-הדין 'מחזי קי הדת' שהוקם לפני כמה חודשים בברלין, אומר כי היהודים בגרמניה חוששים מאוד, אבל נרתמים למאבק בנושא. "נמשיך להיאבק על זכותנו למול את ילדינו. פסק הדין נגד ברית מילה הוא לא בעיה משפטית, אלא בעיה של הממשלה הגרמנית. זה לא סתם איזה מנהג יהודי, זה הבסיס שלנו. יש חשיבות עצומה שממשלת גרמניה תצא בהצהרה נגד החוק".

ממשלת גרמניה לא יצאה בהצהרה רשמית בסופו של דבר, אבל השמיעה לא מעט קולות של אי שביעות רצון. שר החוץ הגרמני גידו וסטרולה מתח ביקורת מרומזת על ההחלטה וציין כי "בגרמניה אנחנו מכבדים את כל הדתות ואת כל המנהגים השונים". אבל מי שדרש הצהרה משמעותית יותר היה יו"ר הכנסת ראובן ריבלין, שפסק הדין ניתן במהלך ביקור שקיים בגרמניה. ריבלין דרש מיו"ר הפרלמנט הגרמני, ד"ר נורבט למרט, שתהיה חקיקה מצידו ומצד עמיתיו שתתיר עריכת ברית מילה במדינה. "בסי

יהודי גרמניה לא ממש הבינו מהיכן נחתה עליהם הצרה החדשה רק לפני שבועות ספורים. כן, הם סובלים מגילויי אנטישמיות, אבל אף אחד מהם לא דמיין את הפסיקה שפירסם בית המשפט המחוזי בעיר קלן, שקבע כי ברית מילה היא התערבות בלתי ראויה בגופו ובבריאותו של ילד, וכי שלומו של ילד גובר על חופש הדת של ההורים. השורה התחתונה: ברית מילה היא הליך לא חוקי, על פי בית המשפט הזה.

הפסיקה, שניתנה לאור מקרה דימום לאחר ברית שנעשתה לילד מוסלמי כבן ארבע על ידי רופא מוסלמי, הסעירה מיד את העולם היהודי. רק בחודשים האחרונים הצליחו ארגוני הרבנים השונים באירופה לעצור את הניסיונות לחוקק חוקים נגד שחיטה כשרה בחלק מהמדינות, בעיקר בהולנד.

תוך זמן קצר החליט בית החולים היהודי של ברלין להפסיק לקיים בין כתליו בריתות, בשל מה שהוגדר על ידי ראשי המוסד "אי הבהירות המשפטית". הדבר היווה מפנה של ממש, שכן בבית החולים מתבצעת בממוצע לפחות ברית מילה אחת ביום, ולמעלה משליש מהבריתות נערכות ממניעים דתיים, הן לתמיכה נוקות יהודיים והן לתינוקות מוסלמים.

"ניאבק על הזכות למול"

איגוד הארגונים היהודיים באיחוד האירופי הרים את הכפפה באופן כמעט מיידי. נציגים מהפרלמנט האירופי הוזמנו באופן כמעט כולל לפגישה עם נציגי ארגונים יהודיים ונציגים מוסלמים בניסיון לעצור את המהלכים שעלולים להפוך את ברית המילה לבלתי חוקית באופן רשמי. מנכ"ל האיגוד, הרב מנחם מרגולין, סבור כי "אנטישמיות משתמשים במערכת החוקה בכדי לרמוז ליהודים כי הם אינם רצויים באירופה". לשאלה מדוע הוא מודאג מהחלטה שכלל לא נחקקה באופן רשמי במדינה, עונה הרב מרגולין כי חוסר הסובלנות כלפי היהדות מדאיג אותו. "אני קורא לממשלות אירופה לוודא שאזרחיהן הדואגים

המכון להכשרת מטפלים

זעכע וויקי

שמח להזמין

ללימודים מאתגרים ומעניינים
שיתנו לך מקצוע לעתיד וסיפוק לנפש.

מחזור 7 יוצא לדרך

במכון יכשירו אותך טובי המרצים ב-5 מסלולי הכשרה ובאווירה תורנית:

תרפיה באמנות

שמוש בכלים אומנותיים להשגת שינויים וטיפול נפשי.

פסיכודרמה

יישום שיטות מעולם התיאטרון להתמודדות נפשית

ביבליותרפיה

שימוש במילה הכתובה ככלי לפתיחת חסמים נפשיים

תרפיה במוסיקה

גילוי הכוח הטמון במוסיקה ככלי לטיפול נפשי

תרפיה בתנועה

שימוש בגוף ובתנועה ככלי אבחוני וטיפול
ע"פ המודל היחודי של הפרדיגמה התנועתית רגשית

ביה"ס להכשרת מטפלים בפסיכודרמה לגברים

יום ה'

הזדרזו
מספר המקומות
מוגבל

תנאי קבלה:

◀ תואר ראשון במקצועות פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק, קרימינולוגיה קלינית, קלינאות תקשורת, מדעי ההתנהגות ויעוץ חינוכי.

בוגרי בתי ספר לאמנויות השונות וכל תואר ראשון אחר חייבים בהשלמת קורסים בסיסיים בפסיכולוגיה.

◀ למידה של 600 שעות בתחום האמנות הרלוונטי.

[חיי תורה ומצוות](#)

ימי לימוד נפרדים: נשים - יום ב' גברים - יום ה'

ניתן להשלים לימודים מתואר אקוויולנטי לתואר B.ed. במקביל ללימודי תרפיה
 תיפתח מכינה ל- M.A. בתרפיה

לפרטים והרשמה: 02-6750988
דוא"ל: alltherapy@macam.ac.il

1-800-20-22-26

חוסר הסובלנות ליהדות מתפשט באירופה. טקס ברית מילה בפריז צילום: פלאש90

**הרב פנחס גולדשמידט: יש פחות
ופחות סובלנות באירופה כלפי מנהגי
ישראל, ולהבדיל אלף אלפי הבדלות,
גם לאלו של האסלאם. הפסיקה
בקלן עלולה לגרום לאנטישמיות
כי היא רואה את התרבות הלא-
אירופאית כתת תרבות**

רוצה הוא לפגוע בחייהם או בזכויותיהם של היהודים במדינה זו", אך י"ד מנפרד גרסטנפלד, לשעבר יו"ר המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה, הזהיר כי "לא רק המילה אלא גם השחיטה, בתי הקברות ובתי הספר היהודיים תחת התקפות כיום. בהורג ארגון הרפואים מתנגד למילה, בנורבגיה הנציב לזכויות הילד מתנגד למילה, ובבריטניה בית המשפט ולא הקהילה היהודית קובעים מי ייכנס לבית הספר היהודי".

המציאות הזו ייצרה כאמור, פעילות משותפת של ארגונים יהודיים ומוסלמים, ושל רבנים ואנשי דת אסלאמיים שמשתפים פעולה הן בהפעלת לחץ מהצד הדתי במדינות אירופה בכלל ובגרמניה בפרט, והן מהצד הפוליטי.

המיליארדר יטיס מוהלים מישראל

ויש גם יהודי אחד שהחליט לקחת את המאבק בחוסר הסובלנות באירופה צעד אחד קדימה. בישׁ ראל השם אברהם (אדי) גאסט לא מוכר לרבים, אבל בשווייץ אין כמעט אדם שאינו מכיר את איש העסקים והמיליארדר החרדי, שתורם בצורה רציפה למוסדות היהודיים ברחבי היבשת, ובאחרונה אף מימן פעילות משפטית הקשורה להגברת הביטחון האזרחי של היהודים. גאסט הודיע לפני כמה ימים כי החליט להקים קרן ייחודית למאבק משפטי ופוליטי בהחלטת בית המשפט בגרמניה לאסור עריכת ברית מילה, ולהקצות לשם כך 10 מיליון אירו, בשלב ראשון. "הגרמנים ממשיכים מסורת ארוכה של גויים שגזרו על המילה. הם לא הראשונים, היוונים הקדימו אותם וזה נגמר בנס חנוכה", הוא אומר ומוסיף: "מדוֹ"

בר במצווה שיש עליה קונצנזוס, סמל לאומי המאחד את כל העם. אני קורא לאנשי עסקים נוספים לתמוך במאבק החשוב הזה.

הקרן של גאסט מבטיחה, לאחר בדיקה מדוקדקת, לממן עורכי דין שיפעילו לובי בקרב מחוקקים בגרמניה ובאיחוד האירופי במטרה למנוע אפשרות שההחלטה מקל תאומץ בכל רחבי גרמניה. במקביל, בשל החשש של מוהלים לבצע בריתות בגרמניה, החליט גאסט לממן באופן זמני טיסות של מוהלים המגיעים מישראל וממדינות אחרות באירופה ובאים אך ורק לשם ביצוע בריתות בשטח המדינה.

יהודי גרמניה עדיין לא רגועים. הרב יהודה טייכטל אומר כי הוא מאמין שבסופו של דבר כוחה של הידוּת יגבר כפי שהיה בכל הדורות, וגם הפרשה הזו תוסר מסדר היום הציבורי. ■

חדשות בחדשות

ועד עובדי ערוץ 10 שלח השבוע מכתב לראש הממשלה ובו קריאה "להתערב באופן בהול למען הצלת ביתנו המקצועי". זאת על רקע מצבו הכלכלי הקשה של הערוץ.

מליאת רשות השידור קיבלה השבוע החלטה עקרונית שקריית השידור במרכז הארץ תמוקם בעיר לוד. ההחלטה התקבלה בעקבות המלצתה של ועדת הנדל"ן, בראשות יו"ר הרשות, אמיר גילת.

בית הדין לעבודה בתל אביב ידון ביום שני בעתירה של ארגון העיתונאים נגד הנהלת מע"ריב. העותרים מבקשים לאסור על מעריב לפטר ולזמן עובדים לשימועים עד למיציא הממשל ומתן מול נציגות העובדים.

הוא זכאי?

הפרקליטות ורוב כלי התקשורת המרכזיים נחשבים מזה שנים כעוינים לציבור הדתי והלאומי. לכן היה קשה שלא לחקך ידיים בהנאה כששני מוקדי הכוח האלה התנגשו זה בזה בעוצמה עם הכרעת הדין במשפט אולמרט. אבל מהעיומות הזה אפשר גם ללמוד על הקשרים הגלויים והסמויים בין שלטון לעיתון.

היממה שאחרי הזיכוי החלקי בפסק דין שאורכו 700 עמודים, לא אפשרה לעיתונאים להתעמק בהכרעת הדין ולעכל את השלכותיה. הוסיפו לזה ארבע שנים של משפט ותסכול של רובם על שבמקום ראש ממשלה מקדימה קיבלנו את נתניהו, והתוצאה: כתיבה אמוציונלית במיוחד, מהאג'נדה, או בעצם מהבטן. לרגע קצר הוסרו המסיכות וקיבלנו צילום מצב חד להפליא של כלי ואנשי התקשורת שתומכים בקולניות באולמרט. כדאי לגזור ולשמור. כך למשל התבטא פרשן מעריב בן כספית: "אני לא חושב שמשלה לדור ואורי קורב יכולים להמשיך להסתובב בין קהל בני אדם אחרי מה שהם עשו". ואילו הבוס שלו לשעבר, אמנון דנקנר, הגדיל לעשות והמליץ לפרקליט המדינה פשוט להתאבד. ממש כך.

אבל הבכורה שייכת לידיעות אחרונות ולאחריו ynet. 'ידיעות' הקדישו לפרשה בעמודי החדשות שלהם ביום רביעי לא פחות מ-13 (!) עמודים עם כותרות כמו "הבלון שהתפוצץ", "זכאי, פה אחד", "יום כיפור לפרקליטות", "הקנוניה"; ו"לא לוקח אחרי" ו"ברווז צולע" (על לדור).

ynet לא פיגרו אחריהם עם "סיכול ממוקד: כך הופל ראש ממשלה בישראל", "אולמרט זכאי לקאמבק" ו"רעידת אדמה". אפילו המאמן הלאומי לשעבר גוים למאבק: "עם שריקת השופט, גרנט בירך את אולמרט".

ההתפרצות הזאת עשויה להתמתן בעיתוני סוף השבוע. עד אז יפנימו אולי אפילו בידיעות שהזיכוי אינו מלא, שייטכן ויישא עימו קלון, שפרשת הולילנד טרם הסתיימה ושלא בטוח שהציבור עומד לצאת לכיכרות בדרישה מיידית להחזיר את אולמרט להנהגה. ואם זה לא יקרה, אפשר הפעם להתנחם בסיקור התקשורת הזרה, שעליה דיווח ynet עצמו בגילוי לב מפתיע: "אולמרט הורשע או זוכה? בעולם לא החליטו".

עדי גרסיאל

תגליות בתלאביב

תגלית 1: דתיים שומרים שבת. כתב ערוץ 2, שי גל, בדיווח על ההפגנה בתלאביב בעד ה"שוויין בנטל" וקריאה לגיוס שווייני. ההפגנה התחילה בשעה 20:00, בשבת. ההכנות להפגנה נערכו בשבת. האם יכול להיות שיש קשר בין עובדה זניחה זו לבין האמירה הביקורתית של הכתב במהדורה המרכזית של חדשות ערוץ 2 ביום ראשון בערב: "מהבמה ראו המון אדם, כשלושים אלף מפגינים, אבל קשה היה למצוא ביניהם את חובשי הכיפות הסרוגות?"

תגלית 2: לאחרונה נתגלו לתקשורת התלאביבית כמה בעיות בשלטון החוק: השו-

ביקורת הנקרא

"צפרדע חדשה נקראה ע"ש הנסיך צ'ארלס" (ynet)

אנחנו דווקא היינו הולכים על מכרסם

"כשגם מנחם-מנדל יכה נערים פלסטינים בשטחים, נדע שהצלחנו עם מדינת היהודים" (צפי סער, הארץ)

תכניי את האגרסל. הפרחים מהמו"ל הגרמני בדרך

לחגובות ולהערות: agarsiel@yahoo.com

"צעירים הציתו השריפה ליד ירושלים: יש מניע לאומני" (nrg)

מה, אחרי המערכון המיתולוגי של לאטמה יש עוד מי שכותב 'צעירים'?

ישיבת בין הזמנים

בישיבת ההסדר תורה בציון ירושלים
י"א באב-י"ד באב (2/8-30/7)
את מנגינת התורה אי אפשר להפסיק

גדולי הרבנים יתנו שיעורים בנושא:
"ללמוד תורה וללמדה"

תורה ועבודה, תורה ואקדמיה, תורה וצבא, תורת חיים, כמה צריך ללמוד, הלכה או עיון, מה צריך יהודי לדעת ועוד ועוד...

אי"ה בין התאריכים י"א באב-י"ד באב
תתקיים בישיבתנו "ישיבת בין הזמנים",
הלימוד מיועד לבוגרי ישיבות תיכוניות,
לבחורי ישיבות ההסדר, ישיבות גבוהות
ומכינות קדם צבאיות.

בישבה"ז יהיו 3 סדרים עם אפשרות
ל- 3 ארוחות ביום וסידור שינה לרוצים
בכך. הכל ללא תשלום.

ישיבת תורה בציון ניקנור 32 ירושלים טל' 077-5020870
www.ytb.org.il office@ytb.org.il
לתיאום: שלמה 052-5244497

הדרך הנכונה לשוויון בנטל

הנהגת שירות אזרחי כאלטרנטיבה לשירות צבאי תצריך משאבים עצומים ותלבין את ההשתמטות משירות בעל ערך ביטחוני ■ הנהגת שירות אזרחי במגזר הערבי תגביר את השפעת ארגוני הצדקה האסלאמיים ■ מדוע ישראל לא יכולה לוותר על 'צבא העם' ■ הפתרון הרצוי: להכשיר 'צבא עם' לעת מלחמה, וצבא קבע בשכר למשימות השוטפות ■ שילוב החרדים בצבא יושג באמצעות קיצור שירות החובה והתאמת האווירה בצה"ל לרוח ישראל סבא ■ בינתיים יש להכיר בערך הלאומי של לימוד התורה ולקצר את שירותם של הלומדים

תים בצבא. לקבוע בחוק כי יינתנו למשרתים הטבות כלכליות במלגות ללימודי מקצוע, משכנתאות מוגדלות, קצבאות ילדים מוגדלות והטבות בחינוך הילדים. בכך גם יימצא פתרון צודק לאי התגייסותם של הערבים. הרוצים להתגייס לצבא ולהגן על ישראל מפני אויביה - יקבלו את כל ההטבות, ומי שאינם רוצים להתגייס - לא יקבלו את ההטבות.

כפי שכבר הוזכר, יש לחתור ככל האפשר לקצר את השירות הצבאי ולמקדו בהכנת צבא מילואים גדול ואיכותי, ומנגד להרחיב את מסלולי הקבע לקיום הביטחון השוטף.

בד בבד עם המאמץ להרחיב את שורות המתגייסים מקרב הציבור החרדי, יש לקבוע בחוק את הערך המיוחד של לימוד התורה בישיבות הקדושות כמסורת ישראל סבא, כערך לאומי שממשיך את קיומו הרוחני והמוסרי של עם ישראל. לשם כך יש גם לתקצב באופן מסודר הן את מוסדות הלימוד והן את הלומדים עצמם.

כמו כן, כל זמן שעוד לא מצליחים לקצר את השירות הצבאי למשך שנה וחצי לכל היותר, יש צורך לקבוע מסלולי שילוב מיוחדים בין ישיבה לשירות צבאי. וכפי שמקובל במיזמים חב"רתיים שהמדינה רואה בהם ערך, שכנגד כל נכונות להתנדב - תורמות המדינה את חלקה. כלומר, מי שמוכן לצורך לימוד תורה לדחות את יציאתו לחיים עד גיל עשרים ושניים, יצטרך להיגייס לשנתיים במקום לשלוש. ומי שמוכן לדחות את יציאתו לחיים עד גיל עשרים ושלוש, יצטרך לשרת שנה וארבעה חודשים, כמקובל במסלול ההסדר הקיים.

יש לציין שמלבד קיום הערך הלאומי של לימוד התורה במסלול ההסדר, תלמידי ישיבה אלה נחשבים גם בזמן לימודם כחיילים שנקראים ראשונים בעת מלחמה. האפשרות לשרת במסלול כזה צריכה להינתן לכל תלמיד בכל ישיבה מכל הזרמים והסוגים.

המצב כיום רחוק מלהשביע רצון

יש טוענים כיום, שהנה הציבור הדתי-לאומי לומד תורה ומשרת בצבא ולא קורה לו שום דבר, ואם כן ראוי שכן ינהגו גם כל החרדים. אולם האמת צריכה להיאמר: יחד עם קיום המצב וזה הגדולה לשרת בצבא, הציבור הדתי משלם מחיר כבד על נשיאתו בנטל הביטחוני והלאומי. הרי לא סוד שיותר מעשרים אחוזים מקרב בני הציבור הדתי-לאומי עוזבים את דרך התורה והמצוות, וחלק לא מבוטל עושה זאת במשך השירות הצבאי ובגללו. גם מקרב אלה שנשארים דתיים, יש לא מעט שנחלשים בצבא באופן משמעותי. וכי לחינם משקיעים ההורים הון עתק בשליחת ילדיהם למכינות קדם צבאיות, מתוך תקווה שהילדים יישארו שומרי מצוות, ולו ברמה מינימלית?

מעת לעת אנו שומעים זעקות שבר מצד גורמים שונים בצבא, על כך שיש יותר מדי קצינים דתיים. אם היו מתלוננים על כך שהציבור החילוני לא מתגייס מספיק, התלונה היתה ראויה. אבל כאשר הטענה היא שיש יותר מדי דתיים, ולא מפני שהם חיילים פחות טובים מבחינה מקצועית, אלא מפני שהם עלולים לשנות את האווירה החילונית של צה"ל - הרי שהפירוש היחיד לכך הוא שלדעתם הצבא צריך להיות בעל אופי חילוני.

לכן הציבור הדתי צריך להיות הראשון להוביל לשינוי האווירה החברתית והמוסרית בצבא. בנוסף לתועלת המגורית שבכך, כיום זהו גם צורך לאומי וביטחוני דוחק, כי כיום כבר מבינים הכל, שהחברה הישראלית זקוקה לשינוי הציבור החרדי בעול הביטחון. ■

אם המגמה היא לתרום למאמץ הלאומי הכבד של ההגנה על העם והארץ אל מול אויבי ישראל, הרי שאין בשירות האזורי חי שום תרומה ביטחונית. מצג השווה גם לא יחשל וילכד את האוכלוסייה אל מול האתגרים הקשים, שכן אל מול כל 'המשר' תים האזרחיים למיניהם ייראו החיילים הרבה יותר 'פראיירים'. מה שיקרה הוא שמדינת ישראל תתחיל לממן עשרות אלפי 'מתנדבים'. לשם כך יהיה צורך כמובן ליצור מנגנוני ענק של מנהלים, סגנים, פקידים ומוזכירים, כדי לקלוט את כל ה'מתנדבים' ולהכווין אותם למקומות השונים. הרי אפילו לבנות השירות הלאומי אין כיום מספיק תקנים ומקומות שמעוניינים בשירותן.

במקביל יהיה צורך להקים מנגנון שלם שיפקח וידריך את ה'מתנדבים', שכן הם לא הוכשרו לטפל בחולים או בתלמידים. רק נזק כלכלי וחברתי ייגרם מכך. אגב, פוליטיקאים חרדים רבים ישמחו לקבל הצעה כזו, שתלבין בפועל את ההשתמטות של כל אלה שאינם מתאימים ללימוד תורה שקדני ותיתן גושפנקה ממלכתית לשירות בגמ"ח"ים ובכל העמותות השונות במקום בצה"ל.

השיא שבאיוולת החוק הזה יהיה כמובן בשליחת אלפי צעירי רים ערבים בעמותות צדקה וחסד בחסות המסגדים והאחים המוסלמים, לשם העמקת השפעתם על החברה הערבית. בעקבות הגדלת השפעת האסלאם יהיה צורך אחר כך להגדיל את מספר המתגייסים לצבא, למטרה ולמכבי האש, ולהוסיף תקציבי פיצויים לנפגעי הטרור.

חוק כזה ינציח את האפליה בין מי שנוטל על עצמו את המשימה הביטחונית לבין מי שעוסק בפעילות הווי שנקראת "שיירות אזרחי". הוא יחליש את מדינת ישראל מבחינה ביטחונית, ויהפוך תוך זמן קצר את צה"ל לצבא של שכירים. כי לאחר שהשירות האזרחי יהפוך לגליטימי כמו השירות הצבאי, לא יישארו עוד פראיירים רבים שיתנדבו לשרת בצבא ולחרף את נפשם עבור הגנת העם והארץ.

הדרך הטובה

הדרך הטובה היא מתונה והדרגתית, אבל ביכולתה להביא לחיקון שלם ואמיתי.

לשם כך יש להכין את צה"ל לקראת קליטת אלפי חיילים שוירמיו מצוות בקדננות, ולהסיר כל מכשלה שעומדת כיום בפני הציבור הדתי והחרדי. כלומר, הצבא צריך להתנהל על פי עקרונות מסורת ישראל סבא, ובכלל זה לאפשר לכל חייל יהודי לשמור על אורח החיים ההלכתי. דבר זה צריך להיקבע בחוק, שעל מפקדי צה"ל מוטלת החובה להבטיח את קיומן של הדרישות הדתיות של החיילים כמקובל על פוסקי ההלכה המוכרים. לשם כך גם צריכים לבטל את חובת הבנות לשרת בצבא, שכן עירוב הבנים והבנות בצבא הוא המכשלה העיקרית, והוא הציוד העיקרי של מנהיגי הציבור החרדי לאי גיוסם. זה לא יחליש את הצבא אלא רק יחזק אותו, שכן נכון לצבא שיהיה מכוון לתפקידו האמיתי, שהוא ביטחון ורק ביטחון. לא כור היתוך, לא מקום שמחנך את הנוער לערכים שונים. הפוך מדברי הרמטכ"ל, שהכריז ברבים שהצבא צריך לחנך את חייליו לשוויון מגדרי, ובכלל זה חובת שמיעת שירת נשים באירועים צבאיים. הערך של שמירת ביטחון ישראל הוא מספיק גדול ונכבד, ואין להוסיף עליו שום ערך אחר. ובעניין זה כל המוסיף גורע. איננו מתכוונ שיקפו על הבנות שלא לשרת בצבא, אלא שלא תהיה בכך חובה. ובכך גם תבטל הטענה המוצדקת על אי שוויון בשירות הבנות. במקביל יש צורך ליצור תמריצים כלכליים ממשתיים למשר

שתי דרכים

בעניין הדרישה לשוויון בנטל הגיוס, שתי דרכים ניצבות כיום בפני החברה הישראלית. הדרך הטובה - להידבר ברצינות עם מנהיגי הציבור החרדי, ולמצוא דרך אמיתית של שילוב נכון והדרגתי של כל חלקי החברה הישראלית בנשיאה בנטל הביטחוני.

הדרך הרעה, שהיא כנראה יותר נוחה לרוב הפוליטיקאים, היא ליצור חוק חדש על "שוויון בנטל", שיהיה בעיקר הצהרתי ויועיל לבחירות הקרובות ולהשקטה זמנית של ההתמרמרות הצודקת על חוסר השוויון. אבל בפועל, החוק רק ינציח את חוסר השוויון במקרה הטוב, ובמקרה הרע אף יעצים אותו. בכל אופן, הדרך הרעה תגרום לפיחות בערך השירות בצה"ל, ותהפוך אותו מצבא העם לצבא של שכירי חרב.

לפני שאסביר מדוע הדרך הרעה תעצים את חוסר השוויון, אתייחס לעצם הצורך שלנו בצבא עם.

הצורך של מדינת ישראל בצבא עם

יש טוענים שלא ירחק היום וגם מדינת ישראל תלך בדרך של מדינות המערב, שבהן כבר אין שירות חובה לכלל האזרחים, אלא הצבא מורכב מאנשי מקצוע שהחליטו להתגייס תמורת שכר. רוב המתגייסים במדינות אלו באים מקרב אוכלוסיות חלשות מבחינה חברתית וכלכלית, שמקווים באמצעות השירות הצבאי לקדם את מעמדם.

אלא שהבדל יסודי יש בינם לבינינו. מדינות המערב אינן מורקפות באויבים שמאיימים על עצם קיומן. אמנם ישנו האיום הגרעיני, וכנגד איום זה המערב משקיע משאבים אדירים, אבל אין למדינות המערב צורך בצבא גדול שצריך להגן על גבולותיהן. הצבא שלהן משמש בעיקר ככוח התערבות במדינות רחוקות, ועבור משימות אלה אכן קשה לקבוע חוק גיוס חובה לכולם. לעומת זאת, מדינת ישראל מוקפת באויבים שמאיימים על קיומה, וכל ביטוי של חולשה יזמין מיד מלחמה. ולכן מדינת ישראל מוכרחה לקיים צבא גדול ואיכותי שרובו מורכב ממוכחות מילואים, אשר מסוגלים להתמודד עם צבאות של עמים גדולים.

קיצור השירות לצורך הכנת צבא מילואים

אכן יש מקום לחתור לקיצורו של שירות החובה בצה"ל למשך שנה עד שנה וחצי שיוקדשו בעיקר לאימונים, במטרה להכשיר צבא מילואים גדול ומיומן לקראת מלחמה. וכדי לשמר את רמתם ומוכונותם למלחמה, יהיה צורך בשירות מילואים של שבוע עד שבועיים בשנה. ואילו משימות הביטחון השוטף יוטלו על חיילים שייגויסו לשירות קבע ממושך תמורת שכר הולם. תוכנית זו גם תחסוך כסף רב לאוצר המדינה, מפני שהתשלום שמשלמים כיום עבור ימי המילואים ואובדן ימי העבודה למשק הוא גבוה בהרבה.

מכל מקום, כל עוד העמים שסביבנו עוד לא כיתתו את חרבותיהם לאתים, מדינת ישראל חייבת לקיים 'צבא עם' גדול. זו הדרך היחידה להבטיח את קיומנו, להרתיע את האויב ולהפחית את הסיכונים של מלחמה כוללת וקשה.

הדרך הרעה - שירות אזרחי לכל

הדרך הרעה שבה הולכים לצערנו רוב הפוליטיקאים, היא קביעת חוק שירות צבאי או אזרחי לכל. מגמתו העיקרית - יצירת מצג שווה של שוויון מלא על ידי הרחבת 'השירות הלאומי' תוך שינוי שמו לשירות אזרחי' כדי שגם הערבים יואילו בטובם להשתתף ב'נשיאה בעול'.

”

יש צורך ליצור תמריצים כלכליים ממשתיים למשרתים בצבא. לקבוע בחוק כי יינתנו למשרתים הטבות כלכליות במלגות ללימודי מקצוע, משכנתאות מוגדלות, קצבאות ילדים מוגדלות והטבות בחינוך הילדים. בכך גם יימצא פתרון צודק לאי התגייסותם של הערבים. הרוצים להתגייס לצבא ולהגן על ישראל מפני אויביה - יקבלו את כל ההטבות, ומי שאינם רוצים להתגייס - לא יקבלו את ההטבות

השגחה מירבית

”

כשנודע למירב שאירע פיגוע בשוק מחנה יהודה, היא הזדעזעה בחושבה שהיתה אמורה להיות שם עם שני בניה. היא חזרה לביתה ואז קיבלה צלצול מבן משפחתה: "מה קורה איתך? אמא מחפשת אותך בטירוף מאז הפיגוע בשוק"

ערב אחד השתתפה מירב בת העשרים וחמש בכינוס נשים של 'לב לאחים' בירושלים עם הרב אורי זוהר. הוא הציע למושתתפות ליטול ספר טלפונים של עירן ולהתקשר לאזורים שידועים להן כחילוניים, להציג את עצמן כשייכות למשרדו של אורי זוהר ולהציע לעונים להתקרב ליהדות, כל אחת לפי מיטב ידיעתה. מירב כתבה כל מה שהוא אמר וקיבלה על עצמה לבצע את דבריו.

למחרת בבוקר התקשרה בתמימות לבית מסוים. "שלום, מדברת מירב מהמשרד של אורי זוהר. האם אפשר להציע לכם משהו ביהדות?" האישה אמרה: "אין לנו צורך בשום דבר", וטרקה את השפופרת. לאחר מכן התקשרה לבית של אישה בשם מרים. לאחר כמה צלצולים ענתה לה בחורה צעירה.

"שלום, מדברת מירב מהמשרד של אורי זוהר. רציתי להציע לכם משהו ביהדות. מרים בבית?"

"תשמעי", אמרה הצעירה בצחוק, "לא כדאי לך לדבר עם אמא שלי, מרים, בנושא יהדות. היא תטרוק לך את הטלפון בפרצוף. אבל תשמעי משהו מעניין. עכשיו הייתי בחדר והתפללתי לה' שיראה לי איך להתקרב אליו ולהכיר אותו, ובדיוק התקשרת..."

מירב שוחחה עם הצעירה ששמה חגית והזמינה אותה לבוא אליה לשיכון גור כדי שימשיכו לשוחח ולהתחזק. בסיום אמרה מירב: "את יכולה לבוא איך שבא לך".

ביום ובשעה היעודים הגיעה חגית כשהיא לבושה במכנסיים וחולצה קצרה ומחזיקה בידיה עציץ גדול שאותו הביאה כמתנה. בתחילה הודתה: "אין לך מושג כמה עזרת לי כשאמרת שאוכל לבוא איך שאני רוצה, כי אין לי בארון הבגדים שום בגד שיכולתי ללבוש בשכונה כזאת..."

במשך תקופה ארוכה למדו השתיים יחדיו ומירב ניסתה לקדם את חגית כמי טוב יכולתה. בהמשך החלה חגית ללמוד בפנימייה של חוזרות בתשובה בירושלים, התחזקה מאוד וזכתה להתחתן עם בחור שעזמו למדה בבית הספר, שחזר גם הוא בתשובה, ולהקים עימו בית נאמן בישראל.

בחלוף השנים הקשר בין מירב לחגית הלך ופחת. יום אחד הגיעה לביתה של מירב אישה עם בתה בת העשר וביקשה צדקה. מירב הצטרפה שהילדה צריכה לראות את אמא מקבצת נדבות ומאוד ריחמה עליהן. היא אירחה אותן, נתנה לילדה בגדים ללבוש וארוחה לאכול והעניקה לאמא סכום יפה לצדקה. כאשר היו אצלה נקשו ילדים מהשכונה על דלת הבית וצעקו: "הבן שלך התהפך עם האופניים!" מירב יצאה במהירות מהבית ונוכחה לדעת שבנה הבכור רפאל נתקע בגדר, עף מאופניו החדשים, נפל ושבר את אפו. היא לא הבינה איך בעיצומה של מצווה שהיא מקיימת עליה לעבור אירוע מצער, אבל התנחמה שהמקרה לא הסתיים רע יותר, ומיהרה להגיש לו טיפול רפואי ראשוני.

למחרת תכננה יום של טיפולים וסידורים. קודם כל היתה צריכה ללכת עם בנה הצעיר חנוך לביקורת רפואית קבועה שנקבעה מזמן. לאחר מכן היתה צריכה ללכת לחנות נעליים מסוימת בשוק מחנה יהודה כדי להחליף נעליים. אולם בגלל פציעתו של רפאל היתה צריכה להתעכב כדי לעשות לו צילום, והחלפת הנעליים נדחתה.

אחרי הטיפול בחנוך נכנסה לתור לצילומים לרפאל. כאשר סיימו את הצילום מים נודע לה שאירע פיגוע בשוק מחנה יהודה. מירב הזדעזעה בחושבה שהיא הייתה אמורה להיות שם עם שני בניה. היא חזרה לביתה ואז קיבלה צלצול מבן משפחתה.

"מה קורה איתך? אמא מחפשת אותך בטירוף מאז הפיגוע בשוק".

"אבל לא אמרת לה שאני הולכת למחנה יהודה?!"

"היא אמרה שראתה בטלוויזיה איך שנפגעת!"

"באמת הייתי צריכה להיות שם, אבל בסוף לא הגעתי בגלל הצילומים של רפאל ששבר את האף".

ואז נודע למירב שהפיגוע אירע בחנות הנעליים שהייתה צריכה להיות בה, באותה שעה שתכננה להגיע לשם, ובעל החנות נהרג!

כעבור שלושה ימים התקשרה במפתיע חגית למירב ואמרה: "מזמן לא דיברנו. הייתי חייבת לספר לך משהו מעניין שקרה לי לפני שלושה ימים. פתחתי ספר הלכות שבת שנתת לי לפני כמה שנים וראיתי את ההקדשה שכתבת לי על השבת הראשונה שאני זוכה לשמור. מאוד התרגשתי ופתאום עלה בי רצון להתפלל עבורך שתצליחי בכל דרכיך ושלא יאונה לך כל רע..."

"מתי זה קרה בדיוק?", ביררה מירב.

"בשעות הבוקר המאוחרות".

מירב הבינה שזה היה בערך בזמן הפיגוע. לאחר שהתבוננה בכל הסיפור ראתה כי חוותה בשלמות את משפט חז"ל האומר כי שלוש פעולות מסוגלות לבטל גזירה קשה: תשובה, צדקה ותפילה. ■

ליצירת קשר לסיפור בעל מסר יהודי שחוויתם: odedm@neto.net.il

הנסיעות הקרובות:

מסע מופלא של חוויה, תפילה וישועה

יציאה: יום ראשון | י"ז אב | 05.08
חזרה: יום חמישי | כ"א אב | 09.08

סדנת "שקוף" עם מיטב הרבנים והמרצים של "לב הדברים"

יציאה: יום חמישי | כ"ב תמוז | 12.07
חזרה: יום שני | כ"ו תמוז | 16.07

ההרשמה למסלולי ט"ו באב בעיצומה!

עם הזמרת **מירי אור** תחיל' ובליווי מיטב הרבניות והמדריכות של **דרך צדיקים!**

מגוון תאריכים ואפשרויות לנסיעות נשים ומשפחות

הזדירו להבטיח את מקומכם **התקשרו עכשיו**

02-5410100 ארצי

מתגייסים למען החיילים

תפילין בית א-ל במבצע תפידנית

הנחות ברכישה מרוכזת

ברכישה דרך מוקד המכירות הארצי:

1 - 800 1800795554

תפילין

תפילין בית אל Tefillin Bet El

It's what makes all the Difference!

1800-795554 | www.tefillin.co.il

לפרשת השבוע | הרב מנחם שחור

קנאתי - בתוכם

תפישת הקנאות של פינחס נובעת דווקא מגישה שמתמקדת באחדות האומה

פינחס מקנא את קנאת ה' בתוך בני ישראל. ברית שלום מובטחת לו מאת ה' על מעשה זה. כשנתבונן בהמשך הופעותיו של פינחס בתנ"ך, נראה שהמאפיין של הקנאה הנחרצת ממשיך להופיע. עם זאת, מודגש בכתוב שקנאתו אינה באה להוציא את החוטאים מתוך המחנה. להפך, מתוך תפישתו האחדותית של פינחס את האומה הישראלית, הוא נזעק להילחם מלחמת חורמה נגד כל חטא ופשע. וכן מעיד הכתוב: "ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי" - חטאם של זמרי ומרעיו היה עלול להקרין על האומה כולה.

הקנאי פועל מתוך תפישת אחריות אחדותית. אנשים אחים אנחנו, הנוקב חור תחת מושב הספינה שלו - את נפש כל ישראל הוא קובע.

בסוף ספר יהושע מופיע פינחס בראש מכריזי המלחמה נגד בני גד ובני ראובן שבנו במה לעצמם. עדת ישראל עולה עליהם למלחמת חורמה, "ויאספו כל עדת ישראל לעלות עליהם לצבא". הצדקתו של פינחס למלחמה שם היא דווקא אחדות האומה והטענה שכיוון שעם אחד אנחנו, חטאם של בני גד ובני ראובן יקרין על האומה כולה. "ואתם תשובו מאחרי ה' והיה אתם תמרדו היום בה' ומחר על כל עדת ישראל יקצוף".

מתוך שהעילה למלחמה זו היא תפישת האומה כגוף אחד, מתקבלת התנצלותם של בני גד ובני ראובן בשמחה ומתוך אנחת רווחה כללית, "ידענו כי בתוכנו ה' אשר לא מעלתם בה". כלומר, השראת השכינה שלנו, בתוכנו, תלויה בקרבת האלוקים שלכם, בני גד ובני ראובן.

בסוף ספר שופטים מופיע פינחס בפרשת פילגש בגבעה. שוב, נמצא פינחס בין מובילי העם למלחמה, הפעם נגד בני בנימין אשר מעלו בחיפויים על אנשי הגבעה.

גם שם בולטת תפישתו האחדותית של פינחס. פעמיים נלחמים ישראל בבני בנימין ונכשלים. רק בפעם השלישית, והאחרונה - מופיעה דמותו של פינחס. פינחס מוביל את

ישראל להבנה שחטאם של בני בנימין - חטאם של כל ישראל הוא, ויש להם לחזור בתשובה עליו בבכי ובמספד, ורק מתוך כך ייתכן לצאת למלחמה נגד החוטאים ולנצחם. "ויבואו בית אל ויבכו וישבו שם לפני ה' ויצומו... ופינחס בן אלעזר בן אהרן עומד לפניו בימים ההם". תפישתו זו מובילה גם את ישראל להבנה, שעם כל מלחמת החורמה בבני בנימין - אחריות גדולה מוטלת על כתפיהם, לדאוג שלא יימחה שבט מישראל. מלחמתם בבני בנימין, גם עם נחרצת היא לכלה - אינה מלחמה של הוצאתם מכלל האומה, אלא של בנייתם מחדש.

דרך זו של קנאה, למרות המקור האחדותי שלה, אינה 'קלה לעיכול' לשבטי ישראל. מלבד שני האירועים שהזכרנו, נעדרת דמותו של פינחס מספרי יהושע ושופטים. חז"ל אומרים שישראל לא עמדו בהנהגתו התקיפה והתובענית של פינחס וביקשו לעצמם בית כהונה חלופי. וכך מעיד הכתוב בדברי הימים "פינחס בן אלעזר לפנים נגיד היה עליהם" - כהונתו של פינחס שייכת לעבר, כיוון שישראל ביקשו לעצמם הנהגה אחרת.

חזיון גדול לדברי חז"ל אלו ניתן למצוא ברשימת היוחסין של הכהנים בספר דברי הימים. מרשימה זו של צאצאי פינחס נעדר בית הכהונה של עלי ובניו. הרי לנו שבית עלי, שכהונתו נבנית בסוף ימי השופטים - אינו שייך לצאצאי פינחס, אשר הועבר מתפקידי הנהגה.

למרות הקושי הזמני בעיכול מדרגתו של פינחס, תחזור אליו הכהונה לדורות עולם. ועם בניית בית המקדש חוזרים בניו של פינחס, בני צדוק, למקומם הנכון ליד הגה ההנהגה. בית הכהונה הנצחי הוא ביתו של פינחס. והיא שושלת הנצח של הכהונה, המפורטת בספר דברי הימים, וכן ביחזקאל: "הכהנים הלויים בני צדוק אשר שמרו את משמרתי בתעות בני ישראל מעלי". "והיתה לו ולירעו אחרייו ברית כהונת עולם תחת אשר קינא לאלוקיו ויכפר על בני ישראל".

הרב חיים רטיג

פינחס עכשיו

עלינו לשאוב השראה מרוחו הרעננה והאידיאליסטית של פינחס במאבק מול פיתויי השעשועים והריאליטי

גם האידיאליסט הצרוף בנעוריו צריך להישמר שלא ליפול לתוך הממסד בבגרותו. ישנה התעייפות מאידיאלים, והניסיון הגדול הוא להתגבר על כך ולרענן את הרוח המאיימת להזדקן ולגווע. הרוח הצעירה צריכה להישמר גם בארץ ישראל.

יש החושבים כי האסון הגדול של האידיאל הוא ההתגשמות שלו, כי אין לאן לשאוף יותר. טעות זו צריכה להיות מוסרת מאורח המחשבה וכל אחד צריך לשמר את הרוח של אידיאל לאורך זמן. גם כל אחד בתוך עצמו וגם בלאומיות, ברוח הכלל.

שיבתנו לארצנו מעמידה אתגרים חדשים של הידלדלות הערכים בכל חלקי החברה. ולכן, עלינו לאזור רוח ולחזק את הרוח הפרטית ואת הרוח הכללית של האומה. במיוחד הרוח של התורה, עליה יש תחושה כי נחלשנו בעת האחרונה. עלינו לגלות מסירות נפש על ערכי התורה העומדת לעיתים נופה בצידי רשות הרבים. הציבור הדתי-לאומי נראה כאילו הוא מתרחק מההבנה על חשיבותה של התורה. עלוני השבת כמעט שאינם עוסקים בנושאים תורניים, שלא לומר בנושאים תלמודיים, שם הידרנו את רגלינו כמעט לחלוטין. הישיבות הופכות לטורח ולא לכוח, ולחלק מההורים והתלמידים לא ברור מדוע צריך ללמוד תורה או לעסוק בערכים, זאת מול רוחות סוערות אחרות המכות במחננו. מול חולשה זו באחיזה בעץ חיים של תורה, עומדות רוחות זרות ומכות בעוז, מסיטות את ספינת הציבור הדתי-לאומי. הרוחות המערביות של שעשועי ספורט, של תקשורת וריאליטי, של שתייה ומסבאות, יכולות לעקור מן התוכן את כל הרוח האידיאלית הצרופה שצריכה לנשב במחננו, לשנות את סולם הערכים המגדיר מה חשוב ומה פחות חשוב. והסדקים מתרחבים.

מול כוחות אלו על המחנכים של הדור לעמוד בעוז כאותו פינחס העומד מול הרוח המדינית הזרה ולהשיב ימינו כקדם, לחזק את העולם הערכי ולהעמיד חיילים לתורה וחיילי צבא המלאים תורה. תלמידי חכמים שתורתם אומנותם וכומתה על ראשם, ההולכים בראש המחנה בראש מורם, כשספרא וסייפא כרוכים בזרועם. או אז העוז של פינחס יתחבר אל האור של התורה, ונוכה לתקן מדינה יהודית המבוססת על ערכי התורה, חזקה ואיתנה, ממלכת כהנים וגוי קדוש. עלינו לקרוא בקול פינחס אייכה.

פרשת פינחס היא פרשה של מנהיגות, מתחילתה ועד סופה. פינחס הוא נער צעיר, נכדו של אהרן העומד לפני הזקנים והחשובים ממנו, ונתעלמה שם ממשה ההלכה שקנאים פוגעים בבוועל הארמית. פינחס נזכר בלימודו ומורה הלכה לפני רבו, מקדים את המאוחר והופך להיות השליח של איגרת זו. המנהיג הצעיר לוקח אחריות ועוצר את המגיפה, ואת הידרדרותו של העם. בשכר זה פינחס מקבל כהונת עולם, שליחותו לעד עומדת ולדור דור. הרוח הפינחסית של הקנאות לקודשי ישראל עומדת היא עד ימינו אלה.

אך לא רק מנהיגות יש כאן אצל פינחס בן אלעזר, אלא גם מסירות נפש. למעשה, אין מנהיגות בלי מסירות נפש. ומסירות נפש היא המתכון להצלחה במעשים, במיוחד במעשים הכלליים של האומה. כדי שפינחס יקום ויכה נפש את זמרי וכזבי, עליו להיות בעל מסירות נפש ומעשה, הוא מסכן את עצמו שמא יפגעו בו אחרים.

זה המהות והעיקרון של "הלכה ואין מורין כן", כי אי אפשר להורות לאדם להיות בטהרה מלאה וללא פניות. קנאות מזויפת מסוכנת לא פחות מאשר מעשה זמרי עצמו. אולם בפינחס מתגלה מידת האמת במלוא עוצמתה. פינחס הוא כאליהו מלאך הברית שמגלה את האמת ומתרץ קושיות ובעיות, המשיב באחרית הימים רוח של אמת גדולה, הוא אליהו שהלך אחר האמת הצרופה מול נביאי הבעל.

גם יהושע בן נון, שהוא נער לא ימיש מאוהל, יש בו מסירות נפש כלפי רבו וכלפי השליחות שלו, וכך גם בנות צלפחד שמוסרות עצמן על ארץ ישראל ובאות בתביעה על נחלתן. כל זאת במדבר, בראשית עיצובו של העם, שם מתגלה הרעננות הנערית של מנהיגי האומה.

לעומת זאת, בכניסה לארץ חלה נפילה. כמובן רק לפי המושגים שלנו וכבר ציינו חכמים את ההבדל בין משה שנחלץ למלחמת מדיין למרות שידוע הוא כי אחרי המלחמה יגיע אל קיצו, לעומת יהושע ששירך את רגליו במלחמה כדי להישאר בחיים. גם פינחס הקנאי המיוחד בסוף ימיו לא עושה כל שאפשר בשליחות שהוטלה עליו בחינוך העם וישב הוא וסנהדרין תחת גפנו ותחת תאנתו ואמר שלום עלייך נפשי. ובשל כך מתו שבעים אלף בפילגש בגבעה. כי היה עליהם לכתת רגליים וללכת וללמד תורה ברחבי האומה.

ארצה ואין לכם מקום אחר - מותר לכם להיכנס לדירה, אך תשתמשו רק בדברים ההכרחיים.

הרב יעקב אריאל

פינחס הכהן

שאלה: כיצד הרג פינחס את המדיינית, הרי הוא היה כהן?

תשובה: אני מבין שאתה שואל מצד איסור הטומאה למת. אין בעיה שכהן ייטמא כשהוא הורג לשם מצווה. פינחס עשה מצווה - הבוועל ארמית אין על זה מיתת בית דין, אבל קנאים פוגעים בו. נכון שבהלכה נזכר שכהן שהרג את הנפש אפילו בשוגג - לא יישא כפיו, שנאמר "דייכם דמים מלאו". אבל כ הן שהרג רוצח שבא להרוג

מישהו, הוא עושה מצווה בזה שמציל את עצמו ואת חבריו, לא שייך לומר בזה "דייכם דמים מלאו". ובאופן דומה, היות ופינחס עשה מצווה, אמנם נטמא למת, אבל מותר לו לצורך מצווה.

גם למת מצווה (מת שאין מי שיטפל בו) מותר לכהן להיטמא - משום כבוד הבריות, כל שכן שמותר כאן לצורך הצלת כלל ישראל. מעשהו של פנחס היה היתר גמור. אנו רואים שהוא לא זכה רק להיות כהן אלא היה כהן גדול תקופה ארוכה ביותר, וזה בזכות מעשהו הגדול שהסיר את חמתו של הקב"ה מעל בני ישראל.

הרב דב ליאור

צבא ולימוד תורה

סרוק להלכות
שלושת השבועות

SCANLIFE

שאלה: האם יש היתר לבחורים, שעל פי הכרתם את עצמם לא ישמשו בעתיד כמורי הוראה ורבנים, לשרת במסלול צבאי מקוצר במסגרת ישיבת הסדר? **תשובה:** כל לימוד תורה, אף על פי שהלומד מתכוון לחיזוקו הרוחני והתעלותו התורנית, גם כאשר כוונתו בעיקר לעצמו - בזכות לימוד התורה מתקיים העולם. ועל כן יש בלימוד התורה בחינה של שירות לאומה. תלמידי ישיבות ההסדר קשורים לישיבה בדרך כלל כחמש שנים ומעלה, ואחר כך הם משרתים במילואים - בדרך כלל יותר מאחרים, כך שמכמה צדדים תרומתם למדינה עולה על אלו שמשרתים לא במסגרת ההסדר. כמובן כל דבריי בהכללה.

הרב זלמן מלמד

שאל את הרב

עלייה לארץ בתשעת הימים

שאלה: אנו רוצים לעלות משוויץ לארץ, והתקופה הכי מתאימה בשבילנו היא סוף יולי. הבעיה היא שזה יוצא בדיוק בתשעת הימים. האם יש בעיה לעבור בתשעת הימים? אם כן, האם האופציה הבאה יותר טובה: לטוס לארץ בתשעת הימים, להישאר אצל ההורים עד אחרי תשעה באב, ואז להיכנס לדירה החדשה? והאם מותר לנקות ולהכין את הדירה החדשה בתשעת הימים?

תשובה: אין תיקון גדול יותר לחורבן מאשר עלייה ארצה בימים אלו. הבעיה היא רק הדירה החדשה. אך אני מניח שתרכשו אותה לפני תשעת הימים וגם תציידו אותה לפני כן. אם כן, אינכם מחדשים אותה בתשעת הימים ורק תיכנסו אליה בימים אלו. ומכיוון שעליתם

סרוק לרעיונות
לפרשת פינחס

הרב אברהם וסרמן

במסתרים תבכה נפשי

גאווה ורדיפה אחרי הכבוד הן מידות שליליות, אבל גאווה לאומית היא דרישה בסיסית למי שתפקידו לשמש אור לגויים

“ואם לא תשמעוהו במסתרים תבכה נפשי מפני גוה ודמוע תדמע ותדר עיני דמעה כי נשבה עדר ה' (ירמיהו יג, יז). אמר רב שמואל בר איניא משמיה דרב: מקום יש לו להקדוש ברוך הוא ומסתרים שמו. מאי מפני גוה? אמר רב שמואל בר יצחק: מפני גאווה של ישראל שניטלה מהם וניתנה לאומות העולם. ר' שמואל בר נחמני אמר: מפני גאווה של מלכות שמייים. ומי איכא בכיה קמיה הקב"ה והאמר רב פפא: אין עציבות לפני הקב"ה, שנאמר 'הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו'! לא קשיא. הא בבתי גואי [פנימיים], הא בבתי בראי [חיצוניים]" (חגיגה ה:).

“באותה שעה היה הקב"ה בוכה ואומר: אוי לי מה עשיתי השריתי שכניתי למטה בשביל ישראל, ועכשיו שחטאו חזרתי למקומי הראשון ח"ו, שהייתי שחוק לגויים ולעג לבריות? (פתיחתא לאיכה רבה, כה).

בראש ובראשונה, חשוב להדגיש את מה שמובן מאליו - אין לקב"ה בתים לא חיצוניים ולא פנימיים והוא גם לא בוכה כדרך שאדם בוכה, כל הנאמר אינו אלא בדרך משל ונמשל. הבכי מבטא צער גדול ואבל עמוק, והחדרים הפנימיים מבטאים חיסרון שורשי הנוגע לעומק הקיום. לאחר הבהרה זו, ניתן לפרש עיקרם של דבריהם. מידת הגאווה נתפשת בעינינו כשלילית ביותר, עד שהרמב"ם מזהיר להתרחק ממנה עד הקצה האחרון, שלא כמידות אחרות בהן הוא דוגל בדרך האמצע. מדוע אם כן גאוותם של ישראל היא עניין חיובי עד כדי שהקב"ה בוכה עליה? לא זו בלבד אלא שעיקר הבכי על החורבן נעשה בבתים הפנימיים ביותר - כלומר חיסרון הנוגע בעניינים שורשיים של קיום העולם ותכליתו?

גם בחיי האדם הפרטי יש להבחין בין כבוד עצמי שהוא עניין חשוב, לבין גאווה המאוסה והפסולה. הכבוד העצמי הוא ערך הקיום, כשאדם מרגיש שיש למציאותו ערך ומשמעות. אדם החסר כבוד עצמי, חסר את תחושת הערך בחייו, והם נעשים ירודים ולעיתים גם מושחתים. לעיתים הוא אף עלול לאבד את רצון הקיום שלו ומגיע למאוסה בחייו. תחושה זו ואף יותר הימנה היא הכבוד והגאווה הלאומית הקיימים בכל עם ולשון. עם שאין לו גאווה לאומית אינו מוכן להקריב עצמו ולמסור את הנפש עבור קיום האומה, וזו נמצאת בסכנת הכחדה מידי אויביה, או בהתפוררות פנימית בידי עצמה.

תפישה גלונית

לעם ישראל יש תפקיד מיוחד בעולם: להיות עם ה' ששכינה שורה בו, ולהביא לעולם את בשורת הצדק והמוסר, השלום והרוחניות הטהורה.

זו ודאי סיבה לגאווה לאומית, שאינה פסולה אלא חיונית ובסיסית לעצם הקיום כדברי הכותב "ולתתן עליון על כל הגויים אשר עשה לתהילה ולשם ולתפארת" (דברים כו, יט), ופסוקים רבים הדומים לזה. מצבנו הטבעי בעולם הוא להיות לראש לעמים ולא לזנב, כפי שנתבררנו בתורה, וכשהגויים אומרים: "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה" (דברים ד, ז). בימי הזהרה שלנו, מלכת שבא

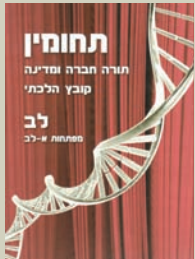
תחומין.

תורה חברה ומדינה. קובץ הלכתי. ל"ב. בתוספת מפתחות לכרכים א-ל.ב. אלון שבות, צומ"ת, תשע"ב. 440+עב עמ'. [02-9931442]

15,000 עמודים בהם כמעט אלפיים מאמרים מאת למעלה מחמש מאות מחברים כלולים בל"ב הכרכים של כתב העת החשוב הזה, שהוא אחד המפעלים החשובים של מכון צומ"ת ('צוותי מדע ותורה') בראשותו של הרב המהנדס ר' ישראל רוזן שליט"א. יד ימינו עד לפני שנה היה הרב אורי דסברג ז"ל, שנקטף לפתע-פתאום בתאונת דרכים מצערת בדרכו לביתו. הכרך החדש הזה, שרובו נערך על ידי הרב דסברג, מוקדש לזכרו, ובראשו דברים עליו מאת שותפו לדרך הרב רוזן ומאת בנו זאב דסברג, ייבדלו לחיים ארוכים.

בתשעת המדורים - שבת ומועד, רפואה, משק וכלכלה, משפט, חברה, גיור, אישות ומשפחה, איסור והיתר ומצוות וקיומן - מצטופפים למעלה מחמישים מאמרים, בהם כמה מעוררי עניין במיוחד: צבי רייזמן, הנדיב הלמדן מלוס אנג'לס (שבין שאר פעליו גם הקמת האתר היברובוקס, שהפך לכלי עזר אדיר ללימוד התורה בדורנו), כותב על נושא שאצלו כנראה הוא הלכה-למעשה בנסיעותיו המרובות בעולם: מה מעמדן של הלכות שבת אצל מי שממריא בערב שבת במזרח, ונוחת במערב אחרי שעות רבות כשלפי השעון המקומי עדיין ערב שבת, כאשר בדרך עבר לכל-הדעות מעל קו התאריך ההלכתי, ובינתיים המטוס טס גם מעל למקומות בהם כבר שקעה השמש והתקבלה השבת; ובהנחה שכאשר שבת חלה 'למטה' שבת חלה גם 'למעלה' - מה דינה של טיסה שבמהלכה עוברת השבת כולה - ההמראה בערב שבת והנחיתה במוצ"ש? ההשוואה וההנגדה לדיני הפלגה בשבת באונייה מרתקת.

במדור הרפואה מנסה הרב רצון ערוסי לשבור את החבית

וגם לשמור את יינה - להתנגד לכרטיסי התורים של 'אדי' ו'בלבבי' אך להתיר נטילת אברים כפוייה, כפי שראוי על פי עיקר הדין; לענ"ד גם אם הרב שליט"א צודק במאה אחוז, אין שום אפשרות שההצעה הזו תתקבל על לב הציבור, ובוודאי שלא על לב הממסד הרפואי, המשפטי והפוליטי. בהמשך מוהל ממעלה אדומים מנסה לשכנע שחיבים למצוץ דווקא בשפופרת ולא בפה בגלל מקרים בודדים של אסונות שנגרמו עקב רשלנותם של מוהלים, שמצצו בפה בשעת מחלתם והעבירו אותה לתינוק. אמנם סטטיסטית מדובר בחשש רחוק מאוד שאינו עומד בשום קריטריון בטיחותי מחייב, ואין שום סיבה שמשפחה שמנהג אבותיה היה למצוץ דווקא בפה תשנה את מנהגה; לענ"ד אין מקום להורות על איסור גורף של מציצה בפה, למרות שרוב הפוסקים אכן מתירים מציצה בעזרת שפופרת, והמקל לא הפסיד. כמובן שחשוב לבחור מוהל שאפשר לסמוך גם על בריאותו וישרו, ולא רק על מקצועיותו...

במדור הכלכלה מחדש מורי הגרז"ג גולדברג שליט"א שייתכן שדווקא מי שהפקידו כספים אצל הנוכל מיידוף עם היתר עיסקא, והספיקו לקבל את כספם בחזרה לפני שפרשת מיידוף התפוצצה - חייבים להחזיר חלק מן הכספים לאלו שהפקידו את כספם אחריהם, כיוון שלמעשה הם מחזיקים כעת ברכוש שהיה בחלקו פיקדון, ולא רק בהלוואה שבה המזון הפך להיות רכוש הלווה!

עוד נמצאת בקובץ סידרת תגובות ותגובה-שכנגד על מאמרו של הרב שרמן שליט"א בקובץ הקודם בו פסל את רוב הגיורים בימינו (ואכן קשה מאוד להתאים בין פסיקת הרב שרמן לשיטת הגר"ח זצ"ל ב'אחיעזר'; ואכמ"ל), ודיונים מרתקים בעוד כמה עניינים הלכתיים אקטואליים חשובים שקצרה כאן היריעה מלפורטם. המפתח המקיף בסוף הכרך מעורר תחושת הערכה על הכמות והאיכות שהצטברו בכרכי 'תחומין'!

ההיגיון הצרוף מחייב לדעתו שהתהליך יסתיים בתשובה גמורה ובגאולה שלמה, בעז"ה בקרוב. חמישה שערים לספר - שער האמונה, תורה מאלוקים, תורת חיים, הגאולה, והאחרון שמו 'התורה כמוצפת', ובו מובאים בקצרה שבע דרכי 'הצפנה' בהן הסתיר הקב"ה בתורה מידע עובדתי והיסטורי, שלדעת המחבר מוכיח את אמיתות התורה כפי שהיא לפנינו מעבר לכל ספק. תשעה כרכים של הספר 'צפונות בתורה'

כבר פרסם הרב ייב, ובהם הראה נפלאות בדרך ה'דילוגים' אותה גילה הרב וייסמנדל זצ"ל לפני עשרות שנים ושפותחה מאוד בשנים האחרונות על ידי כמה משוגעים לדבר, ובדרכים שונות של חשבונות מתמטיים וצירופי גימטריאות של פסוקים נבחרים ושמות ה' ועוד. מעט מן המעט מן האוצר הגדול שב'צפונות התורה' מביא המחבר בשער זה, והדברים מרשימים - למרות ש'לא כל מוחא סביל דא'; לטעמי האמונה הפשוטה מתמרדת נגד הרעיון שמשחקי-אותיות וצירופי-חשבונות מהווים מעין הוכחה לאמיתות תורתנו הקדושה, גם אם ייתכן שסטטיסטית יש דברים בגו...

חמדת ימים. הלכות שבת לתלמיד, חלק ב. אמנון פרנקל. קדומים, תשע"ב. 248 עמ'. [am.frenkel@gmail.com]

בדרך כלל המדור הזה אינו סוקר ספרי לימוד בית-ספריים גם אם מדובר בספרים תורניים, שהרי אין לדבר סוף. אולם החוברת 'חמדת ימים' שיצאה לאור זה עתה, כהמשך לחלק הראשון שיצא לאור לפני כעשור, נכתבה יותר כדי לסייע בלימוד יסודי ושוטף של הלכות שבת שהן כהררים התלויים בשערה, מאשר כדי לסייע לתלמיד להצליח בבחינה זו או אחרת. בעזרתה אפשר לשלב רכישת ידע הלכתי עם פגישה

לעבור את החופש בשלום

בכביש, בים ובשטח - טיפים לשמירה על הבריאות והבטיחות בחופש

- השגחת מבוגר על ילדים שגילם פחות מחמש. על המבוגר להיות במרחק נגיעה מהילד ובקשר עין קבוע איתו. בזמן ההשגחה יש להתפנות מכל עיסוק אחר כמו קריאה או שיחה בטלפון.
- מיד לאחר השימוש יש לרוקן בריכות מתנפחות וגיי גיות, להפוך אותן, ולאחסן הרחק מהישג ידם של ילדים.
- בחופשה בבית מלון נעלו את דלתות היציאה למרפסת וסגרו חלונות.
- הקפידו לבדוק את חום המים לפני הכנסת הילד לאמבטיה או למקלחת. המים שיוצאים מהברז עלולים להיות חמים מאוד מיד עם פתיחתו.
- בזמן טיול הקפידו על ציוד מתאים הכולל כובע, גליים סגורות וגבוהות, מכנסיים ארוכים ושתייה מספקת; הקפידו שילדיכם יהיו בטוחה הראייה שלכם לכל אורך הטיול; השגיחו שילדיכם לא ירימו חפצים מהקרקע, שכן הם עלולים להיפגע מוזהלים מסוכנים; הימנעו מטיול בשעות החמות.
- בגני משחקים השגיחו ושמרו על קשר עין קבוע עם הילד וודאו שהם משחקים במתקנים המיועדים לגילם.
- ברכיבה על אופניים, קורקינט או גלגליות, הקפידו על חבישת קסדה המותאמת למידת ראשו של הילד.
- באדיבות 'כללית' וארגון 'בטרים'

- תכננו עם הילדים סדר יום ובו זמני ארוחות. סדר באכילה ימנע נשנושים והשמנה.
- הפחיתו את כמות המשקאות המתוקים, חטיפים ומוזונות עשירים בקלוריות.
- עודדו והצטרפו אל ילדיכם לפעילות גופנית לפחות לשעה אחת ביום.
- הגבילו את שעות הצפייה בטלוויזיה והשיבה מול מחשב לשעתיים ביום.
- ילד שגילו פחות מתשע לא חוצה כביש לבד.
- כל הילדים חייבים להיות חגורים במושב בטיחות, במושב מגביה או בחגורת בטיחות, בהתאם לגילם ומשקלם.
- אין להשאיר ילדים לבד ברכב, אף לא לכמה דקות ואף לא עם חלון פתוח. הרכב מתחמם במהירות וילדים שמושגחים בו לבדם עלולים להיפגע קשות.
- אין להשאיר ילדים צעירים בהשגחת שמרטפים שגילם פחות מ-14 שנים, אפילו לא לזמן קצר. השארת ילדים שגילם פחות משש ללא השגחה היא עבירה פלילית שדינה מאסר.
- תינוקות ופעוטות עלולים לטבוע במים שעומקים פחות מ-10 ס"מ.
- רחצה מותרת רק בחופים מוכרזים ובנוכחות מציל.
- בקרבת כל מקור מים כגון ים, בריכה וגיגית נדרשת

שווה לדעת

- רשת WOW COSMETICS משיקה את סדרת היוקרה wow supreme - מוצרי טיפוח אנטי אייג'ינג מבוססי רכיבים טבעיים ומרגיעים את העור ומהווים בסיס מצוין לאיפור. הסדרה נטולת פרבנים ומבוססת על מרכיבים כמו קולגן, ויטמיני E ו-C, תמציות פרחים, דבש, אלוורה, שמנים טבעיים, מינרלים ונוגדי חמצון התורמים להתחדשות העור ולמראה צעיר. בסדרה קרם לחות לשימוש יומיומי; קרם לילה לצוואר ולפנים; סרום קטיפתי; ג'ל עיניים וצוואר; חמאת גוף ו-salt scrub. מחיר: 50-60 ש"ח. לפרטים והתרשמות: 04-6230848, www.wowcosmetics.co.il.
- חברת מוצרי הבריאות 'אבוט' משיקה בישראל את 'סימילאק Comfort' - סדרת תרכובות מזון לתינוקות, על בסיס חלב, אשר פותחו בשילוב רכיבים לעיכול קל, במענה לכל צורכיהם התזונתיים של תינוקות מלידה החווים קשיי עיכול (אריזות 360 גרם, כ-45 ש"ח).
- מותג הטיפוח Dove Purely Pampering סדרת תחליבי רחצה בניחוחות יוצאי דופן: קוקוס ויסמין, חמאת שיאה עם תמצית וניל, וקרם שקדים והביסקוס (750 מ"ל, 18-26 ש"ח).
- 'כרמית' משיקה סוכריות על מקל בטעמי אבטיח ומלון (9.90 ש"ח), לצד מהדורה מוגבלת של מרשמלו בטעמי אבטיח ומלון, מסדרת 'ממתקי הקסם של לני' (7.90 ש"ח).
- 'פלמוליב' משיקה תחליב רחצה 'סחלב שחור', מועשר בקרם לחות, תמציות סחלבים ואלוורה 100% ממקור טבעי (500 מ"ל, 21 ש"ח).
- הפנינג מכירות ענק ברשת 'תיק התיקים': אלפי מוזוודות ותיקי נסיעות של מותגים מובילים, במחירי מבצע של יותר מ-50% הנחה, עד ה-31.7.
- 'כפר השעשועים' מציעה לראשונה ובבלעדיות בריכות של חברת JILONG, מהמובילות בעולם לייצור מוצרי מים איכותיים, במגוון גדלים, חומרים וצבעים המתאימות לכל המשפחה.
- 'אסם' מחדשת עם חטיף במבה במילוי קרם במבה. המחיר לשקית 60 גרם: 4.50-4 ש"ח.
- 'ינון' - המפעל המשפחתי למאפים ביתיים, משיק את ה'טוסטוסים' - חטיפוני בצק קפואים להכנה מהירה בטוסטר, עשויים בצק עלים מופחת שומן - 16% בלבד (500 גרם, 14 יחידות, 12-15 ש"ח).
- רשת 'מגה' מרחיבה את קטגוריית הגבינות החצי קשות, ותשווק תחת המותג הפרטי גבינות 'אודה' ארוזות במשקל 200 ו-400 גרם במקררי החלב, במחיר זול יותר ממותגים מקבילים.
- המותג 'איטמינצ'יק' משיק תרכיזים מועשרים בוויטמינים, מכילים צבעי טבעיים וללא חומרים משמרים, במהדורת קיץ מוגבלת בטעמי: אבטיח-מלון, מנגו-אפרסק ו'איטמינצ'יק' שקוף להכנת מים בטעם תפוח עץ.

המטבחון

טורטייה גבינות
באדיבות 'ארג קפה מאוד',
קניון 'סירקין' פתח תקווה, השף נדב מרום

החומרים (ל-4 מנות)

- 1 חצייל 1 גמבה אדומה גדולה 4 שמן זית 4 שום כתוש 4 מלח ופלפל שחור גרוס 8 טורטיות 150 גרם גבינת שמנת 200 גרם בולגרית מעודנת 5% שומן 100 גרם פטה כבשים 20% שומן

אופן ההכנה

- חממו תנור ל-220 מעלות. פרסו את החצייל עם הקליפה לרוחב לעיגולים ברוחב 1 ס"מ. שמנו היטב את פרוסת החציילים בשמן זית ותבלו בשום כתוש, מלח ופלפל שחור גרוס. אפו כ-20 דקות עד להשחמה יפה של החציילים. שרפו את הפי

תוכן שיווקי

בשבוע שעבר נערכה מסיבת סיום השנה של 'המדרשה לנשים' בבית טובי העיר, הפועלת בשיתוף 'מכללת ליפשיץ' - המכללה האקדמית הדתית למורים.

המדרשה לנשים פועלת מזה כ-5 שנים, בימי ראשון בבוקר, ומשתתפות בה עשרות נשים, דיירות הבית ואורחות מבחון. הרב א. פורמן והרב בורסקי מלמדים באופן קבוע במדרשה, ומעבירים שיעורים מגוונים. לצד שולחנות ערוכים כיום בטוב טעם, נערך מופע ריקודים של דיירות הבית בהנחיית הדסה בן עמי, מופע תיפוף אומנותי בתופים אפריקאים של דיירות הבית, וקטעי 'סולו' אישיים בהנחיית אייב דורון מהמרכז לתיפוף וכלי הקשה.

קמפיין חדש ואמין ל'פזגזז', הבוחרת לפיכך את מחמם המים ומייבש הכביסה הביתי מבית 'דינאיי' בעי צומנו של הקיץ. הקמפיין המקורי מבית 'תוצאות אפקטיביות' ממחיש את יתרון המהירות של מחמם המים ושל מייבש הכביסה בהווי היומיום שלנו, וממחיש במילים פשוטות את יתרון איכות החיים עם מכשירי האיכות מבית 'דינאיי', כששורת ויזואלים פשוטה, מעצימה את הטקסט הטיפוגרפי עוד יותר. את הקמפיין מלווה מבצע הגרלה על סך 5,000 ש"ח, לשיפוזי חדר האמבטיה, למימוש ברשת 'אלוני'. בנוסף, ייהנו הלקוחות מהטבות והנחות ברכישת מוצרים ברשת 'אלוני'.

בחברת הנופש 'וינטר קלאב' לא שוקטים על השמרים ומציגים את התכנית החדשה: 'פעילות מלאה', אשר תיושם לראשונה במלון 'לאונרדו אין' בים המלח, שיעמוד כולו, במשך שבועיים לטובת נופשי 'וינטר קלאב', בחופשת 'בין הזמנים' הקרובה, והכל במחיר סביר השווה לכל. המקדימים להירשם ייהנו ממחירי הדיל המיוחד, הכריז לל ארבעה ימים של פעילות מלאה, במתכונת של חצי פנסיון פלוס פינה מתוקה, במחיר של 550 ש"ח לאדם בלבד, ללילה, בחדר זוגי. כמו כן, ניתן לרכוש חבילת נופש של 2-3-4 לילות וחבילת סוף שבוע מורחב. לפרטים והזמנות: 02-5402122.

בפאתי היישוב אריאל, בשכונת 'מוריה' האיכותית, על צלע גבעה נישאת וציורית, מוקם פרויקט קבוצת הרוכשים הייחודי - OPEN VIEW - פרויקט שהוא אי פרטי ירוק מוקף טבע. הפרויקט כולל 3 בנייני בוטיק מרהיבים בני 4 קומות, המשקיפים על פנורמה נדירה ביופייה של הרי השומרון, שכונת אריאל והמרכז האוניברסיטאי הקרוב אליה. הפרויקט הייחודי בן 40 יחידות הדיוור, מציג תמהיל דירות מקורי ורב השראה, המכיל דירות גן גדולות במיוחד בנות 5 ו-6 חדרים, דירות 4 ו-5 חדרים מרווחות, מיני-פנטהאוזים, וגולת הכותרת: דירה עם גינה ירוקה ובה דשא ועצי נוי בקומות הגבוהות.

בבוסתן עצי פרי תוך המחשת מצוות התלויות בארץ, ועוד. שעות פתיחה בימי א'-ה': 09:00-18:00, ביום ו': 09:00-15:00. עלויות: ילד: 38 ש"ח, ילד שלישי ומעלה: 30 ש"ח, מבוגר: 22 ש"ח. 10% הנחה בתאריכים ג'-ח' באב. לפרטים: 050-6698208, www.kibutzshalabim.co.il

בפינה שקטה בכרמי קיבוץ שעל'ים, בשוליה של חורשה מקסימה ונופי שדות ציוריים, עושים הפסקה מכל הלחץ והרעש. 'חוויה בכרמים' - אטרקציות טבע ויציאה בחודש אב (אוגוסט), עם מגוון פעילויות מהנות וייחודיות להורים וילדים, כמו: דריכת ענבים בגת, בניה אקולוגית, עיבוד פשתן, סיור

תנועת האשה הדתית לאומית וזכת פרס ישראל

למעונות אמונה בירושלים דרושות מנהלות דתיות

לשנה"ל הבאה

דרישות:

בעלות תואר אקדמי • ידע וניסיון בתחום הגיל הרך • נאמנות לערכי הצינונת הדתית

גננות ומטפלות דתיות

בעלות ידע וניסיון מתאים

זוהבה 052-4239526 sarmona@walla.com

יוכבד 052-4239521 yamsalem@bezeqint.net

לוח שבע

באתר חדש!

03-9185553

www.pi7.co.il

פיו

כשרות בטעם החיים

במרכז המבקרים של קוקה-קולה בבני ברק ניתן ללמוד על תולדות המשקה התוסס שהומצא בשנת 1886 בג'ורג'יה שבארצות הברית על ידי רוקח בשם ג'ון פמברטון, וכיום מופץ כמעט לכל מקום בעולם. באחת מפניות המרכז מוצג אוסף פחיות מרשים השייך לרונן ליבסי קי שאסף אותן בשקדנות מאז היותו ילד בן 11. הפחיות השונות פותחות צוהר לתרבויות שונות ולאירועים שונים, כמו אולימפיאדות ועוד. ואולם, מתברר שלעיתים פחית משקה עשויה גם לשקף שאלות הלכתיות כבדות משקל. בטיול בצפון נתקלנו בפחית קוקה קולה שכמעט כל הכיתוב עליה היה בשפה הערבית. עיון בשורות הבודדות הכתובות אנגלית לימד אותנו שהפחית מיוצרת ברשות הפלשתינית באזור התעשייה של העיירה ביתוניה, ומשם ככל הנראה הגיעה לכפרים בצפון. בצידה של הפחית התנוסס עיגול עם כתובת בערבית המזכירה קצת חותמות כשרות. ביקשנו מאורי, חייל מודיעין לשעבר, לתרגם את הכיתוב. תשובתו המפתיעה לא אחרה לבוא: לא מדובר בחותמת כשרות או תקן של איכות ייצור, אלא בכתובת פטיוטית המכריזה "נוצר בכבוד רב בידיים פלשתיות".

בשיחה עם שירות הלקוחות של קוקה קולה בבני ברק הוסבר לנו כי יש להבדיל באופן חד בין

בקבוקים המיוצרים בבני ברק שמיועדים למגזר הערבי ועליהם יש כיתוב חלקי בערבית בנוסף לחותמות הכשרות של המפעל לבין בקבוקים המגיעים ממפעל קוקה קולה בביתוניה, עליהם אין אף מילה בעברית והם אינם עומדים תחת אחריותם בנושא הייצור והשגחת כשרות. "מי שמקפיד על כשרות כדאי שישים לב שהמוצר שבידיו אכן נושא חותמת כשרות", ציינו. מכיוון שקוקה קולה מיוצר על פי נוסחה סודית באופן זהה בכל העולם ונותנת הכשרות לקוקה קולה נחשבים בין הבודדים בעולם שני חשפו למרכיבי הנוסחה, סבורים יהודים רבים כי משמעות הדבר היא שקוקה קולה כשרה בכל העולם, ומשום כך אין צורך בחותמת כשרות. בלשכת הרב לנדא בבני ברק ממנהלים לדחות הנחה זו. "גם אם מדובר באותם מרכיבים הרי שיש צורך בהכשר", אומר ליבשבע גורם בלי שכת הרב שעוסק בכשרות המשקה. "כשם שאותו לחם עשוי להיות כשר במפעל אחד ולא כשר במפעל אחר כך גם במרכיבים של קוקה קולה, שיכולים להיות מופקים מחומרים שונים. היכן שיש הכשר ניתן לשתות והיכן שאין הכשר - לא". נציין רק שמדור זה איננו פוסק הלכה ומי שמעוניין יוכל לשאול את רבותיו או לפחות להעלות את הנושא לדיון באחד הקידושים הקרובים בבית הכנסת.

ברית של יין

צילום: קשרי חוץ שומרון

בצפון איטליה, נפגשו עם ראשי ערים, חקלאים, אנשי אקדמיה, חברי פרלמנט ועיתונאים מקומיים. בשיאו של הביקור קיימו חברי המשלחת ישיבת עבודה ומסיבת עיתונאים משותפת על ראשי האקדמיה החקלאית של צפון איטליה, ונועדו בלשכת החקלאות במילאנו עם שר החקלאות של צפון איטליה ועם סגן יו"ר ועדת החוץ בפרלמנט האיחוד האירופי ד"ר פיורלו פרוברה.

משלחת חקלאי יין של בעלי יקבים וכרמים בראשות ראש המועצה האזורית שומרון גרשון מסיקה קיימה השי"ב ביקור תקדימי, ראשון מסוגו, בצפון איטליה, כאורחי אגודת הכורמים והייננים המקומית, והצליחה לייצר הזית ראשונה של חברי פרלמנט אירופים, ראשי ערים, לשכות מסחר וחקלאים לשבירת החרם הכלכלי על יו"ש וקידום הסחר החקלאי בין השומרון ובין צפון איטליה. חברי המשלחת סיירו בכרמים (בתמונה) וביקבים

מבחר תפריטים: כנסים | בר מצוה
שבתות חתן | בריתות ועוד...

חתונות
בית שמש
150
לקחה
כולל הכל!

050-8738000
www.turkiz.co.il

סופ"ש לקבוצות

מלון עין כרם
ירושלים
גלאס מהדרין

759
929

שבתות חתן
קבוצות
077-7575937
www.orontours.co.il

מוצרי ספיגה
מכנסונים סופגים
מבצע לשבוע
73% לחבילה
בקניית רביעייה

050-6664432
1700-700-951

לוח שבע
באתר
חדש!

03-9185553
www.p17.co.il

חדש!!!
בית אירוח
הוטל
במירון

מחירים זולים
ללא תחרות
ליחידים למשפחות
ולקבוצות

*בשבתות אפשרות
לקייטרינג גלאס
*טיולים מאורגנים
לקבוצות צדיקים

052-2882726

מלון
שיר למחלות

המלון של בגליל
לחופשת הקיץ
מים רבים עדיין זורמים
בואדיה הגליל
מבצעים מיוחדים
בתאריכים
12-22, 15-17, 8-10
לאוגוסט
לפרטים:
משרד - 04-6295606
נתי - 052-3107501
משה - 050-5236347
www.datinet.co.il

חשנים תפיסת אולם
אולם ומלון

ניסים: 054-7717656
1-800-45-30-45

מחלקת השמחות של העיתון בשבע
misim@besheva.co.il

אירוח קיץ
בגליל המערבי

בקמפוס ישיבת ההסדר בעכו:
חדרי אירוח חדשים ואיכותיים
טיולים, הרצאות ופעילויות
כשר למהדרין | 050-2691138
misrad.mgm@gmail.com | www.visit-akko.com

לה-טניה קורשבל

חופשת הקיץ שלכם
בפיסגת האלפים הצרפתיים

03-5788888
www.travel.co.il

פיצויים לניצולי השואה שלא מימשו את זכאותם לפי הקריטריונים ופסקי הדין החדשים וכן פיצויים לדור שני כלהלן בסעיף 4

משרדנו מטפל בכל הנושאים המפורטים להלן:
1. יוצאי כל מדינות אירופה שעלו לארץ עד- 10/1953 שגררו בערים בהם היה עוצר או טלאי צהוב או גירוש, וכן יוצאי אוסטריה, פולין, צ'כוסלובקיה, תוניס ולוב, זכאים לקבלת גמלה חודשית ממשלת האוצר (גם לאלו שנדחו בעבר)
2. יוצאי מחנות עבודה או גטאות שעלו אחרי 10/53 ג"כ זכאים ממשרד האוצר (למסורבי קרן סעי' 2)
3. למי שהיה באחד מהגטאות זכאי לפנסיה סוציאלית חודשית מגרמניה ללא קשר לקצבה שמקבלים כיום.
4. לדור שני לפי הקריטריונים: באם ההורים שנפטרו היו בגטא ונפטרו אחרי 10/52.
5. טיפול בנושא החמרת מצב רפואי והכרה במחלות נוספות ממשרד האוצר.

להרשמה ובירורים השאירו הודעה אחת בלבד בטל: 03-577-4993 ונציגינו יחזרו אליכם בהקדם.

ההורים רגועים אתם גם.

בית הורים
גני מרגוע

הרב קוק 31 בני ברק | 03-6182542

חופשת קיץ במחירים מיוחדים בכל בתי המלון ברחבי הארץ לפרטים 6768*

ליילה טוב?

יועצות השינה, הטרנד החם בעולם הריפוי האלטרנטיבי, מבטיחות לכם לילות שלווים ותינוקות רגועים ■ הפסיכולוגים והרופאים מתלהבים הרבה פחות מהמקצוע החדש | **דודו כהן, עמ' 10**

הרב נעם פרל, מזכ"ל בני עקיבא העולמית וממייסדי הישיבה הסביבתית בסוסיא, לא מפחד מבני נוער לא ממושמעים, "הם אלה שעושים את ההיסטוריה" **עניין אישי**

22

בנות משחקות בבובות ובנים בחיילים? הקלישאות לא תמיד נכונות, אבל גם לא חייבים להתמודד נגדן **בכוח תוכנית אם**

16

מה היתה דעתו של הרב נריה על גיוס החרדים, סירוב לפקודת עקירת יישובים וחברה מעורבת? מחקר חדש מעלה מסקנות מעניינות **עפרה לקס**

06

הפגנה מאוחרת

מלחמה. אילו הסרט היה נוצר כיום, אין ספק כי כל המעורבים בהפקה היו מגיעים לבית הדין הבינלאומי בהאג.

גיבור הסרט, קצין אמריקני בשם טום ריינולדס (בגילומו של השחקן פרנק סינטרה), הוא מסוג הדמויות שהרב כהנא ז"ל היה מגדיר כימני קיצוני מטורף. הוא רומס את הוראות מפקדיו, מבצע המתת חסד באחד מלוחמיו הפצועים, עורך מסע נקם וחיסולים בחיילים סיניים מעבר לגבול ומסיים סצנה רגשנית עם אהובתו האיטלקייה במשפט הסופר-רומנטי "תלמדי לבשל". למען הסר ספק, הסרט מעביר לנו את המסרים האידיאולוגיים האלה כצודקים והכרחיים, ללא טיפת ציניות. ריינולדס מצליח לשכנע בצדקת דרכו לא רק את חבריו הלוחמים, אלא גם את מפקדו הבכיר ששקל להעמיד אותו לדין אך לבסוף הריע לו כגיבור.

אפשר להבין מדוע כבר לא עושים סרטים כאלה, ולא חייבים להסכים עם המסרים, אבל נחמד לדעת על תקופה שבה הוליווד לא עשתה עניין מחלוקה מגדרית שמרנית ומפשעי מלחמה גלויים. לא בטוח שאני מחבב יותר את סרטי המלחמה הנוכחיים, על שלל ייסוריהם והתלבטויותיהם וצדקנותם של החיילים המבולבלים והבוכיים. מדי פעם אנו ראוים לסרטי מלחמה שבהם הטובים הם טובים, הרעים רעים וכולם מאמינים בצדקת הדרך. מדי פעם לא זייק שגם המלחמות עצמן יהיו כאלו.

המלצות קלאסיות

אם כבר ערוץ הסרטים הקלאסיים, שנה לפני 'מבצע בורמה' יצא הסרט 'שולחנות נפרדים', המבוסס על מחזה ידוע באותו שם. המחזה בנוי למעשה משני מחזות נפרדים עם עלילות נפרדות, ואילו הסרט משלב בין שני המחזות ויוצר פסיפס של עלילות ומערכות יחסים מעודנות המתקיימות בבית מלון אחד. זהו ללא ספק אחד הסרטים הטובים והמענגים שבהם צפיתי בשידורי יס, אדום עתיק שהצליח להישאר רענן ונוגע ללב גם היום.

'שולחנות נפרדים' זיכה את השחקן הראשי שלו באוסקר, ואילו 'ג'זבל' מ-1938 עשה אותו הדבר לשחקנית הראשית. בניגוד ל'שולחנות', על 'ג'זבל' קשה לומר שהוא נשאר רענן כשהיה, אבל הוא עדיין סרט מעניין המתמקד באישיותה של אישה דרומית מרדנית ותככנית ערב מלחמת האזרחים האמריקנית. יש להניח כי מנויי הכבלים או הלוויין לא יתקשו למצוא את כל הסרטים האלה בערוץ TCM, ערוץ הנוטה להקרין אותם סרטים שוב ושוב.

ייתכן שאני טועה. אולי יש צורך במחאה בוטה, מתנגחת וחד-משמעית כדי להגיע בסופו של דבר לפתרונות חלקיים הוגנים שלא יספקו אף אחד. מבחן התוצאה הוא שיקבע, ויש לי תחושה שברגע שיתפור עשן הבחירות הבאות - נמצא את עצמנו דורכים באותו מקום. הלואי שאתבדה. בינתיים אני נאלץ להמשיך "לגמגם ולהסס", כפי שטוענים ליבסקינד וסג"ל במאמרם נגד חובשי הכיפות הסרוגות, כי מה לעשות - החיים מורכבים ומעוררי היסוס.

קרב אקדמי מאסף

כמעט כמו הקושי לגייס חרדים, אני מתקשה גם לגייס עברה וזעם אל מול ההחלטה שלא להכיר במרכז האוניברסיטאי באריאל כאוניברסיטה. ההחלטה של הוועדה לתיכנון ותיקצוב במועצה להשכלה גבוהה, כמו גם עצומת ראשי האוניברסיטאות שתומה לה, מעוררות בעיקר בוז וגיחוך. בעיניי אלה קרבות מאסף של הכחשת מציאות קיימת, קרבות שיוכרעו במקדם או בטיפה-מאוחר לטובת קול ההיגיון.

אין צורך להיות נביא גדול כדי להיות משוכנע שבעוד זמן לא רב יהפוך המרכז האוניברסיטאי לאוניברסיטה מרכזית. למציאות יש כוח משלה, ושום מאבקים פוליטיים של אליטות ישנות ונכחדות לא יוכלו לשנות את העובדה שמדובר כבר היום במרכז לימודי חשוב הראוי לתואר הנכסף. ההנחה שעומדת בבסיס המאבק נגד המרכז, כאילו עדיין אפשר להרוס ולפורר ולהכריז את המוסדות היציבים ביש"ע, שלא לומר את אריאל ואת מפעל ההתנחלות ביש"ע בכלל - היא עוד עדות לחוסר נכונותה של המחשבה האנושית בשמאל הקיצון להתפתח ולהתעדכן עם העולם החיצון. שנה, שנתיים, חמש שנים, אבל האוניברסיטה קום תקום, כי זה הדבר הנכון והטבעי לעשות.

סרט פשע

בערוץ הסרטים הקלאסיים TCM משודר מדי פעם בפעם סרט מ-1959 בשם 'מבצע בורמה' ('Never So Few'), שלעיתים נקרא גם בשם הדומה מעט יותר למקור 'מעטים מול רבים'. זהו סרטו של הבמאי ג'ון סטארג'ס, העוסק ביחידה אמריקנית-בריטית ובשותפיה הקצינים בבורמה של ימי מלחמת העולם השנייה. אמנם סרט בינוני להפליא, אף שלא מעט כוכבי קולנוע וכוכבים-לעתיד מופיעים בו, אבל הוא מעניין כשיקוף של רוח התקופה, בעיקר לאור כמויות הפוליטיקלי-אינקורקט הנשפכות בו כקטשופ בסרטי

שלנו עם החרדים בסוגיות עול מלכות שמיים בלבד. השותפות בינינו ובינם היא, בין היתר, אחוות המיעוטים, הדפוקים, אלה שהשליטים האידיאולוגיים - AKA האליטות - דורכים על אמונותיהם ומנסים לנשל אותם מזכויותיהם. אותה אגרסיביות שמדיפה המחאה הנוכחית כלפי החרדים, כולל הרעיון של חקיקה מיידית שתפתור באחת את כל הבעיות שגורמים לנו הדוסים, דומה במידה רבה לאגרסיביות המופנית כלפי הציבור הסרוג בנושאים אחרים.

לדרך המאבק הזאת יש השלכות מעשיות לא מבטיחות. ניסיון לגייס בכוח את הציבור החרדי יסתיים באותו אופן שבו הסתיים הניסיון לכפות על הפלשתינים הסכם קבע שיסיים סכסוך של מאה שנה. להבדיל, ברור; אם מחר יעבור חוק המחייב את כל החרדים להתגייס, החרדים בכל זאת לא יתגייסו. זה לא אומר שהמצב הנוכחי אמור להישאר על כנו לנצח נצחים. אבל דווקא מי שתומך בגיוס חרדים חייב ללכת על הדרגתיות, לא תמיד בהסכמת כולם אבל מתוך גישה חיובית ומקרבת ולא מתנגחת.

כי איך אפשר לצאת בחקיקה גורפת לפני שעשינו את הצעד הפשוט של תמריצים

לפי דיווחים שונים, מעט כיפות נספרו בהפגנת 'גיוס לכל' שנערכה במוצאי שבת האחרונה ברחבת מוזיאון תל אביב. מה שמוכיח כי לפני שהולכים לגייס חרדים, הכרחי לבצע מספר צעדים מקדימים. ביטול שעון הקיץ, למשל.

לא מגייס כוחות

אתמצת את השקפת עולמי בפיסקה: שוויון בנטל זה חשוב, שירות בצה"ל זה חשוב, הפטור למיגורים שלמים שעורריתי, ההסתגרות החרדית מרגיזה, הבוז החרדי למי שאינו הוא מקוממת, הטיעונים כי הצבא לא צריך חרדים אינם רלוונטיים, השימוש בלימוד התורה כתירוף גורף לכל עניין הוא חילול השם, חוסר היכולת של ההנהגה החרדית להתגמש פוגעת בחרדים עצמם, והמילים 'גזירות' ו'שמד' בהקשר הזה צריכות לצאת אל מחוץ לחוק, כשהעונש על הגייתן לא יפחת משלוש שנים של קילוף תפוחי אדמה בבסיס אימונים של גולני. ועם כל זה, אני מתקשה לגייס את הכוחות להצטרף למחאה המתוקשרת למען גיוס לכל, ואני לא מתכוון בהכרח להפגנה

→ אז מה, רק החרדים משתמטים?

הספציפית במוצ"ש. ריח לא נעים של טרנד אופנתי עולה מן השיח הנוכחי, שלא במקרה הוא מתמקד בציבור החרדי ולא בשורה ארוכה של משתמטים ומשוחחרים אחרים. חרדים הם כנראה הנושא היחיד שיכול באמת לאחד את העם, כלומר את כל מי שאינו חרדי. כדתי סרוג, אני לא מצליח להצטרף להתנפלות של אנשים שחלקם הגדול מונעים מעמדות אנטי חרדיות.

טועים עמיתיי היקרים קלמן ליבסקינד ואראל סג"ל, שבמאמרם המשותף במעריב תולים את תחושת השותפות

אבי דור הכיכרות הגדולות

מחקר חדש שופך אור מדויק יותר על דמותו של הרב משה צבי נריה, ומגלה כי עמדותיו היו מזוהות כיום הרבה יותר עם הזרם התורני בציבור הדתי לאומי מאשר עם זה הפשרני ■ עבודת הדוקטורט של מרדכי מרמורשטיין, בעצמו איש 'מימד' לשעבר, מגלה כי בני עקיבא היו מבחינת הרב נריה ליגה ב' אחרי בני הישיבות, הוא התנגד לכפיית גיוס על כל לומדי התורה, פיתח יחס אמביוולנטי ליום העצמאות ותמך בסירוב פקודה

עפרה לקס /// צילום: עפר עמרם

יום אחד פגש מרדכי מרמורשטיין, איש כלכלה וכספים, את הרב פרופ' בנציון רוזנפלד, אז ראש המחלקה לתולדות ישראל, בספרייה בבר אילן. זו לא היתה פגישה מקרית; השניים אכלו מאותו מסטינג במשך עשרות שנים בגדוד מילואים של הצנחנים. ובכל זאת, הפנייה של הרב רוזנפלד הפתיעה את מרמורשטיין. "הוא שאל אותי, תגיד, היית רוצה לכתוב עבודת דוקטורט על הרב נריה?" הרב רוזנפלד התיישב למרמורשטיין בדיוק על רצון שהחל לקנן אצלו - לחקור באופן משמעותי דברים הקשורים ברוח הציונות הדתית, בדרכה גדל ולאורה חנך את ילדיו. אבל באותה עת הוא שימש מנכ"ל ישיבת 'נתיב מאיר' בירושלים, ולא היו לו תוכניות לעזוב. ובכל זאת, "לקח לי שניות בודדות להעביר הכל בראש ולהגיד 'כן'. בסוף אותה שנה עזבתי את הישיבה ויצאתי לעבוד על הדוקטורט". במהלך כתיבת העבודה, תחת הנחייתו של פרופ' מאיר הילדסהיימר, הוא התרוצץ בין ספריות ואישים, בין כתבי הרב ובני משפחתו וגילה אדם אוהב תורה, בעל מסירות נפש וסובלנות לעם ישראל, שההצלחות שלו - ובראשן מפעל הישיבות התיכוניות - לא בטוח ששימחו כל כך את ליבו. אפילו מרמורשטיין, שנולד על קרקע לא יציבה, התפלא במהלך המחקר לגלות שוב ושוב איך הרב נריה מצליח להיות מונח בכמה אמונות יחד - ולחיות איתן בשלום.

נסיעות חינוך באוניות מעפילים

"אז מה, יש לך נסיעות חינוך באוניות לכל החיים?" שואלים רבים את מרמורשטיין אחרי שהם שומעים את סיפור חייו. מרמורשטיין משיב על השאלה הזאת, "כן, אבל הנסיעה בחינם היא רק על אוניות מעפילים". לסיפור הולדתו המלא התודע מרמורשטיין, או בשמו המלא מרדכי סער

מרמורשטיין, רק בסביבות גיל 37. הוא אמנם תמיד ידע שאת אוויר העולם הוא נשם לראשונה באוניית המעפילים 'ננסת ישראל', אבל לסיפור המלא הוא הגיע רק אחרי שהלך עם הוריו וילדיו למפגש של מפעלי האונייה עם מפקדיה. "מי שנתן לי את השם 'סער' היה יואש צידון, טייס קרב מהולל ומספר 2 ברשימת רפול לכנ"ס. כשהגענו לכנס ישבתי בקהל, וכשצידון אמר 'אז נולד לנו הילד הראשון על האונייה וקראנו לו סער', אישה אחת שהכירה אותי וישיבה לידי קראה 'הנה, הוא כאן'. צידון היה המום ותפס התרגשות בלתי רגילה. אחרי הלם קצר הוא אמר: אם יש ילד שקוראים לו סער ונולד על 'ננסת ישראל', שיבוא אלי". מרמורשטיין קם ממקומו ופסע לעבר צידון. "הוא מעך אותי מרוב התרגשות והעניינים שלו היו לחות". מאז נרקם בין השניים קשר שנמשך לאורך שנים, ומרמורשטיין החליט גם לבדוק קצת יותר לעומק מה התרחש שם. הוא הלך לארכיון ההגנה וגילה ביומנו של מפקד האונייה, יוסי הראל, את יום הולדתו. הוא כתב 'היום נולד לנו הילד הראשון והתלבטנו איך לקרוא לו. אחד הציע את השם הזה ואחד את ההוא. קראנו לו סער'.

הוריו של מרמורשטיין נולדו בעיירה קטנה בהונגריה שרק מעטים מנמנה שרדו את הימים השחורים באירופה. "הם נפגשו אחרי השואה, ונישאו בחתונה עצובה, בלי הורים". כשהגיע ההיריון, החליט הזוג שהילד הזה ייוולד בישראל. "כשאמי היתה בחודש השישי הם יצאו למסע מחתרתי, בסופו הגיעו לאוניברסיטה בפאתי זאגרב עם 4000 מעפילים נוספים, בצפייה שהאונייה תשופץ - מה שלא קורה ביום אחד. כשהאונייה היתה מוכנה להיפלגה היה כבר נובמבר '46 ואמי היתה בסוף החודש התשיעי להריונה". האם ונשים נוספות שאלו את השליח הארצישראלי האם בכלל כדאי לצאת למסע עם בטן במצב כל כך מתקדם. "השליח הרגיע ואמר: אל תדאגו, נגיע לארץ ישראל תוך ארבעה-חמישה ימים. בסוף זה לא היה ארבעה-חמישה ימים, ולא

ארץ ישראל". מרמורשטיין היה התינוק הראשון על האונייה ובשבועות הבאים נוספו למניין המעפילים עוד 11 עוללים שנולדו בזה אחר זה. האונייה, בסופו של דבר, נתפסה. היולדות ותינוקותיהן אמנם הורדו בעתלית, אבל כל השאר, כולל האבות הטריים, גורשו לקפריסין.

עד היום המבקרים במוזיאון ההעפלה בעתלית יכולים לראות את מרמורשטיין בצעירותו, "מככב ליד הרב לאו כנציגם של הילדים שנולדו על אוניות מעפילים".

ילדותו של מרמורשטיין עברה עליו בפתח תקווה. אביו היה ממלא מקום ראש העיר ויושב ראש המועצה הדתית. אבל עוד קודם לכן הוא היה חבר מרכז ישיבות בני עקיבא. "בהתחלה הוא היה מזכיר קופת חולים פה ושם. יום אחד הגיע אליו הרב נריה, ששמע את שמעו, וביקש ממנו לעזור לו מבחינה אדמיניסטרטיבית. לאורך כל הדרך היו ישיבות ואולפנות של בני עקיבא במשבר כלכלי". האב התחיל בישיבת בני עקיבא בשדה יעקב שעמדה לפני

הרב נריה התנער כמו אריה ופירסם הצהרה שכל הכבוד לנו עם ישיבות ההסדר שלנו, אבל מעולם לא אמרנו שדרך ישיבות ההסדר היא דרך המלך. יש ב'הסדר' פשרה, וחובתה של המפד"ל להגן על הישיבות הקדושות הללו

קריסה, המשיך בישיבת בני עקיבא רעננה ומשם עבר לאולפנת כפר פינס. "כך נקשר סביבו שם של מציל ישיבות ואולפנות". האב, אברהם מרמורשטיין, מאוד העריך את הרב נריה. פעמים רבות הוא נסע איתו לוועידות בחו"ל, וכמעט בכל שנה נסע כשליח של מרכז ישיבות בני עקיבא לחו"ל כדי לגייס כספים.

"אבל אני לא יכול להגיד שכך הגעתי לנושא הזה של הדוקטורט", אומר מרמורשטיין בכנות. הוא עצמו עשה מסלול של נתיב מאיר, שנה ביישיבה ושירות בצנחנים ומשם לעולם הניהול הכלכלי. הסוגיה של יהדות וכלכלה תמיד עניינה אותו ויש לו אפילו ספר שלם במחשב על הצומת יהדות-כלכלה, אבל לאורך השנים הוא לא הסתפק רק במספרים.

"כל השנים אני חי בניסיון להבין מה זה ציוני דת. זו אידיאולוגיה שאני חי לפיה, ולכן אני מנסה לבדוק את העקרונות מדי פעם בפעם ולהבין למה ומדוע". במסגרת הזאת הוא כתב מדי פעם מאמרים לעיתונות הדתית ואפילו הוציא ספר בשם 'דרך חדשה ישנה' שנמכר בכמה מאות עותקים. לפני כמה שנים, כשהיה בין עבודות, הוא החליט להירשם לתואר שני ב'יהדות בת זמננו'.

"למדתי אצל פרופ' דב שוורץ, בעיני החוקר מספר אחת של הציונות הדתית, שאמר במהלך אחד השיעורים שעל ההבדלים בין הרב קוק ל'המזרחי' מישור צריך פעם לכתוב. קלטתי את זה, ואכן כתבתי תזוה לתואר שני בהנחייתו".

את הרב פרופ' רוזנפלד הוא פגש כמה שנים אחרי, וכאמור, עזב הכל ויצא לדרך.

יש תחושה שאין מספיק מחקרים על אנשי הציונות הדתית.

"יש כאלה שיאמרו לך שעדיין מוקדם לערוך מחקר על הרב נריה. הוא נפטר בתשנ"ו. כשהתחלתי את העבודה היה זה 11 שנים אחרי פטירתו". אבל, אומר מרמורשטיין, הרב רוזנפלד, תלמידו ומעריצו של הרב נריה, לא סתם ביקש ממנו לכתוב את העבודה. "הוא הבין שיום אחד מישור יעשה

→
"גישתו של
הרב נריה
למדינה היתה
מלווה כל
הזמן במשבר
וסתירה
פנימיים".
מרדכי
מרמורשטיין,
בתמונה
הקטנה: ת"ד
עם רישום
מקום הלידה
באונה

דוקטורט על הנושא ויכול להיות שזה יהיה דוקטורנט מאוניברסיטה בתל אביב או בירושלים, ואם כך עדיף שזה יהיה מישהו חובש כיפה מבר אילן. כי למרות שזה ניתוח מדעי ודוקטורט, בכל אופן במדעי הרוח אפשר לראות גם את האדם שכותב".

נגד 'המרד הקדוש'

הרב נריה, או בשמו המקורי משה צבי מנקין, נולד בשנת תרע"ג בלודו, פולין. בהיותו בן 18 עלה לארץ עם סרטיפי קאט מיוחד שקיבל מהרב קוק עבור בחורי ישיבות, וכעבור שנה הצטרף לתנועת בני עקיבא הצעירה. עבודתו של מרמורשטיין עוקבת אחרי הגותו ופועלו של הרב נריה החל מהרגע שהוא ועד לפטירתו בחורף תשנ"ז, ואחרי מקומו בעיצוב האתוס הציוני דתי.

בשנה שעברה עברה הישיבה הקטנה-הלאומית 'בית אברהם' לבנייני אס הישיבות התיכוניות, כפר הרא"ה. מרמורשטיין שאל את הרב אברהם צוקרמן, חברו ושותי פו של הרב נריה לאורך שנים ארוכות, "מה היה קורה אם הרב נריה היה מתעורר פתאום ורואה אותם אצלו בישיבה? לכאורה הוא היה מאושר". הרב צוקרמן אישר את ההנחה. ישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה החלה את דרכה, כידוע, בשנת ת"ש, עם לימודי קודש בלבד. "הרב נריה", מדגיש מרמורשטיין, "קבע את הסיסמה 'ישיבה ללא לימודי חול'. הוא אמר שישיבה שיש בה לימודי חול לא ראויה שתיקרא 'ישיבה'. אחרי עשור נכנע הרב נריה ללחצם של ההורים שתבעו לימודים לבגרות, אבל הוא עשה זאת באופן איטי להדהים כך שרק 19 שנים לאחר ייסוד הישיבה סיים המחזור הראשון את הלימודים בישיבה כשבחיקו תעודת בגרות מלאה.

האם נכון יהיה להסיק מהעבודה שלך שהרב נריה הוא אבי ה'חרד' לים ולא אבי דור הכיפות הסרוגות?

"קודם כל זה לא סותר שהוא האבא של שניהם. אבל כן הייתי אומר שהוא בבירור אבי דור הכיפות הסרוגות, משם הוא התחיל. הוא צמח בבני עקיבא של לפני 80-90 שנה, בפועל המזרחי ובמפד"ל, שם לא היה חרד"ל. וכן, היה לו באופי משהו שאיפשר לו להכיל את כל המרחב של הכיפות הסרוגות".

דווקא על השאלה האם הוא אבי הציבור התורני יותר, יש מחלוקת. "אני חושב שבסוף הוא כן ייסד אותו, אבל בעקיפין, דרך תלמידיו, בעוד את הכיפות הסרוגות הוא יצר במובהק".

מרמורשטיין מספר על שבט 'איתנים' של כפר הרא"ה, ילידי תרצ"ו, היום בני 76. על המחזור נמנו הרב יעקב פילבר, הרב זלמן מלמד, הרב בנימין הרלינג, הרב צפניה דרורי, הרב שבתאי זליקוביץ' ועוד. "הם הקימו בישיבה גרעין מחתרתי שנקרא 'אחל"ת'. הם חשבו שבני עקיבא לא מספיק דתית, לא מספיק תורנית, וכך גם השבט שלהם. כשהם דיברו על הגשמה הם רצו להפוך את הקיבוץ למי שהו הרבה יותר תורני שיעסוק חצי יום בעבודה וחצי יום בתורה. זה היה מחתרת כי הם חששו שתנועת בני עקיבא הממוסדת לא תיתן להם לעשות מהפכות גדולות מדי, ואולי גם לא הרב נריה עצמו. מצד אחד הם קיבלו מהרב נריה את התסיסה התורנית, את הלהט והרצון להגשים, מצד שני הם ראו שהוא לא יוכל להוביל אותם בכיוונים האלה".

החבורה ההיא חלמה על ישיבה גבוהה של בני עקיבא, ובלחץ שלהם הוקמה ישיבת כרם ביבנה, לשם עברו בשימינית (שנת תשי"ד, 13 בחורים). "בסופו של דבר 'כרם ביבנה' לא סיפקה אותם. הם לא מצאו את המזון הרוחני הציוני-דתי שאותו חיפשו, ואז התחילה תנועה לכיוון מרכז הרב, שהיתה עד אז ישיבה מסכנה. הם בחרו ברב צבי יהודה והכתירו אותו לרב. הם גם אלה שהתחילו את הנוהג ללכת עם ציציות בחוץ בחברה הציונית דתית, ויש גם כאלה שמייחסים להם את המצאת הכיפה הסרוגה".

מדבריו של מרמורשטיין עולה שהרב נריה דווקא לא חלם על ישיבת בני עקיבא הגבוהה. מבחינתו, תלמיד שסיים את ישיבת בני עקיבא ורצה להמשיך להשתלם בתורה, יכול היה ללכת לישיבה חרדית.

אז אולי מרידת התלמידים לא היתה

בהשראתו אלא להיפך?

"מה פתאום! מי בנה אותם רוחנית? למרות שהם מרדו כביכול ברב נריה, הם כל כולם ספורים ברב נריה".

מרמורשטיין חוזר למקורות שעיצבו את דרכו של הרב נריה. לדבריו, עד גיל 17 הוא גדל באווירה חרדית, לשם לא חדר ולו משב רוח קל של ציונות. עד גיל 13 הוא למד אצל אביו, הרב פתחיה מנ' קין, בבית ואחר כך הלך ללמוד בישיבות מתוך מסירות נפש אדירה, כשכל כולו שקוע בתורה. גם העלייה שלו לארץ, מסביר מרמורשטיין, איננה קשורה בציונות, אלא לעובדה שהוא תלמיד ישיבה. "הוא נחשף לציונות רק בישראל ורק אצל הרב קוק - אליו הוא הגיע מיד עם הגיעו לארץ. הרב קוק בנה את השקפת עולמו הציונית. אבל האמת היא שגם על הרב קוק עצמו אפשר לומר שהוא 'חרדי לאומי'".

מרמורשטיין מסביר שהגישה של הרב נריה היתה שונה מזו של 'המזרחי' בכמה צמטים, למרות שהוא היה חבר בה שנים רבות. "שח"ל - שמואל חיים לנדאו, הוגה הדעות של הפועל המזרחי - טבע את המושג 'המרד הקדוש'. הרב נריה לא מרד מעולם בסביבה החרדית. הוא לא שלל אותה. להיפך, הוא העריך אותה על מסירות הנפש שלה לתורה".

להגן על בני הישיבות

לו הרב נריה היה חי היום, אין ספק שהנאבקים היום נגד מסקנות ועדת פלסנר וגיוס בני הישיבות היו יכולים להסתייע בו. הוא אפילו כתב חוברת בנושא, בתשכ"ח, שכותרתה היתה 'בני הישיבות וגיוסם', ותוכנה רצון אהבה לתלמידי הישיבות ה'קדושות'. "הוא בעצם כתב: תשמעו חברה, כל הכבוד לציונות ולצבא, אבל אחרי שנתיים-שלוש אתם עוזבים את הישיבות והולכים לעשות קריירות בתחומים שונים. הנערים האלו יושבים בישיבות ולומדים כל חייהם. כמובן שהם חיילים שמגנים על המדינה בדיוק כמו החיילים במדים. החיילים מגינים על היהודים, ותלמידי הישיבות מגינים על היהדות".

חמש שנים אחרי הוצאת החוברת ההיא, בוועידת הציונות הדתית, הציע הקיבוץ הדתי לחייב את כל בני הישיבות להתגייס במסגרת של 'הסדר' בחוק. בני עקיבא כתנועה הסכימה לזה וההצעה זכתה לרוב גם במפד"ל, 'ואז הרב נריה התנער כמו אריה ופירסם הצהרה שכל הכבוד לנו עם ישיבות ההסדר שלנו, אבל מעולם לא אמרנו שדרך ישיבות ההסדר היא דרך המלך. יש ב'הסדר' פשרה, וחובתה

של המפד"ל להגן על הישיבות הקדושות הללו ש'תלמידיהן מקדישים כל זמנם לשקידה רצופה על התורה".

אז מה, הוא לא היה בעד ההליכה לצבא?

"הרבה פעמים במהלך העבודה התקשיתי להכריע בנוגע לעמדותיו, ואז יום אחד הרגעתי את עצמי ואמרתי: זה לא אתה שמתקשה להכריע, זה הוא שמתקשה להכריע. אבל הוא חי בשלום עם כל הדברים האלה. היום הציבור הציוני-דתי לכל גווניו העמיד בינו ובין היהדות החרדית מחיצה גבוהה מאוד. והרב נריה - זו לא היתה נחלתו. הוא חי איתם בשלום ואהב אותם. היתה לו רק ביקורת אחת על העו"ל החרדי - שהם לא תפסו שאנחנו נמצאים בתקופה של שיבת ציון".

סלע מחלוקת נוסף ממנו יצאו יובלים רבים של אי הסכ' מות, כשהרב קוק והרב נריה ניצבים מזה, ו'המזרחי', 'הפז' על המזרחי' ו'בני עקיבא' ניצבים מזה, היה היחס למודרנה. "כולם ראו במדינה את שיבת ציון, ובפן הזה הרבנים קוק ונריה הצטרפו לציונות. אבל הגופים שהזכרנו אמרו שהם מאמצים את הערכים המודרניים, מה שהרב קוק קרא 'תר' בות אירופה' והתנגד לכך". הדוגמא הקלאסית בעניין הזה הוא זכות הבחירה לנשים, פולמוס עליו נבשרו הרבה קול' מוסים לפני כמעט מאה שנה. "הרב קוק התנגד לזה באופן נחרץ, ותנועת המזרחי התייצבה בריש גלי ואמרה, הרב קוק, אנחנו לא בדרך שלך, הערכים שלנו השתנו".

הסידור ליום העצמאות, כפי שהוא מוכר לנו היום, מת' בסס על הנוסח שחיבר הרב נריה ליום זה. הוא צירף יחד את פרקי התהילים והעניק ליום החגיגי הזה מקום בבית הכנ' סת. מצד שני, כבר מההתחלה הוא התעקש לומר ביום הע' צמאות חצי הלל, בלי ברכה, ורק ביום. מרמורשטיין אומר שאין כאן מבט הלכתי גרידא. "דבריו של הרב נריה תמיד יהיו מעוגנים בהלכה, אבל בפסיקת ההלכה כל אחד יכול להסתייע במקורות כאלה ואחרים. גישתו למדינה היתה מלווה כל הזמן במשבר וסתירה פנימיים. הציבור הדתי חשב שנקים פה מדינת תורה. אבל כשהיא קמה, התגלה שהמדינה הזו הולכת להיות חילונית לגמרי ושלציבור הדתי אין מה לומר בתחום. לכן לרב נריה יש יחס אמביוולנטי ליום העצמאות. מצד אחד הוא רצה שהוא יהיה חגיגי, מצד שני בפן ההלכתי הוא אומר - לא קרא כאן שום דבר. כשהמדינה הזאת תרגיש שהיא מבינה את הנס של הקמת

המדינה, אז יהיה מקום לדיון מחודש".

כשתלמידיו של הרב נריה עלו להתיישב באדמות יהודה ושומרון, הוא כבר היה מבוגר. הוא לא היה המוביל ברי' צה על הג'בלאות, אבל בהחלט הופיע בסבסטיה "מתוך מקום של סמכות ואחריות". לפני פינוי סיני הוא ירד לימית להיאבק נגד הפינוי ודרש מהמפד"ל, ביתו הפוליטי, לפרוש מן הממשלה. בהמשך הוא אף הקים את מצ"ד, שפרשה מהמפד"ל על רקע זה. באותה תקופה הוא לא הסכים עם ההוראה לחיילי צה"ל לסרב פקודה. "בתשובה לשאלתו של חייל, תלמיד שלו, מה לעשות אם יקבל פקודה לפ' נות את הרב", כותב מרמורשטיין בעבודתו, "השיב לו הרב נריה: 'אין בקולו או בקולי. אם לא הצלחת לשכנע אותו שישחרר אותך מחובת הפקודה - תשמע רק בקולו! תפנה אותו!'. בניסן תשנ"ד הוא הורה אחרת בכל האמור לגבי פינוי מתיישבים יהודים מחברון וחתם על פסק הלכה לסיי רוב פקודה יחד עם הרב ישראלי והרב שפירא.

מאין צצה האידיאולוגיה של הרב נריה לגבי סירוב הפ' קודה?

"לכאורה זו סתירה פנימית, הרי מי כמונו נושאים את הדגל של אתחלתא דגאולה? ומצד שני אנחנו זורקים רפש על הממשלה ומביאים את הדברים לסף של דה לגיטימציה. והרב נריה מבין את זה והוא דואג לעשות הבחנה מתמדת בין המדינה ועם ישראל לבין האישים שעומדים בראשה. המדינה היא כמובן אתחלתא דגאולה, אבל ממשלת ישראל - צריך לטפל בה, היא לא הולכת בדרך הנכונה".

אחר כך הוא ערך תיקונים בתפילה לשלום המדינה.

"את התיקון הראשון הוא עשה בסוכות תשנ"ה, ליד הכותל, באופן אישי. כששאלו אותו הוא אמר, יש לי כא' בים ואני מבטא את הכאבים שלי, לא נתתי הוראה לכל עם ישראל לשנות את התפילה. ביום העצמאות של אותה שנה, שנת חייו האחרונה, מיישהו פירסם את הסיפור מסו' כות כהוראה לבתי הכנסת לשנות, אבל המשפחה והסו' בבים אמרו שזו לא הוראה לרבים".

"כל אחד מרגיש בן של הרב נריה"

הרב נריה הפך במידה רבה את בני עקיבא ואת הדרך

הציונית-דתית למה שהיא היום. אבל האידיאל בעיי' ניו, כך נראה, היה רחוק מאוד מהמקומות שהוא הוביל אליהם בעצמו.

"יוחנן בן יעקב ואמנון שפירא, מזכ"לי בני עקיבא בעבר, באמת האשימו אותו בכך. בן יעקב כתב שהרב נריה לא ראה בבני עקיבא ערך לכשעצמה אלא מענה לנטישה של הנוער את הדת. שפירא כתב שלפי תפי' סתו של הרב נריה, בליגה א' נמצאים החברה' שיושבים בישיבות ולומדים, ובני עקיבא נמצאים בליגה ב', והרב נריה נמצא שם רק כדי שלא ייפלו לליגה ג'. הוא קרא לזה 'קללת הבדיעבד'".

הוא גם הגן על זכותו של סניף בני עקיבא ברובע היהודי להתקיים כסניף נפרד לבנים ובנות בתוך התנועה. "החברה המעורבת היתה אכן בוחן ושוורש של מחלוי' קת. אנשים אמרו 'חברה מעורבת לכתחילה', והרב נריה אמר: זה לא לכתחילה, אבל אני לא נלחם בזה, מתוך הנחה שלאט לאט יגדל כאן דור ציוני-דתי שיכיר בזה בעצמו. במידה מסוימת הוא צדק. הנה הורם החרד"ל".

מרמורשטיין היה חבר בעבר במזכירות ובהנהלה של תנועת 'מיימד', "אז אולי אני נתפס כמי שנמצא במקום אחר מהרב נריה", אבל במהלך העבודה הוא תלה את תמונתו של הרב נריה על הקיר שמולו כדי שיהיה נוכח בחדר כל הזמן. עם הגישה של הרב לרשויות המדינה מרמורשטיין פחות מזודה, אבל "אין ספק שהרב נריה הוא דמות ראויה להערצה, והרבה כמוהו - אין. כל אחד מאיתנו מרגיש במקום כלשהו כבנו - ולא משנה לאיזה זרם בתוך הציונות הדתית הוא שייך. בעיניי, נועם ההלי' כות שלו והיכולת שלו להכיל את כולם, החזרה על הביי טוי 'מוטב שיהיו שוגגין' - הם נר שצריך ללכת לאורו".

אבל בעבודתך כתבת שהוא עצמו הרגיש שחזונו לא הוגשם.

"נכון, הוא הצליח, אבל אולי הוא היה חושב שהוא נכשל. ישיבה תיכונית היא אולי 'לא ישיבה'. אבל הוא כן הכניס את בני עקיבא לעולם התורה. היום בבית הכנסת שלי, בית כנסת ציוני-דתי רגיל בפתח תקווה, אנשים לומדים עוד ועוד שיעורים. זה לא היה בעבר. ואת זה אני מייחס חד משמעית לרב נריה". ■

ofralax@gmail.com

תגובה | תמר ילון

שמירה אישית

לשמירת היריון יש יתרונות במקרים רבים ואין לפסול אותה באופן כה גורף ■ תגובה לטורה של ד"ר חנה קטן, 'שוברים שמירה'

קראתי את הטור בעיון, ואני רוצה

למחות הן על הטקסט הגלוי והן על הסאבטקסט המופיע בטור זה.

הד"ר פותחת בתיאור מצב שאני מניחה שפגשה בעבודתה המקצועית. אולם תיאור זה חוטא לאמת וליושר המקצועי. הוא מתאר אישה ששוכבת בבית בשמירת היריון אך למעשה אינה ממלאת אחר ההוראה הרפואית אלא עובדת בעבודה פיזית בבית. כיוון שהטור לא יועד לאנשי מקצוע שיכולים להסיק מסקנות בעצמם, הייתי מצפה לפחות להערה כי האישה אינה ממלאת אחר ההוראות, לא להצגת המצב כרשלנות של הרופא.

בטור מובאים נתונים בצד חוויות אישיות, מחקרים חדשים ללא איזכור של מחקרים ותיקים, ובעיקר הסתמכות חד צדדית על ניסיון קליני שמשרת את האג'נדה של הכותבת.

בצד הנזקים הנגרמים משמירת היריון, ראוי היה להזכיר את הנזקים הנגרמים מהפלות, לידות מוקדמות וגידול פגים - סיכונים שבגללם רופאים מורים לנשים להיות בשמירת היריון. ליגלוג על רופאים שגישתם הרפואית שמרנית (וזו גישה מקובלת ברחבי העולם

לתאריך הלידה, כולל משמרות, ערבים, לילות ושבתות - אבל הטירוף המקצועי המחפה על בעיות המערכת שמציגה הד"ר מופרז ואינו מוצדק בעיניי.

בנוסף אציין כי שמירת היריון אינה רק הקיצוניות שמציגה ד"ר קטן. היא כוללת טווח רחב של מצבים וזמנים - תיתכן שמירה למשך זמן מוגבל (מספר שבועות), ושמירה שמאפשרת לאישה שלא לעבוד בעבודה פיזית מאומצת אך אינה שוללת את כושר עבודתה ואינה מפריעה לכושר ההשתכרות שלה. ההקצנה וההכללה הגורפת במקרה זה, בעיניי, מיותרת ומזיקה.

לסיכום אומר כי בני האדם נבראו שונים, ויכולותיה וכוחותיה של הד"ר אינם מדד ליכולותיהן וכוחותיהן של נשים אחרות, בלי קשר למספר ההריונות שלהן ולאופי עבודתן. כרופאה בעלת ותק הייתי מצפה מד"ר קטן שלא להפוך את ציבור הנשים ההרות והיולדות לגוף אחיד בעל יכולות אחידות, אלא להבין שהקב"ה לא חילק את הכוחות והיכולות באופן שווה, ולא כל אישה מסוגלת או צריכה לעמוד בסטנדרטים האישיים והמקצועיים

חוגגים עשור לבשבע

מופע בכורה חגיגי משירי האלבום החדש

פזמון אברהם

מארח את:
רמי קלינשטיין
ניהול מוזיקלי: יובל סטופל

בריכת הסולטן ירושלים

יום רביעי, י"ג באב
תשע"ב (1.8.12)
בשעה 20:00

כניסת קהל מהשעה 19:00

המופע מצולם
BAMA אריאל X

כרטיסים במכירה מוקדמת באתר בימות www.bimot.co.il
במשרדי הכרטיסים: בימות: *6226 קסטל: *8965 ובערב המופע בקופות.

לאחריו:
אכפת לנו שתיהנו יותר!
רק נוסעי אגד נהנים מכרטיס שני בחצי מחיר
בהצגת כרטיס רב קו של אגד
פרטים במרכז שירות הלקוחות *2800 מכל טלפון

בעיניים עצמות

הורים צעירים נתפסים בהתלהבות בטרנד החם בשוק הייעוץ והליווי האלטרנטיבי: יועצות השינה מבטיחות להעביר אותם תהליך אישי שיאפשר להם לישון לילות שלמים, לצד תינוק רגוע שפרצי הבכי וההתעוררות ממנו והלאה ■ הפסיכולוגיה והרפואה הקונבנציונלית, לעומת זאת, רואות את המקצוע החדש כעוד אמצעי לסחיטת כספים מההורים הנואשים, וכעיסוק לא מוסמך מקצועית, ללא רישיון ממשרד הבריאות ■ יועצות השינה דווקא רוצות להפוך את התחום לפורמלי, וגם נותנות עצות מעשיות לשינוי הרגלי השינה של התינוק

דודו כהן /// איור: עדי דוד

כשרווט טנצר ילדה את בתה הבכורה הילה, היא ידעה שלעבודתה הקודמת בהיי-טק היא כבר לא תחזור. במסגרת פעילות להורים וילדים בקניון, שמעה לראשונה את המונח 'יועצת שינה'. מאוד משך אותה לשמוע על התחום ועל השיטה, בלי שידעה שבעתיד הקרוב נושא השינה יהפוך לבעייתי גם עבורה.

"בגיל 6-7 חודשים הבנו שהילה פיתחה תלות במוצץ", משחזרת טנצר את סיפורה האישי. "התלות היתה בעצם בנו ההורים, שני ספק לה את המוצץ בכל יקיצה. היא נהגה להיעורר פעם-פעמיים בלילה רק בשביל המוצץ, וחזרה לישון לאחר שקיבלה את מבוקשה. ניסינו לברר כיצד ללמד אותה לקחת מוצץ בעצמה, והאם בכלל אפשר לעשות את זה, מאחר שהיא כל כך קטנה. כיום אני יודעת שאם יש תלות במשהו חיצוני, מספיק שיהיה טריגר כלשהו כדי שכל הרגלי השינה ישתבשו".

לאחר סוף שבוע של נופש שבמהלכו חלתה הילה, החלו לצוץ בעיות שונות. "חוסר רצון שלה להיכנס לחדרה, צרחות קולניות כשניסינו להכניס אותה למיטתה, חלונות ערוגות של שעה ומעלה במהלך הלילה ועוד. מאחר ולא היינו רגילים לתגובות כאלו, לא הבנו למה זה קורה. צריכים לעשות. ובכלל, לא הבנו למה זה קורה. עד אז אמרנו 'לילה טוב', שמנו אותה במיטה ויצאנו מהחדר - אבל פתאום הכל התהפך. הבנו שצריך לעשות משהו רציני. במקביל, התחלתי לעבור הכשרה בת חצי שנה לקראת הסמכה של יועצת שינה".

למרות שבאותה תקופה כבר היו לה כלים מקצועיים לפתרון הבעיה, הבינה טנצר שהיותה מעורבת רגשית בתהליך יקשה על מציאת פתרון אופטימלי, והחליטה לקבל ליווי צמוד של יועצת-קולגה. "מאז התהליך, הילה ישנה לילה שלם ולא זקוקה לעזרתנו

בהירדמות, ואם היא מתעוררת במהלך הלילה - היא לוקחת את המוצץ בעצמה וחוזרת לישון", היא מספרת בסיפוק. "בסופו של דבר הבנתי כהורה את מה שכבר ידעתי כיועצת שינה - ילדים מפתחים עמידות למצב של תלות. זה כמו אנטיביוטיקה: מפתחים עמידות, והיא מפסיקה לעבוד בשלב מסוים. לכן, גם אם מוצץ עבד להרגעה, התלות רק תתעצם, והתינוק יהיה זקוק לעזרתנו יותר פעמים. אם, למשל, ההורה לא מלמד את התינוק לקחת בעצמו את המוצץ - תפתח תלות, מה שעלול לגרום ליותר התעוררויות במהלך הלילה, חלונות ערות, אי נוחות ובלבול, וזה נכון גם לגבי שאר גורמי התלות. מספיק שיהיה טריגר כלשהו, כמו לידת אח, צמיחת שיניים, מחלה, כניסה לגן וכו', כדי להפר את האיזון וליצור שינוי בהרגלי השינה של התינוק".

אמא לתינוקת שלא ישנה

הבנתם נכון. טרנד יועצות השינה כבר כאן, ולא נראה שהוא עומד לתפוס תנומה. בדיוק להפך. כיום פועלות בישראל, על פי ההערכה, כמה מאות יועצות שינה. ההורים מתחילים להפנים את הקונספט יותר ויותר, ובהתאם לכך מופעל פס ייצור של יועצות שינה, אשר מצטרפות למקצועות החדשים הנוספים מהעשורים האחרונים - דולות, יועצות הנקה, יועצות ליווי התפתחותי ועוד. ניתן לקבל את השירות מעסקים גדולים שמציעים שורת שירותים לילודת הטרייה ('בייבילינק'), וגם מעסקים קטנים יותר הממוקדים בייעוץ שינה בלבד ('בשביל השינה'). המחירים נעים בין 400 שקלים לפגישה חד פעמית (כולל ליווי טלפוני כללי בשבועיים שאחריה) ועד 2,000 שקלים לתהליכים שלמים שאורכים בין חודש וחצי לחודשיים, וכוללים עידכונים

והתייעצויות ברמה יומיומית. בתחום ייעוץ השינה ישנן מספר אסכולות. חלק מיועצות השינה מאמינות במענה תמידי לבכי התינוק בעת קשיי ההירדמות, וחלקן מעדיפות שיטות מתוזמנות למיניהן, שכוללות הגעה אל התינוק בפרקי זמן מוגדרים מראש. כל זאת במקביל לטיפולים פסיכולוגיים-התנהגותיים שקיימים הרבה יותר זמן, אבל תחת כותרת אחרת, פחות ממוקדת וטרנדית.

אחת הנשים שייבאו את תחום ייעוץ השינה לישראל היא שירה קראוטהמר, מנהלת תחום השינה ב'בייבילינק' - חברה המעניקה סל שירותים מתקופת ההיריון ועד אחרי הלידה. בעבר שימשה כאחות מוסמכת עם התמחות בטיפול נמרץ, וניהלה במשך שש שנים את מחלקת התינוקות בבית החולים תל השומר. כשנולדה בתה הבכורה - "תינוקת שלא ישנה" כהגדרתה - היא התוודעה למציאות של שילוב האימהות עם תיפקוד רגיל בעבודה, כמעט ללא שינה בלילה. היא חיפשה פתרונות, לא מצאה אותם בארץ, וביחד עם שותפתה בבייבילינק, הלינה הרו, עברה הכשרה לייעוץ שינה באנג'ליה ובהמשך בארה"ב, והביאה אותו לישראל. השתיים עובדות כיועצות שינה במשך למעלה מחמש שנים, ואף מכשירות יועצות חדשות במסגרת החברה.

"תמיד היו אנשי מקצוע ופסיכולוגים שטיי פלו בנושא השינה, אבל לא בצורה מוצהרת עם כותרת של ייעוץ שינה", אומרת קראוטהמר. "היינו הראשונות שהביאו את זה לארץ בצורה מסודרת. בשלוש-ארבע השנים האחרונות נוצרה מודעות גדולה יותר לתחום, וליכולת של הורים לקבל מענה לבעיות שונות. בזמנו, כשלמדתי את הנושא וסיפרתי עליו לאנשים ששאלו אותי במה אני עוסקת, אנשים היו קוראים ושואלים מה זה אומר. היום הם קופצים ואומרים 'רגע, יש לי שאלה אלייך'. כלומר, אנשים כבר מודעים לכך שיש פתרונות, ושהם

לא חייבים להשלים עם מור גורלם העייף".
מה בעצם כוללת השיטה שלכן?

"אנחנו לא קוראות לעצמנו שיטה. אנחנו מאמינות שכל ילד וכל משפחה הם ייחודיים, ולכן יש להתאים לכל משפחה את מה שמי תאים לה. כמו שאין חולצה שמחמיאה לכל אדם בעולם. הגישה הדרגתית, ובמסגרתה אנו לא משאירים את הילד לבכות לבד. המי טרה שלנו היא לתת להורים את הכלים לעזור לילד לישון, כי הרי לא נישאר איתם לנצח, ואנו מעוניינים שיהיו להם הכלים לעשות את זה הלאה".

יש גישה שאומרת שצריכים לתת לילד לבכות.

"כן, יש הרבה אנשי מקצוע שטוענים שצריך לשים את הילד במיטה, לצאת ולתת לו לבכות.

הפסיכולוגית יוליה תמיר: צריך לבדוק שלמטפלת יש רישיון ממשרד הבריאות. יועצת שינה שלא רכשה את ההכשרה והידע אינה שונה מסבתא או דודה שמשיאות עצות ליולדת הצעירה. מעבר לכך, הסכומים שנגבים בחלק מהמקרים גבוהים מאוד

אבל להרבה הורים בארץ קשה להתמודד עם השארת ילד לבכות במיטה, והם מחפשים פתרון אחר שיאפשר להשיב אותו מבלי לתת לו לבכות עד ההירדמות. כל השיטות האפשריות יעבדו, כל עוד המשפחה עקבית; השאלה היא מה מדויק ונכון לכל משפחה ומשפחה. אני לא שוללת שום שיטה, גם לא את השיטה של הבכי. הכל תלוי-סיטואציה, וכל הורה צריך לשקול מה מתאים לו. האם אני אישית עדיין בדת בשיטה של להשאיר ילד לבכות? לא. יש דרכים יותר ידידותיות, ואני מאמינה שילד צריך לקבל מענה כשהוא בוכה. לא דווקא שהוא יקבל את מה שהוא מצפה לקבל, אבל הוא כן אמור לקבל תגובה כלשהי מאחד ההורים.

תחום ייעוץ השינה מאוד מפותח בחו"ל, מעידה קראוטהמר, ומספרת שאחת הנורות נדלקה אצלה אחרי שאחותה, המתגוררת באוסטרליה, ילדה תאומות וקיבלה ייעוץ שינה כחלק מסל הבריאות המקומי. גם בארצות הברית, בקנדה ובבריטניה הנושא מפותח, וכאן בארץ המגמה רית, דומה. "יש בארץ הרבה משפחות שבהן שני בני הזוג עובדים. מאוד קשה לתפקד ולעבוד כשיש ילד שלא ישן כל הלילה", היא מסבירה.

אבל במידה שהביקוש עולה, כך גם הספקנות. "כשעזבתי את בית החולים ואמרתי לקולגות שאני עוזבת והולכת להיות יועצת שינה, רבים מהם שאלו 'מה, וישלמו לך כסף על זה?'. בפועל הנושא חשוב מאוד - הרי שינה היא צורך פיזיולוגי ברור. לפעמים הורים אומרים לי 'תשמעי, הייעוץ יקר מדי', אבל בסופו של דבר הם חוזרים אחרי חודשיים, כי באמת יש בזה צורך. אין ספק שהורים צריכים פתרון לבעיות השינה של הילדים".

למה דווקא עכשיו הנושא נמצא בפריחה? בעבר ילדים נרדמו תמיד מוקדם ובאופן רגוע?

"אני לא חושבת שפעם לא היו בעיות שינה, אבל היום הורים מוצפים במידע. זוג נכנס להיריון, הם מתחילים לקרוא המון ספרים, ובנוסף לזה יש את האינטרנט, פורומים, בלוגים ומה לא. הורים מקבלים המון מידע. תוסיף על זה את העצות של הסבתות והדודות והגיסות והשכנות, וההורים לא יודעים איפה להתחיל ואיפה לסיים. אגב, לפעמים בעיית שינה היא סימפטום לקושי אחר במשפחה. יש מצבים שבהם לא נעניק ייעוץ שינה ונעדיף להפנות לייעוץ זוגי או פסיכולוגי, כי הבעיה האמיתית היא לא רק נושא השינה".

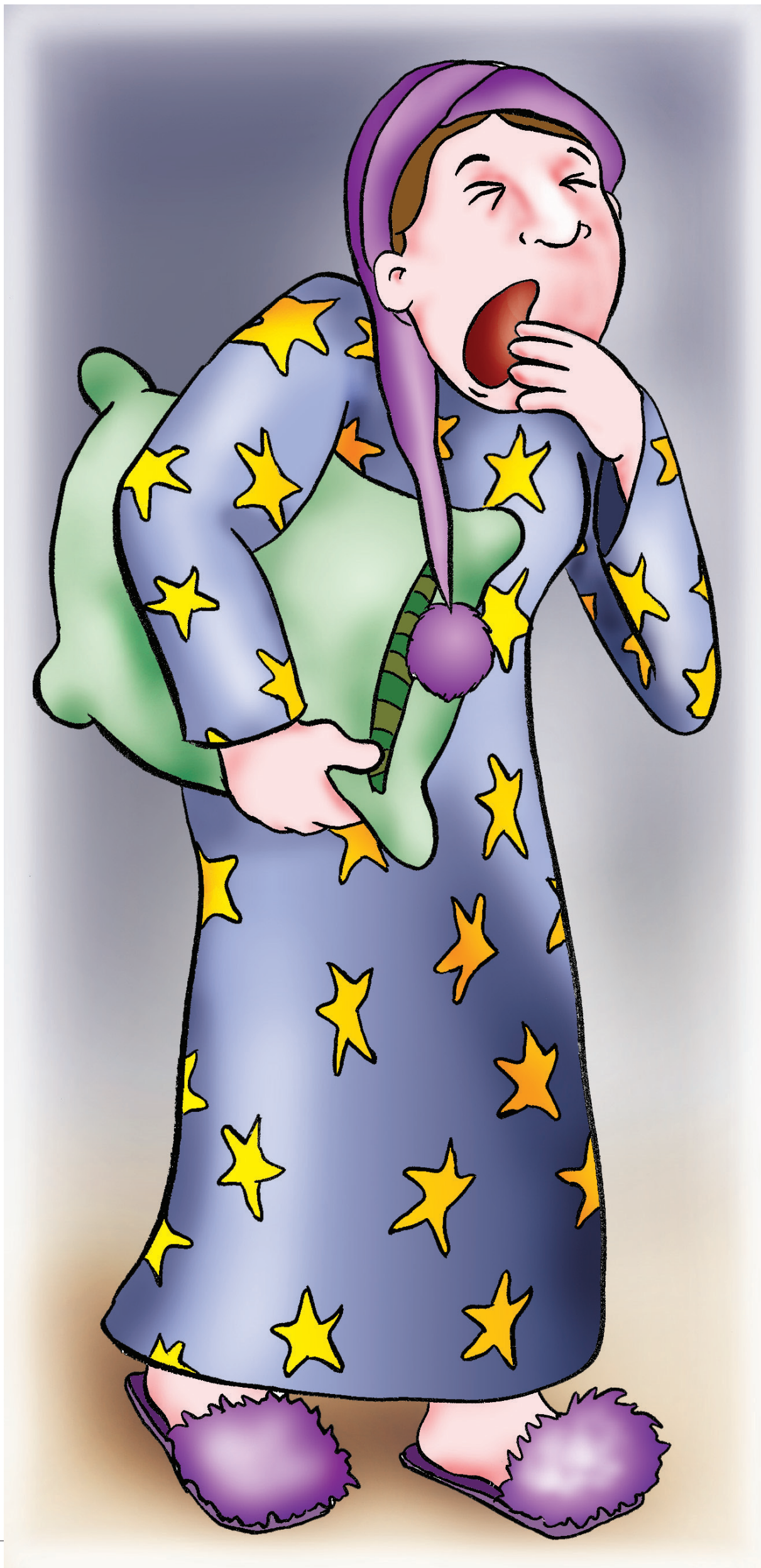
קראוטהמר מעריכה כי כיום פועלות יותר מ-200 יועצות שינה בארץ, אם כי מעניין לגלות שאין בהן ולו גבר אחד לרפואה, לפחות ככל הידוע לה. "עדיין לא היה גבר שבא ללמוד אצלנו", היא מספרת. "היה מישהו שהתעניין, אבל לא נרשם בסופו של דבר. זה עניין של זמן, גם זה יקרה".

אין שיטה, יש גישה

שם בולט נוסף בתחום הוא זה של נעמה סבג-שמש, יועצת שינה ומנחת הורים, מנהלת מכללת עידן ההורות, שגם בה מכשירים יועצות שינה. גם היא, כמו רוב העוסקות בתחום, החלה את דרכה במקצוע מניסיון אישי. בנה, כיום בן חמש וחצי, לא ישן ברצף עד גיל שבעה חודשים. היא חיפה שהעזרה מקצועית ממוקדת, ולא ממש מצאה. קצה החוט לפתרון הגיע דווקא מלימודי התואר הראשון שלה, שכללו קורס על הפיזיולוגיה של השינה. "למדתי את הנושא, וב-עצם פיתחתי את הגישה שלי לעניין השינה, המבוססת על אינטליגנציה רגשית. מאז, הילד שלי פשוט התחיל לישון בלילה", היא מספרת.

אחרי שהעניקה ייעוץ באופן פרטי לבני משפחה וחבריה וראתה כי טוב, המשיכה סבג-שמש לספק את הסחורה ללקוחות ממעגלים חיצוניים יותר, ואף הכשירה יועצות נוספות שעובדות איתה היום. בהתחלה גם היא נתקלה בלא מעט סקפטיות, אבל לדבריה, היום כולם מבינים את המשמעות ויודעים שזה אפשרי. "מי שמסיים את התהליך אומר שהוא היה מוכן לשלם אפילו כפליים, כי כך אתה משנה את הבית בצורה משמעותית. בעיות שינה פוגעות בתיפקוד הבית, בסבלנות לילדים וגם בזוגיות. ההשפעה של השינה מאוד גבוהה, לכן הורים רבים מוכנים לעשות מאמץ כדי לשנות את המציאות".

סבג-שמש מנהלת שני סניפים נוספים, בקנדה ובארצות הברית, שנולדו בעקבות פניות של ישראלים תושבי המקום אשר לא קיבלו מענה לבעיה באזור מגוריהם. היא מדגישה שהשיטה שלה היא למעשה

טיפים מיועצות השינה: איך להרדים ילד?

הפסיכולוגית יוליה תמיר

ישנם מספר עקרונות מנחים להירדמות עצמאית:

1. הפרדת אכילה משינה - כלומר, יש להימנע ממצב שהתינוק נרדם בעת האכילה. מומלץ להאכיל לפני האמבטיה ולא בחדר השינה, ולהשיב כיב מיד לאחר האמבטיה.
2. יש להניח את התינוק במיטתו כשהוא ער ולא ישן, על מנת שיעבור את כל תהליך ההרפיה וההירגעות במיטה שבה הוא אמור לישון בלילה.
3. יש להנהיג שיגרת ערב קבועה החוזרת על עצמה מדי יום, כך שהתינוק ידע לצפות לשינה.
4. חשוב מאוד להימנע מלהניח תינוק ערני במיטתו לצורך משחק והנאה. למרות הרצון להרגיל את התינוק לסביבת השינה שלו, דווקא כאשר מניחים תינוק לא-ישן במיטתו עם צעצועים על מנת שישחק שם, הדבר מפריע לו ללמוד את הקשר שבין המיטה שלו ובין השינה.

רוזט טנצר

1. עירוב טקס שינה קבוע לפני השינה. הטקס מאפשר לתינוק קות ולילדים לעבור מזמן הערות והמשחק לשינה בצורה הדרגתית ורגועה.
2. הוציאו מהמיטה את כל המשחקים שיש בה, כולל מוביילים, כי הם מסיחים את דעת התינוקות לפני השינה.
3. בזמן ההירדמות אל תשמרו על שקט מוחלט בבית. חזרו לפעילות רגילה. כך ילדכם יתרגל לרעשים ויוכל להירדם מבלי שיפריעו לו.

שירה קראוטהמר

1. אל תחכו שהתינוק יהיה מאוד עייף כדי להרדים אותו. מיד כשהתינוק מתחיל להראות סימני עייפות, השתדלו להשכיב אותו לישון. אל תמשיכו אותו. ככל שתינוק יישן טוב ביום - הוא יישן טוב בלילה. ככל שתינוק עייף ולא ישן - יהיה לו יותר קשה להירדם ולישון.
2. הקשרי שינה הם התנאים שיש לתינוק כשהוא נרדם. לדוגמה: ידיים, נדנוד, בקבוק, הנקה וכו'. ככל שתנאים אלו קבועים - התינוק יוצר בהם תלות כדי להירדם. חשוב לזכור שהדרך שבה תינוק נרדם בתחילת השינה היא גם הדרך שבה הוא יודע להירדם כשיתעורר במהלך השינה בלילה. כדאי שהקשרי השינה של התינוק יהיו עצמאיים ולא תלויים בגורם חיצוני.
3. אין צורך להפסיק להניק כדי שתינוק יישן טוב. גם תינוקות שיונקים הנקה מלאה יכולים לישון טוב בלילה, אם ילמדו להירדם לא תוך כדי הנקה.
4. בכל דרך שבה תבחרו לשנות את הרגלי השינה של תינוקכם, חשוב שתרגישו שלמים עם התהליך. סוד הצלחת כל תהליך לשינוי הרגלי שינה הוא העקביות!

שנה, והטיפול ההתנהגותי בנוגע לשינה לא שונה מטיפולם כלליים אחרים. באופן כללי צריכים לבדוק שלמטפלת יש רישיון ממשרד הבריאות. אני באמת חושבת שיועצת שינה שלא רכשה את ההכשרה והידע, אינה שונה מסבתא או דודה שמשאיות עצות לילדת הצעירה. אגב, הרבה פעמים ניסיון החיים הזה צודק, אני לא מזלזלת. מעבר לכך, הסכומים שגבים בחלק מהמקרים גבוהים מאוד. אני פסיכולוגית, ולא יכולה לקחת יותר מ-400 ש"ח לפגישה. את הליווי אני עושה בחינם, כי אני רוצה לראות שהכל מסתדר. אגב, יש גם פריחה של דולות, של יועצות הנקה. הורים צעירים הם אנשים שקל לחלוב מהם כסף. יש פריחה בכל נושא התינוקאידה. אבל אני יודעת שיעוץ השינה הוא מעבר לאופנות. זה איזושהי טרנד חם, כמו איבחוני היפראקטיביות, קואורדינציה ועוד.

בפועל, מה ההבדל בין הטיפול שאת נותנת כפסיכולוגית, לבין אותן יועצות שינה?

"אני ממש לא יודעת מה הן עושות. אני יודעת מה אני עושה: ממקדת את הבעיה, נותנת איבחון מה מפריע לילד לישון רצוף, ואז פועלת לסלק את אותו גורם. לכל אחד מפריע משהו אחר - אחד נרדם עם בקבוק, אחד נרדם על הידיים וכן הלאה." **יועצות השינה יטענו בוודאי שזה בדיוק מה שגם הן עושות.**

"אם נהדר. אם תבוא אלי עם דלקת גרון ואתן לך אנטיביוטיקה שנתנו לי בשנה שעברה כי היתה לי בעיה דומה, תיקח אותה או תלך לרופא? אפשר לדעת האם יועצת השינה מוסמכת דרך אישור ממשרד הבריאות?"

שירה קראוטהמר מסכימה עם תמיר שיש להיזהר מאוד, אך חולקת על ההסמכה ממשרד הבריאות, מהסיבה הפשוטה שעדיין אין סטנדרט מקצועי ברור ורשמי ליועצות שינה. "התחום הזה באמת פרוץ, ואין חקיקה לגביו במדינת ישראל. לא סתם נסענו לחו"ל כדי ללמוד את התחום - אנחנו באמת מאמינות שההכשרה היא דבר חשוב".

ובכל זאת, לפסיכולוגית יש הכשרה מקיפה יותר. "ייעוץ השינה לא מתיימר, ואסור שיתיימר, להיות טיפול נפשי או פסיכולוגי, אלא רק לתמוך בהורים בשינוי ההרגלים של התינוק. מאוד חשוב שיועצת השינה תדע את הגבולות שלה, תדע איפה היא מתערבת ואיפה לא. בשבוע שעבר פנתה אלי משפחה עם מקרה מורכב, הרגשתי שאני לא הכתובת הנכונה לעשות את התהליך. הפניתי אותם לטיפול אחר. בכל אופן, צריכים לבדוק מי היועצת, מה ההכשרה שלה ומה הניסיון שלה. זה חשוב. אני חושבת שהפסיכולוגים ויועצי השינה לא סותרים אלא משלימים אחד את השני, כל עוד יועצות השינה יודעות את הגבולות שלהן".

אין יודעים מי יועצת שינה רצינית ומי לא? "צריכים לבדוק את הרקע המקצועי ואת ההכשרה שלה, האם היא למדה ייעוץ שינה ואיפה בדיוק. אנחנו עובדות על יצירת סטנדרט מקצועי, וגם פנינו אל משרד הבריאות בבקשה להכיר בקורסים שלנו להכשרת יועצות שינה. זה ייקח זמן. לא נצליח ליצור סטנדרט מקצועי תוך חודש-חודשיים, אבל זו השאיפה שלנו לעתיד. בכל אופן, אם יועצת שינה למדה קרוב לחצי שנה, ויש לה רקע מתאים - נראה שזה רציני. צריכים לבדוק כל אחת ואחת לגופה".

גם רוזט טנצר מסכימה שכל מקרה לגופו. "כיועצת שינה, עיקר עבודתי הוא הדרכה וליווי בנושא השינה של הילדים במשפחה", היא אומרת. "אבל כאשר אני רואה שיש משהו שמפריע לילד מעבר להרגלים - גורמי תלות והפן ההתנהגותי - אני מפנה אותם לגורם המקצועי הרלוונטי שיכול לעזור להם: רופא, יועצת הנקה, הדרכת הורים, ליווי התפתחותי וכו'".

אבל אם כבר צצות בעיות שינה, למה לא לפנות למעבדת שינה?

"אם נחזור טיפה אחורה, התא המשפחתי, שבעבר היה משפחה מורכבת, הצטמצם. הסבתות והדודות שהיו עוזרות ומיעצות עם המשפחה והילדים לא זמינות ופעילות כבעבר. כתחליף לכך, הורים מחפשים את העזרה ממקורות חיצוניים. לא כל בעיה מצריכה פזיותרפיסט, רופא או מעבדת שינה, ולכן הורים פונים יותר לשירותים משלימים - ליווי התפתחותי, יועצת הנקה, הומאופתיה, ייעוץ שינה וכן הלאה. היות שיש היום יותר ויותר יועצות בגישות שונות, אני ממליצה להורים שמחליטים לקחת יועצת שינה לבדוק קודם עם עצמם מה הם רוצים להשיג בתהליך ואיזו גישה מתאימה להם, ואז לבדוק את ההסמכה של היועצת ואת החיבור ליועצת. אחרי הכל, היא תלווה אותם באופן יומיומי לאורך תקופה". ■

לא שיטה, אלא גישה המבוססת על אינטליגנציה רגשית וראיית הדברים מנקודת המבט של הילד עצמו. "זה כולל גם הנחיית הורים, כי לרוב מדובר גם בבעיה של גבולות", היא אומרת. "זו לא שיטה שיש בה כמה שלבים וזהו. אני יכולה להציע להורים כמה וכמה פתרונות בכל שלב. הרעיון הוא להתקדם בקצב שמתאים לילד. כל ילד הוא אחר, כל סיגנון הורות הוא אחר. יש לנו יותר מאופציה אחת בכל פרק זמן נתון. לכן אני מדגישה שזו לא שיטה".

אבל כמובן שישנן שיטות - סליחה, גישות - שונות. טנצר, המשמשת בנוסף כיועצת ב'הבית להתפתחות תינוקות', מסיפרת שכאשר היא ניסתה לאתר את השיטה המועדפת, היה ברור לה שהפרמטרים צריכים לכלול הדרגתיות ומענה לבכי התינוק. "כשחפפתי איפה ללמוד היה חשוב לי שהיה דגש על שני פרמטרים אלו, ומצאתי את זה בשיטה שפיתחה ג'ני פרג - 'לילה טוב'. אני מאמינה שצריך לתת מענה לצורך של התינוק או הילד, ולא דווקא לרצון שלו. לדעתי יש חשיבות גדולה לבכי, כיוון שזוהי צורת התקשורת של התינוק בשנה הראשונה לחייו. הראשונים שנמצאים שם בשביל התינוק הם הוריו, ולאחר שהוא לומד לסמוך עליהם ולרכוש ביטחון - הוא מתחיל לסמוך גם על הסביבה הרחוקה יותר".

ילדים תמיד הלכו לישון. אז איך זה שדווקא בשנים האחרונות יש צורך ביועצות שינה?

"היום יש להורים יותר ויותר מודעות. זה לא שבעבר לא טיפלו בנושא - היו מעבדות שינה, פסיכולוגים ועוד, אבל לא היתה מודעות גבוהה אצל ההורים, והצורך בשנים האחרונות רק גדל. רואים שיש יותר מודעות וביקוש לעצות בקרב הציבור. יש המון קורסים של הכשרות ליועצות שינה, הפייסבוק מוצף בקבוצות לאמהות, ואחד הנושאים שכל הזמן עולים הוא נושא השינה. אין ספק שזה מטריד רבים. נושא השינה משייץ על כל החיים שלנו, על מהלך היום. אם שאתה ישן בלילה בצורה טובה, אתה הרבה יותר פעיל וערני למחרת. אצל ילדים, שינה גוררת שינה. יש מיתוס נפוץ של 'שימי אותו לישון מאוחר, והוא יקום מאוחר'. אבל ברגע שילד נכנס לישון במצב של עייפות יתר, ההירדמות תהיה יותר קשה, השינה שלו תהיה פחות איכותית, ויהיו יותר יקיצות במהלך הלילה. גם במהלך היום הוא יהיה פחות ערני, יותר רגיש, פחות גינון וכו'".

"אין מה לחדש"

אל מול יועצי השינה ההולכים ומתרבים, בהתאם לצורך העולה מהשטח, ניצבת הפסיכולוגיה המסורתית, שרבים מחסידיה מתחברים מעט פחות אל התופעה. אחת מהם היא הפסיכולוגית יוליה תמיר, בעלת התמחות בבעיות שינה אצל ילדים ובטיפול התנהגותי-קוגניטיבי. בעבר עבדה במכון לרפואת שינה ועייפות במרכז הרפואי בתל השומר, ובאופן כללי עסקה בתחום השינה בלא מעט וריאציות.

"יש היום נהירה כללית לטיפולים אלטרנטיביים לכל תופעה שקיימת", אומרת תמיר בנחרצות. "רייקי ושמייקי ואנרגיות, וטיפול הומאופתי וסיני. אלה דברים אלטרנטיביים, אבל מה שאני עושה זה טיפול פסיכולוגי קונבנציונלי. טיפולי באלפי ילדים - להערכתי כ-2,500 עד היום. יש יחידה לטיפול בבעיות שינה של ילדים בתל השומר, ושם טיפולתי בזמנו באספקטים פסיכולוגיים. צמחתי מתוך בית חולים מוכר על ידי משרד הבריאות".

על פי תמיר, ההתמקדות בבכי של הילד אינה רלוונטית, מאחר שמדובר רק בסימפטום. "הורים מנסים להימנע מהבכי בכל דרך, ודוחפים מוצץ כדי שלא יפריע. ילד שלא ישן בלילה הוא ילד סובל, הוא מגלה פתאום שהרדימו אותו בלי איזו דרך, ללא העזרים שהוא רגיל להם, ואז מתעורר בלילה ודורש את העזרים בחזרה. אני אומרת שמלכתחילה לא צריך לתת לילד עזרים, אלא כלים, שילוו אותו כל הלילה. ילד שמידימים אותו רק על הידיים - מבחינתו כך הוא אמור לישון כל הלילה. כשהוא מתעורר ומגלה מציאות אחרת, הוא בוכה. אני ממלמדת את ההורים ליצור הפנמה של הרגלי הירדמות חדשים. לא להשכיב אותו במיטה שלהם ואז להעביר למיטה שלו, אלא להשכיב אותו במקום ובאופן שבו יישן לאורך כל הלילה".

למרות שהיא שמחה שנושא השינה עלה למודעות הציבור, קשה לומר שתמיר מתמוגגת מפריחת תחום יועצות השינה. "אין חידושים אצל אף אחד מעבר למה שידוע בפסיכולוגיה הקוגניטיבית", היא מדגישה. "הפסיכולוגיה עצמה היא מדע שקיים מאה שנה. הפסיכולוגיה ההתנהגותית קיימת 50-60

מבית המדרש לפורום הסקופים

הרב ישעיהו רוטר ז"ל, שהשבווע ימלאו 30 לפטירתו הפתאומית, היה ר"מ ורב קהילה שהתגלגל לניהולו של אתר חדשות שהפך לאחד המשפיעים בתחומו בישראל ■ העיתונים הגדולים העתיקו ממנו ידיעות, אבל באתר שלו לא עלו פירסומים הסותרים את ההלכה ■ בצוואה בלתי מתוכננת, הורה הרב רוטר לילדיו כיצד להמשיך בהפעלת האתר גם לאחר מותו /// **דודו כהן**

כבר באותו יום רביעי בלילה, לפני כחודש, החלו לרוחש השימועות בפורום רוטר.נט. המקום שהרגיל את גולשיו לקבל סקופים לראשונה ולפני כולם, אצר בתוכו את הידיעה על פטירתו הפתאומית של מייסדו ומנהלו, הרב ד"ר ישעיהו רוטר. היה זה לאחר שרוטר איבד את הכרתו מעט לפני השעה 23:30. כונני ההצלה של מד"א הוזעקו לביתו שבשכונת נווה שאנן בחיפה. הם פתחו במאמצי החייה שהמשכו כ-40 דקות, ותוך כדי ביצוע ההחייאה הופיעה בפורום הסקופים של האתר ידיעה המודיעה, לא פחות, על פטירת הרב.

תוך זמן קצר נאלץ רופא לקבוע את מותו, ובמקביל, באותן שעות טרופות דאגו בני המשפחה להסיר את כל הפירסומים מהאתר, שמא רוב בני המשפחה - כולל האם המבוגרת, ילדיו ואחיו של הרב, שגולי שים בפורום הסקופים כדבר שבשיגרה - ישמעו על מותו דווקא בפורום שרוטר עצמו הפך לבמת ידיעות ייחודית ומהירה במיוחד. כעבור זמן קצר דאגו בני המשפחה ליצור קשר עם מספר מנהלים באתר, וביי קשו מהם לעמוד על המשמור ולמחוק כל ידיעה הרואת מוות לפטירת הרב. עד הבוקר הבשורה נמסרה לכל בני המשפחה, וכך גם הוטלה הפצצה בפורום רוטר.נט: "הודעת המשפחה: נפלה עטרת ראשנו. בצער רב וביגון קודר הגנו מודיעים על פטירתו בטרם עת של בעלי, אבינו, סבינו, הרב, דוקטור ישעיהו רוטר. ההלוויה תצא א"ה בשעה 12:00 מב"כ שארית יש"אל רח' אילת 4 נווה שאנן חיפה".

מיותר לציין שתוך דקות התמלא האתר כולו במאות תגובות עצובות, כואבות, בעיקר נדהמות ורגשות. תמיד קשה להכיל מוות של אדם כל כך חי, כל כך פעיל, אבל נראה שהפעם התדהמה לא נבעה מעצם היותו של הרב ישעיהו רוטר חלק מהנוף. באופן מסוים, הוא היה הנוף עצמו.

ראש ישיבת רוטר

הרב ד"ר ישעיהו רוטר, שהיה נשוי ואב לחמישה, נולד למשפחה חרדית בשנת תשי"ג (1953). הוא גדל בחיפה ומסלול לימודיו היה ליטאי למהדרין, כולל לימוד ביישיבות פוניב' וחברון. הוא שירת כקצין בחטיבת שריון, הוסמך לרבנות על ידי הרב משה פיינשטיין זצ"ל, למד לתואר ראשון ושני במנהל עסקים, וסיים דוקטורט בפילוסופיה יהודית באוניברסיטת בוסטון.

פעילותו התורנית היתה ענפה: הוא כיהן כרב קהילה בנווה שאנן, השיא וזוגות דרך אירגון רבני צהר, ובמשך 20 שנה שימש כר"מ ביישיבה התיכונית יבנה שבחיפה. אך אף אחת מאבני הדרך האישיות שלו לא רימוזה על העתיד לבוא.

לידתו של רוטר.נט היתה בשנת 1997, כאשר בנו בן ה-12, נועם רוטר, הקים את האתר, שהיה השני בעולם בעברית. כך התמצב רוטר.נט בתודעה הישראלית, למרות שבזמנו עסק בדברים שמעניינים בדרך כלל בני נוער. במשך שש שנים הפעיל נועם את האתר, שזכה להצלחה מפתיעה, עד שיצא ללימודים ביישיבת ההסדר. שם הוא היה רחוק פיזית ומנטלית מעולם האינטרנט, וכך הניהול עבר לאביו, ישעיהו.

כינו אותו "ראש ישיבת רוטר". הרב ישעיהו רוטר ז"ל

אט אט קיבל האתר צביון אקטואלי-חדשותי, לא מעט בזכות פורום הסקופים הפופולרי, וכמות הכניסות אליו נעה בין 50,000 ל-100,000 מדי יום. לשיאו הגיע האתר בימי מלחמת לבנון השנייה, אז הגיעה כמות המבקרים לכרבע מיליון מדי יום. גם על התקשורת הכללית היתה לאתר השפעה גדולה, עד כדי כך שלא מעט ידיעות הועתקו מרוטר.נט לעיתונים אחרים. באחת הפעמים הרב רוטר בדה מליבו ידיעה שקרית על כך שמחבל שנתפס בצומת מגידו היה חולה איידס. "זה היה שקר מוחלט, והמתנתי לראות מה יקרה עם הידיעה", סיפר בריאיון ל-nrg. "כבר למחרת יצא אלכס פישמן בהודעה ההווה הזו בעיתון 'ידיעות', עם פירוט פרטי מפורט. בעקבות כך החיילים שטיפלו במחבל עברו בדיקות איידס, ואני ישבתי בשקט, נבון עד כמה ידיעות העולות ברוטר.נט הופכות מיד לידיעות כמעט רשמיות של העיתונים הגדולים".

אחד מאנשי רוטר.נט שהרב יחסר להם מאוד הוא שאול כהן, מייסד אתר ישראל פטריטי <http://www.kf8.co.il>, שהיה למעשה העיתונאי הראשון באתר. "שנה אחרי שהתחלתי לכתוב, שמתי לב שלא מייצרים גם תוכן ברוטר.נט", הוא מספר. "אמי רתי לרב רוטר שאני רוצה לראיין פרופסורים, עורכי דין ואנשים מעניינים. הוא הסכים וכך זה נוצר". כהן נהג לכתוב את הרב רוטר בכינוי "ראש ישיבת רוטר", ואילו הרב הגיב כי "אני לא ראש ישיבה, אלא רק אדם שרוצה להציל את האנשים שלא ייכנסו לאתרים עם תמונות לא צנועות". כשלתיונאי הטרי היו לא מעט רעיונות עסקיים לקידום האתר, נהג הרב להשיב לו כי "הכובע הראשי שלי זה מנחם, ועל הדרך אני מנהל אתר".

גולש אחר, אבי כהן (הפועל תחת הניק 'חדש' טח'), נזכר בסיפור מעניין אחר הממחיש את הגישה התורנית של הרב. "אחד הגולשים נהג להגיב נגד היהדות בצורה ממש אינטנסיבית", הוא מספר. "הרב הגיב על מה שנכתב, ופעם אחר פעם הפציר באותו

הגולש להפסיק עם מה שכתב, עד שכלו כל הקיצין. הרב פשוט לא יכול היה לשאת את הדברים והרחיק את אותו גולש, ובה בעת פירסם אשכול מיוחד, בו הוא מתאר את מהלך ההרחקה. הוא הסביר כי הדבר הקשה ביותר מבחינתו זה לתת במה לגולש שכל מטרתו הינה כפירה בדת היהודית. הרב עשה זאת ממש בכאב".

כאב מסוג אחר ליווה את הרב ז"ל בכל הנוגע ליהונתן פולארד. "לא פגשתי את הרב רוטר אישית מעולם, אך יצא לי להתכתב עימו לא פעם", מספר עדי גינבורג, מנהל מטה ההסברה של הוועד למען פולארד. "תמיד אוכזר לו את העובדה שכבר לפני שנים רבות, כשהדרישה לשחרורו של יהונתן לא נשמעה כמעט בכלי התקשורת המינסטרימיים, הרב רוטר נתן לנושא במה רחבה ואף איפשר למתוח לא פעם את הקווים על מנת לסייע למאבק. היום, כשהמאבק זוכה לגיבוי ציבורי ותקשורתי מקיר לקיר, אי אפשר שלא להכיר טובה למי שאיפשר לקול הזה להישמע גם כשמעטים מאוד רצו לשמוע אותו".

להאמין בתלמידים

אם גולשי רוטר.נט עדיין לא מעכלים את לכתו של הרב ז"ל, משפחתו הקרובה על אחת כמה וכמה. "הוא היה אבא שאף פעם לא היה מבוגר", מספרת בתו, רעות ברק. "אבא הוציא תמיד את הילד שבו. זה היה נורא כיף. זה, בעיקר, מה שאני זוכרת ממנו. הוא היה אבא שתמיד היה אפשר לשבת איתו, לדבר איתו, ממש כמו אח".

האתר גזל ממנו הרבה זמן?

"לא. אמנם האתר היה כל החיים שלו, והוא לא היה יכול בלעדיו. אבל להגיד שזה גזל זמן? אולי בהתחלה, אבל בחיי היום-יום היה לו מחשב נייד ואייפון... זה כמו ששואלים אם הילד שלך גוזל זמן - האתר היה הבייבי שלו. בנוסף לכך הוא בנה את האתר באופן כל כך קל, עד שגם אחרי פטירתו אנחנו במשפחה לא נתקלים בבעיות בטיפעולו".

ביום הפטירה רעות לא היתה בבית. הוריה אירחו את נועם, אשתו ושני ילדיהם בחיפה, ביקרו את סב המשפחה ויצאו לטיולים שונים. ב-22:30 התקשר נועם כדי להודיע שהם הגיעו לביתם בתום הנסיעה, והרב רוטר אמר לאשתו "זה היה יום כיפי, בואי נלך לישון". "אחרי עשר דקות אבא קם ואמר לאמא שלי 'איי, כואבת לי היד' ופשוט איבד את ההכרה", מספרת רעות. "היא לא הבינה מה קורה והתקשרה למד"א. הם הגיעו ועשו החייאה של כמעט שעה, אבל זה היה מאוחר. זה תפס אותנו בהלם. אחי נועם היה איתו כל היום, ב-22:30 אמר שהם הגיעו והולכים לישון, וקצת אחרי חצות העירו אותו ואמרו שאבא נפטר".

מה גיליתם עליו במהלך השבעה, שלא ידעתם עד היום?

"אני לא יכולה להגיד שזה הפתיע אותנו, אבל אולי גילינו עומק מרתק, כולל איך הוא השפיע על התלמידים שלו. הגיע אלינו תלמיד שבמשך כל התיכון אף אחד לא האמין בו. אביו של אותו תלמיד הגיע לאבא שלי ביום ההורים, והופתע לשמוע רק מחמאות. כשהאבא הגיע הביתה הוא אמר

לבנו 'הייתי ביום ההורים, וממש הופתעתי ממה ששמעתי'. אחרי המחמאות התלמיד החליט שהוא צריך לעמוד בציפיות, ובאמת היום הוא מצליח. בשבעה הוא סיפר שהוא עלה על דרך המלך רק בעקבות אבא".

ואחרי הכל, איך ממשיכים את האתר?

"אנחנו, הילדים שלו, ממשיכים את האתר. במהלך השבעה גילינו - לא יודעת אם בכוונה או לא - שאבא שלי דיבר עם כל אחד מאיתנו על צד אחר שקשור לאתר. עם נועם ועם בעלי הוא דיבר על הצד הטכני, איתי הוא דיבר על היחס למנהלים ולגולשים, עם מאיר אחי הוא דיבר יותר על פוליטיקה, ועם ישראל דיבר על הפרסומות. כולנו פשוט ממשיכים - כל אחד לוקח חלק מהאתר, וכו' לנו ביחד ממשיכים אותו. אגב, מה שהפתיע אותנו לגבי האתר הוא עד כמה אבא נגע באנשים ברמה האישית. מנהלים, עיתונאים וגולשים בכו לנו בטלפון, וסיפרו שהם מרגישים שהם איבדו אבא. הוא פשוט היה אבא של כולם".

מיד עם פטירתו הוזרזו גולשי האתר לפעול להנצחת הרב רוטר בדרכים שונות. באופן מיידי פתחו בהעלאת הלכה יומית לאתר מדי יום לעילוי נשמתו; ישנן מספר יוזמות להכנסת ספר תורה, ופ' רויקט מעניין נוסף הוא 'חזון ישעיהו' - הקמת בית מדרש ללימוד מהלילה עד אור הבוקר, במסגרת מצומצמת יחסית, אחת לשבוע.

אז מה יעלה בגורלו של אתר רוטר.נט? מספר ימים לאחר הפטירה הפתאומית העלו בני משפחת רוטר מכתב מפורט לכלל הגולשים. וכך, בין השאר, כתבו: "לכל השואלים, תוהים או אולי מעט חוששים באשר לעתידו של האתר וכלל קהילות הפורומים שבו, וכן כל שאר כל המרכיבים ההופכים את האתר הייחודי הזה לאחד מן האתרים הטובים והאהובים, ובעיקר המשפחתיים ביותר שיש - הרב רוטר ז"ל השכיל לבנות מפעל חיים איתן... אנו כמי שפחתו של הרב רוטר ז"ל בהחלט נכונים לאתגר, ואמנם 'ניצן אור' השאיר אחריו חלל עצום, אך השייכל להשאיר לנו, בני משפחתו, מספיק כלים, מידע וידע כיצד להמשיך את מפעלו".

אם לסכם, הרב רוטר ז"ל היה הרבה דברים, אך לא פוליטיקלי קורקט. הוא לא היסס להשמיע בכל הזדמנות את דעותיו הנחרצות על כל נושא כמעט: נשות 'קולך' (קבוצת נשים חילוניות שחושבות או אומרות שהן דתיות), אוניברסיטת בר-אילן ("חבל שהצד הדתי, שהיה המותג שלה, הולך ונשחק"), תופעת השחיתות בחברה ("במקום שאין תורה, איני מתפלל שהכל יכול לקרות") ועוד ועוד. אפילו בריאיון אסוציאציות ל-nrg יהדות, כשנשאל על הערוץ עצמו, לא חשש מלהתקיף את אותה במה שבה הוא מתראיין: "זה הכל חוץ מיהדות במובן המשמעותי של המושג. בכלל, חושבים שאייטם 'יהדות' נחשב לטוב כשהוא מציג פרובוקציות מטעם מי שקוראים לעצמם דתיים".

ולמרות כל זאת, המרואיינים לכתבה זו מזכירים שוב ושוב שחרף העמדות הבלתי מתפשרות בנושאים שונים, דמותו שידרה בעיקר נועם הליכות, דרכי שלום ואהבת הווה, מתוך דאגה ואכפתיות כנה לעם ישראל. יהי זכרו ברוך. ■

גברים ממאדים, ולפעמים מנוגה

לא נעים לומר את זה, אבל הסטריאוטיפים המגדריים עובדים בדרך כלל ■ ובכל זאת, יש גם בנות שמפרקות בובות במקום לשחק איתן ובנים שאוהבים לבשל ■ פרויקט השאלת ספרי הלימוד של משרד החינוך חוסך זמן, כסף ועצבים. אז למה יש לי צביטה קטנה בלב?

החינוכיים, ולא כל כך משנה מי מביא מה.

ותודה לגדעון סער

חור שחור נפער לי לפתע בחופש הגדול. הוא ממוקם לקראת סוף החופש, פחות או יותר בשבוע האחרון. זה השבוע בו הייתי שולפת את ערימות הספרים מהבידעם, ואת רשימות הספרים מהמגירה במטבח. בעצם, את רוב רשימות הספרים מהמגירה, כי כמעט תמיד הייתי מגלה שאחת חסרה לי. אחרי שהייתי משווררת רשימה חלופית מאמא מסודרת יותר, מבצע ספרי לימוד היה יוצא לדרך. בשלב הראשון הייתי בודקת מה יש ומה אין. לפי חוקי מרפי, שלושה ילדים עמדו ללמוד בו זמנית את ספר שמואל, בעוד שלוש העותקים של ספר מלכים נותרו מיותרים על המדף. אותי הכי הרגיו הספרים שידעתי במאת האחוזים שהם שם, בערימות האינסופיות, הרי ראיתי אותם בשנה שעברה ולפני שנתיים - ולפתע פתאום, בדיוק כשהיינו צריכים אותם, בלעה אותם האדמה.

ואז הגיעה העמידה בתורים הארוכים בחנויות הספרים, "זה עדיין לא הגיע", "יש רק חדש ולא משומש", "את צריכה את ההוצאה החדשה" ו"תחזרו מחר..." וכרטיס האשראי המתגהץ שוב ושוב, ולאן נעלמה שוב הרשימה של כיתה ב' וההתרגונו של שנה מחדש על זה ששוב הוציאו מהדורה חדשה של בני גורן במאה שקל. איכשהו היינו מגיעים בסופו של דבר לקו הגמר, אבל המעמ"ס על הכיס ועל מערכת העצבים היתה לגמרי לא קלה.

וכעת, בזכותו האדיבה של שר החינוך שלנו, במאתיים שמונים שקל לילד והזכות להעביר לבית הספר את הספרים הישנים, אנחנו מסודרים. תודה כבר אמרנו?

נ.ב. בחיים לא האמנתי שתהיה לי צביטה בלב כשאעביר הלאה את 'המים חומר לחיים', ובכל זאת היתה לי. כמה אפשר להיקשר לחפצים, תגידו? ■

לב"ב, ח"ח ורעיונות לבילויים משפחתיים:

eramati@gmail.com

איור: נדיר דוד

בת השלוש שלי חיפשה משחק, ואני, אמא שיוויזנית לתפארת, הצעתי לה את החיילים. הקטנה פיזרה סביבה את החלקים והתחילה לשחק: היה את אבא טנק ואמא טנק וטנק קטן וחמוד. משפחת הטנקים הנחמדים הלכו לעבודה ולישון, ואף 'פיו פיו' לא הפר את שלוותם

לבשל הרבה יותר ממני. שמעתי לא מזמן ברשת הרצאה על מעמד האישה (למה אני תמיד חוזרת אל הנושאים האלה?) והמרצה דיבר באופן די נחרץ על חלוקת התכונות המאפיינות את האישה ואת הגבר בבית. הסכמתי עם כל מילה שלו - למעט העובדה שכל מה שהוא אמר עלי כאישה היה נכון על בעלי, ולהיפך. "גבר יכול לשבת בסלון, על הרצפה מולו יהיה סוס מת, והוא לא ישים לב", אומר בחינניות הרב יצחק פנגר. יכול להיות שברוב הבתים זה ככה, אבל אצלנו דווקא אני זאת שלא מבחינה בפגרי הסוסים, או לפחות לא בחפצים הזורקים פה ושם.

ככה זה. יחד עם התכונות המגדריים שלנו, כל אחד מאיתנו הוא יצירה מיוחדת. לכל אחד ואחת מגיעה ההזדהות לנצל את הכישורונות הטבעיים בו, גם אם הם מנוכסים לבני המין השני. וטוב שמוזוג הזיווגים יודע מה הוא עושה, ומעניק לכל בית את כל הכוחות

הצעתי לה את החיילים. למה לא? הקטנה התיישבה על השטיח, פיזרה סביבה את החלקים והתחילה לשחק: היה את אבא טנק ואמא טנק (היא קראה להם טנגים) וטנגי קטן וחמוד. משפחת הטנקים הנחמדים הלכו לעבודה ולישון, ואף 'פיו פיו' לא הפר את שלוותם.

סוס בסלון

ובכל זאת, הרשו לי לסייג. אני עומדת על דעתי שיש כללים מגדריים, אבל לכללים האלה יש המון יוצאים מהכ"ל. כולנו מכירים בנים רכי נפש ובנות קשוחות, בנים חובבי אסטיטיקה ובנות חובבות מכונות, ואני אפילו מכירה בית אחד שבו אחרי רצף של בנים שקטים ועדינים, הגיעו כמה בנות פרועות לגמרי. אחת מבנותיי נהגה לפרק את בובות הברבי שלה לגורמים במקום להלביש ולהאכיל אותן (הסלון שלי היה נראה אז כמו אבו כביר), ובן אחר שלי אוהב

"אולי תכתבי משהו על בנים?" הציעה לי בחטף מיששה עם מבט קצת מיואש, ונראה לי שהיא התכוונה למשהו בסג' נון 'המדריך השלם לשמירה על שפיות, תוך גידול צאצאים ממין זכר'. אז בואו נבהיר - בנים קטנים הם עם מקסים, מתוק, מעניין ומלא חיות, אבל אפשר בהחלט להגדיר אותם כמאתגרים. לפעמים אני מנסה ללמוד מהאמהות מרובות הבנים שאני מכירה. רובן ניחנו בעצבים של ברזל, שלווה נפש על גבול האדישות, או רמות אנרגיה שיתאימו למין השולט בבית. המריבות והמכות חולפות להן ליד האוזן, והן מסוגלות לראות את בנייהן הצעירים משחקים מסירות עם התינוק בלי להניד עפעף (מקרה אמיתי לגמרי שראיתי במו עייני). הן מתקנות שוב ושוב את הקרעים במכנסים, אבל בסך הכל מאושרות על הזכות לגדל את השובבים הקטנים, ולא משנה מה הם יעשו. ולמען האמת, גם אני. אם הבנים שמחה.

קרבות פיג'מות

אבל יכול להיות שבזמננו זה לא פו' ליטיקלי קורקט לעשות הכללות מגדריות כאלה. בנים ובנות הם היינו הך, כך טוענות הרוחות החדשות, הכל חינוך. הרשו לי לחלוק: אני מוכנה להבטיח לכם שאני לא דוחפת לבנים שלי מכוניות ולבנות בובות מרגע היוולדם. ובכל זאת, ההבדלים בצצים ועולים מאליהם בלי שום יד מכוונת.

רוצים דוגמאות? בבקשה. בגן של בני היתה השנה כמות בנים נכבדה במיוחד. בוקר אחד הגננת אירגנה מסיבת פיג'מות: החשיכה את הגן, ביקשה מהילדים לבוא עם פיג'מות, פרשה שמיכות על הריצפה והרשתה להם להביא צעצוע שהם ישיגו איתו. כשנכנסנו לגן, מצפים למצוא חבורת ילדים יש-נוניים, גילינו שנקלענו לקרב דובונים. חיות פרוותיות התעופפו לכל עבר, קריאות מלחמה קולניות הידהדו בחלל, ואני מוכנה להתערב איתכם שמי שהיה אחראי על העניין לא היו הבנות. לעומת זה, בת השלוש שלי חיפשה משחק, ואני, אמא שיוויזנית לתפארת,

הדרך הביתה

**עלילה רגישה ומהורהרת
מפגישה ב'גם ציפור' דמויות
מעולמות שונים לגמרי בחיפוש
אחרי הבית הפרטי שנעלם,
כשברקע שבר העקירה**

**'גם ציפור', יעקב צ' מאיר, הוצאת
הקיבוץ המאוחד, 156 עמ'**

←
**שומר על
שקט.
'גם
ציפור'**

עולמות אנושיים רבים מתכנסים בספר הביכורים הדק של יעקב מאיר. אבל דומה שכולם קפאו בנקודת זמן אחת, לפני שבע שנים, ומאז הם מנסים להפשיר, להתקדם ולצמוח מחדש, ללא הרבה הצלחה.

על פניו, לא מדובר בעוד ספר שעוסק בגירוש, לא באופן ישיר. הכל כאן מתרחש מתחת לפני השטח, ברמזים, בשברי מחשבות ומשפטים. הימים ימי מלחמת לבנון השנייה. אל ביקתת עץ מבודדת אחת בגליל העליון מגיעים בדרך לא דרך וללא תיאום מראש נעמי, אריאל וצדיק אחד שנוטה למות.

את הביקתה מנהלים בני הזוג עזרא ושולמית, מגורשים מגוש קטיף. שולמית אימהית, חמה ותוססת, ועזרא גבוה, דומם ובעיקר זועף. בחדר סגור בקומה השנייה הם מסתירים דגם מוקטן של הגוש: בתי קרטון, ים כחול של פלסטלינה וחולות. האורחים הלא קרואים מוצאים את דרכם אל הדגם, והגוש בגרון ובנפש חונק אותם מחדש.

נעמי, צעירה חילונית ומרדנית, היתה אז חיילת שלא היתה מסוגלת ליטול חלק בגירוש, ועברה את הימים שם על סף התמוטטות נפשית. אריאל, צעיר ירושלאמי דתי, מרגיש עד היום כיצד הדי-9 שראה בטלוויזיה מפורר בתים לאבק, מוחץ את הווייתו הפנימית.

שמו של הספר הוא תחילתו של פסוק מתהילים: "גם ציפור מצאה בית, ודרור

קן לה". וזה אולי החלק שמעיד יותר על מהותו של הספר: בדידות, חיפוש אחרי בית, מקום בעולם הפנימי והחיצוני, נייסיון לבניית קשר אנושי וחברי. נעמי ואריאל, למשל, נמצאים גם במשבר מול הוריהם ובורחים מהבית אל הצפון. לאריאל הורים על סף גירושין ואח קטן שנמצא בתרדמת בעקבות תאונה. לנעמי אמא וסבתא בקיבוץ, שלא משימות עם אופייה המרדני ועצמאותה הבלתי שגרתית. עזרא ושולמית מתקשים לסגור את הפער המנטלי ביניהם, שהתחדד בעקבות העקירה מהבית. נעמי לא מצליחה לייצור קשר יציב עם בחורים, וברגע שהיא חשה תחילתה של יציבות, כמו שקורה לה עם אריאל, הנסיגה מגיעה באופן מובנה. כאמור, הגירוש איננו נוכח באופן אינטיבי בעלילה, אבל השלכותיה של העקירה הלאומית על העקירה האישית של כל אחד בדרכו ובעולמו הפרטי, מורגשת היטב.

לספר מיקצב פנימי משלו. הפרקים - חלקם קצרים מאוד, פסקאות של שבריר אירוע או מחשבה. המילה 'שקט' נוכחת הרבה בשיח ובעלילה, אולי כדי להעניק ממד של התכנסות פנימית, מחשבה ועיבוד של התהליכים שעוברים על הדמויות. עולמות פנימיים קוטביים בחלקם מתאגדים מול חיפוש אחד: התיקון השלם בדרך אל הבית.

'עלמא' מורכבת משלושה חברים מורשים - אליאב אובל-נאמן, אברהם מורסקל ורעיה מוסקל. אכן, רעיה ואברהם הם זוג גם בחיים שמחוץ להקה, אבל אם אינני טועה הם הכירו בזכות המוזיקה שחיברה ביניהם לנצח. היצירות שבאלבום 'שער' הובאו לעולם בשיתוף פעולה בין השלושה, כשחלקם כותבים את המילים, חלקם מלחינים את הלחנים וכולם יחד מבצעים את היצירות (לדעתי רעיה לא שרה, אלא רק מנגנת).

המילים שלא נכתבו על ידיהם לקוחות מתוך התפילה, מהתנ"ך, מספרי הרב קוק ואפילו מתוך הספר אורחות צדיקים. זה כבר מעיד על התוכן שמנסה לחבר בין האדם ובוראו, בין האדם ובן/בת זוגו ולא פחות מכך - בין האדם ובין ליבו ופנימיותו.

הנגינה, שמביאה סיגנונות אתניים שונים וגם קלאסיקה מקומית, מאוד נעימה לאוזן, כמו גם השירה העדינה והמלטפת. שילובי הקולות, ההרמוניות בין הכלים השונים ואפילו העיצוב המיוחד של החוברת (מועמדת לפרס החוברת המקורית) יוצרים מוזיקה עם ניחוח של גן עדן והמון לב ונשמה.

seret@etrog.tv

בזמנכם החופשי

דורון, אב לשלושה ילדים, מאבד את אשתו אורלי בפיגוע טרור. הוא וילדיו מנסים להתמודד עם המציאות החדשה, ועם כל החסרים המעשיים והנפשיים, הקשיים והשאלות. במהלך ההצגה דורון עובר מסע מחוסר תקווה אל הרצון לבנות הווה ועתיד. 'להמשיך לחיות', הצגת יחיד של חגי לובר, ג'באב, תיאטרון אספקלריא, ירושלים.

הדס חסיד ואביטל כנעני נפגשות עם האמנות של אנה טיכו בביתה, 'בית אנה טיכו' בירושלים. השתיים, אמניות צעירות, רושמות ומפסלות כשהמושג 'קו' מרכזי אצלן כפי שהיה בעבודתיה של בעלת הבית עצמה, אם כי הן שונות זו מזו בסגנון היצירה ובמושאי. 'קווים', אוצרת: תמונע זליגמן, מהשבוע ולמשך חודשיים.

עבור מי שלוקח ללב את מה שגילו (או לא) הארכיאולוגים, יכול הספר 'עקבות דוד המלך בעמק האלה' לתת הרבה תמיהה למעמדו הרם של מלך ישראל, בדמות גילוי העיר 'שעריים'. עבור המעדיפים להאמין רק בתנ"ך, הגילויים אולי פחות דרמטיים, אבל עדיין - מרשימים. יוסף גרפינקל, סער גנור ומייקל היזל, ידיעות ספרים.

הפקולטה לעיצוב H.I.T מכון טכנולוגי גי חולון, מציגה תערוכת בוגרים שכולה חגיגת המצאות, עיצוב ושעשוע. בתערוכה, שנפתחת היום (ה') ותוצג במשך שבועיים לציבור הרחב ללא תשלום, יוצגו טכניקות ייצור כלים המבוססת על חול ים, כלי אוכל ייחודיים לעיוורים, משחקים לכלבים החוסים בכלביות, פרויקט אינטרנטי בשם 'חוצה ישראל' המציג פערים חברתיים, ועוד.

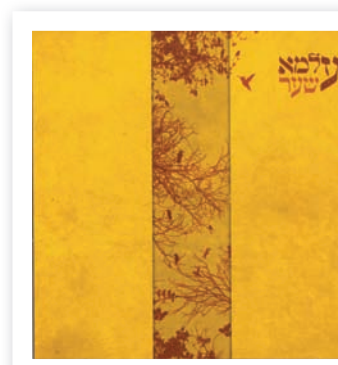
פרל הרצוג החליטה להביא לילדים מפניניו של הבן איש חי וכתבה את 'מפי הבן איש חי לילדים', סיפורים מתוך דרשותיו, מעובדים ומונגשים לילדים. הסיפורים, 13 במספר, מביאים מוסר השכל של מידות טובות כלפי אדם וכלפי שמיים. האיורים של הרב אברהם זמורה מוסיפים עניין והמילים המנוקדות מנגישה את הספר גם לילדים בראשית הקריאה. שיווק: פלדהיים.

ofralax@gmail.com

שערי שמיים

**מילים מהתפילה ומכתבי הרב
קוק, נגינה במגוון סגנונות
ושילובי קולות מיוחדים הופכים
את 'שער' לאלבום עם הרבה
הרמוניה ונשמה**

'שער', להקת עלמא

←
**ניחוח גן
עדן. 'שער'**

'צולם ביום חול', מקפידים לכתוב על הסרטים הממחישים סיטואציות של שו"ת לחן שבת או תפילת חג. במקרה הזה נדמה לי שצריך לכתוב 'הושמע לפני שלושת השבועות'. מה לעשות, ותמיד ימי בין המצרים מפתיעים אותנו. אולי בגלל שבסתר ליבנו האמנו שעוד נזכה לגאולה השתא, ואולי בגלל הנטייה שלנו להדחיק את הדברים הפחות נעימים. אז אם אתם שייכים לאלה שמקפידים שלא לשמוע מוזיקה בימים אלה, אתם מוזמנים לגזור את העמוד ולשמור אותו לאחר תשעה באב, או שמה לפני כן, אם עוד נזכה.

להקת 'עלמא' כבר מוכרת לרוב הקהל, גם בגלל ההופעות על הבמה וגם בזכות האלבום הקודם שהוציאו. האלבום השני כבר אינו מהווה הפתעה, אבל בהחלט מצליח למקם אותם במקום טוב מאוד אי שם בצד. רק שלא תבינו לא נכון, הצד שאני מדבר עליו אינו מוריד מרמתם המוזיקלית והתרבותית, אלא להיפך. תמיד תוכלו לראות במרכז את הדברים המוכרים והסטנדרטיים (אני לא אומר נדושים ובינאליים, מכיוון שגם במוזיקה הזו יש הרבה כיף) ולצידם את החומרים המקוריים, היותר מיוחדים, שמטבע הדברים גם פונים, לרוב, לקהל יעד יותר מצומצם.

הירדן הדרומי

כתב וצילם: קובי פינקלר

בין בית שאן למעיינות הגלבוע מסתתר לו אזור קסום, שופע מים וחום אנושי וטבעי, ומסביב לו שפע אתרים, מסלולים, מורשת ואפילו כדור פורח וסקי

סקי ומסעדת ג'וזף בגלבוע

על מורדותיו הצפוניים של הר גלבוע הוקמו שלושה מסלולי סקי, שנראים היטב לכל מי שנוסע בכביש 675 הסמוך (הכביש שיוצא מכשב הסרגל לכיוון מזרח בדרך התענכים). במקום מסלול מזחלות קטן לילדים, מסלול גדול יותר למתחילים ומתלמדים ומסלול פרמיום שכולל רכבל, למי שכבר טעם פעם את טעמו של השלג מקרוב. לא צריך לנסוע רחוק עד להרי אוסטרית, זה פשוט כאן. היחס נפלא, וכל אחד מקבל במקום הרגשה שהוא בן בית.

מסלולי הגלישה של סקי גלבוע הם מסלולי סקי מלאכותי (סקי יבש) העומדים ברישיון ובתקנים האירופאיים המחמירים בעולם. באתר מסלולים לכל הרמות. ילדים לומדים מהר את רזי הגלישה, מבוגרים צוחקים זה על זה כשמחליקים ונופלים. לסיכום - אטרקציה! **073-2510000**

ואם אתם רעבים אחרי הסקי, היכנסו לג'וזף, מסעדת דייגר כשרה השוכנת במתחם הסקי בגלבוע. המסעדה מציעה חווית בילוי עדכנית ואוכל משוכח כמיטב המסורת האמריקאית. לילדים זו חוויה מעניינת במיוחד, שכן צמוד לשולחן הותקנה מערכת טלוויזיה שניתן לשחק בה תוך כדי אכילה או המתנה לאוכל. לפרטים: **04-6527272**

... לא שכחנו. מהקרע לשמיים בכדור הפורח

כדור צבעוני פורח בדיוק כמו בסרטים ובציורים מעלה אתכם מעל לגבעות ולהרים, גבוה מעל צמרות העצים, לצפייה באדמת העמק שמתחתיו. זהו מסע אל בין העננים לגובה מרבי של עד 5,000 רגל לתצפית מרהיבה על חלקה הצפוני של ישראל, על החרמון בצפון, על יהודה ושומרון בדרום, הכרמל וחיפה במערב והרי גלעד שבירדן במזרח, ואז יורדים מטה לנחיתה רכה ונעימה. המסע לחלל שייך לחברת רייז אפ, ולאחר ההמראה בכדור פורח ייקחו אתכם בג'יפים לארוחת בוקר במסעדה כשרה. **077-4500282**

היכן לנים?

מפתחו של גן עדן בבית שאן חזרנו עד לקיבוץ טירת צבי לגן בעדן אירוח כפרי, שהוא שמו של מקום הלינה בקיבוץ. זו לא לינה כפרית כפי שהורגלתם, אלא חוויה אחרת. "להכיר חיי קיבוץ של פעם, עם חדר האוכל המשותף, העמידה בתור לחלוקת המזון, תפילה בבית כנסת של קיבוץ ואפילו סתם לקרוא את לוח המודעות שבו עדיין כותבים בכתב יד ומבקשים את החברים לאספה", כמו שאומרת מנוחה זכאי, מנהלת המקום.

בגן בעדן 27 יחידות נופש כפרי. בדירות תמצאו חדרים גדולים, מעוצבים ומאובזרים. האירוח בגן בעדן מתאים לזוגות ולמשפחות. האתר מוקף כרי דשא, פינות ישיבה מוצלות ופינות ברביקיו. באמצע השבוע מגישים לחדרים ארוחת בוקר עשירה הכוללת במחיר הלינה. באזור קיימות שפע של אטרקציות ומסלולי טיול.

ובלי בעלי חיים הרי אי אפשר. אז או בטיול של שבת אחר הצהריים או בזמן אחר סורו לדורסיה. בעלי חיים מסוגים שונים ובהם עופות דורסים, קופים וחסידות וגדיים שאף נולדו. חוויה לכל המשפחה.

תיירות טירת צבי - אירוח כפרי בגן בעדן: 04-6078884

פרטים על עמותת בית שאן-מעיינות גלבוע

כתובת: www.tour-mgb.org.il

ועכשיו הן בימים שני, שלישי ורביעי וחמישי מרדת החשיכה. מחנים את הרכב בחניון הסראייה, מרכז השלטון של התורכים בעבר, עולים על הרכבת הקטנה - ואנו בדרכנו לגן הלאומי. לאורך כל המסלול ישנן תחנות שבהן ניתן לעלות ולרדת. לקבוצות מאורגנות ניתן לשלב סיור מודרך בבית שאן ובסביבה הקרובה השופעת אתרים, אטרקציות ומעיינות.

עוד באזור: יקב ויצמן

יקב בוטיק ויצמן הוקם במרתף הבית של המשפחה. בעלי היקב מקפידים להשתמש רק בענבי איכות המגיעים מכרמים ותיקים מובחרים שנבחרו בקפידה מאזורי הגידול העיקריים בארץ - מרמת הגולן, מהגליל העליון ומעמק האלה. בעל הבית מדרך אתכם בינות לאלמוות החביות ואחסון הבקבוקים, ולבסוף גם טועמים מהיין המשובח. **054-4585727**

רעבים?

שתי אפשרויות בפניכם בעיר: 'ונילה' החלבית במתחם אכסניית הנוער, ו'שיפודי הכיכר' הבשרית.

לפרטים: אגף התיירות עיריית בית שאן - 04-6587286/54

הרפת הרובוטית בכפר יחזקאל

מאכן נצא בנסיעה מערבה לכיוון כפר יחזקאל. זהו סיור מרתק, לגדולים ולקטנים, בחדר החליבה הרובוטית בשילוב חיזיון אור-קולי על בני המשפחה שהגיעו לעמק. החיזיון האור-קולי לוקח את הצופים למסע בזמן, מימי החלוצים וראשית ההתיישבות, ועד היום כשהטכנולוגיה החדשה והחקלאות המסורתית משולבות זו בזו. ולמה רפת רובוטית? כי זהו בדיוק התהליך. הרובוט חולב את הפרות בעצמו, מאכיל ומפנק אותן ובודק את איכות החלב. אין שעות חליבה - כל פרה באה רק כשמנתחשק או כשקצת לוחץ. ואם כואב לפרה הגב - יש גם עמדת טיפול מפנקת.

הביקור והסיור במרכז המבקרים נעשה רק בתיאום מראש. לפרטים: 04-6531651

אי שם בצפון הארץ שוכן לו אזור מושלם לטיול רטוב, גם אם קצת חם - עמק בית שאן ומעיינות הגלבוע. והרי לכן סיבה לטיול משפחתי באחד האזורים היפים והירוקים במדינה. כאן תוכלו למצוא הרבה מורשת והיסטוריה ארצישראלית, ולהגשים את חלומם של כל מטייל - להגיע במהלך הטיול אל מעיין קטן וצלול ולטבול את גופו במים הצוננים. מעיינות רבים מפכים כאן במשך כל השנה, בחלקם נובעים מים טובים וצלולים ובאחרים מים מעט מליחים המתקזזים מהרי הגלבוע.

ביו-טור שדה אליהו

נתחיל בטבע, בקיבוץ שדה אליהו, בו מוצעים לרשות המטיילים מספר מסלולים. גולת הכותרת היא סיור אקולוגי ואורגני. תמרים אורגניים, חסה אורגנית ואפילו כרוב. ואם להאכיל חמור בלחם זו משאלתכם, חברת הקיבוץ שרה גולדשמידט תעזור לכם בחפץ לב. בתקופת הקיץ מארגנים במקום סיורים מרתקים ומפתיעים לכל המשפחה, בחוויה של חקלאות אורגנית.

בחודש יולי יתקיימו סיורים למבוגרים ולמשפחות עם ילדים בימי חמישי בשעה 17:00, ובימים שני ושישי בשעה 10:00. בחודש אוגוסט יתקיימו סיורי ביו-ערביים למבוגרים ולמשפחות עם ילדים בימים ראשון, שלישי וחמישי בשעה 17:00, וסיורי בוקר בימים שני, רביעי ושישי בשעה 10:00. קבוצות מעל 12 איש יכולות להזמין סיור גם בזמנים אחרים. כל הסיורים בתיאום ובהרשמה מראש בלבד ומותנים במספר נרשמים מינימלי. ניתן גם להזמין ארוחות במקום.

'קפה בשדה'

'קפה בשדה' בקיבוץ שדה אליהו הוא לא סתם בית קפה. זהו בית קפה שתפריטו מבוסס על המוצרים האורגניים המיוצרים בקיבוץ בתהליכים ידידותיים לסביבה. במבנה חד-קומתי שבקדמתו ניצבת מחרשה ועץ חלול (לא להחמיץ!) ממוקם בית הקפה המציע תפריט משוכח הכולל קפה אורגני, סלט ישראלי אמיתי מירקות אורגניים, גבינות, לחמים מחיטה מלאה, פירות העונה עם יוגורט ומחזלי, טוסטים, פסטות, פיצות וקינוחים מתוקים. טרי וטעים זו הסיסמה של 'קפה בשדה'.

כמוכן שאפשר לשלב את הביקור בבית הקפה גם עם הסיור החוויתי ביו-טור, וללמוד כיצד ניתן להיות נכון עם הטבע מבלי לפגוע בו. **לפרטים נוספים ולהזמנות: שרה או סיון 04-6096986, www.bio-tour.com**

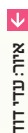
הגן הלאומי בית שאן

נסיעה קצרה ואנו בפתחה של העיר בית שאן, שהתיירות בה נכנסת לתקופה חדשה. בגן הלאומי בית שאן אתם מוזמנים לערוך סיור אל העבר. "גן עדן, אמר ריש לקיש, אם בארץ ישראל הוא - בית שאן פתחו" (עירובין י"ט, ע"א).

האזור הירוק ושופע המעיינות נמצא על צומת ראשי ומרכזי שדרכו נעו רבים לאורך ההיסטוריה, והשליטה על האזור קסמה לעמים רבים לבוא ולהתיישב בבית שאן. דוד כבש את בית שאן יחד עם מגידו ותענך, ובימי שלמה נכללה העיר במחוז המנהלי של העמקים. המקום חרב בשנת 732 לפני הספירה, עם כיבוש צפון הארץ בידי מלך אשור. בין האתרים המרכזיים בגן הלאומי בית שאן נמצא תל בית שאן. התל מתנשא לגובה 50 מטרים מעל סביבתו ומראשו נראים היטב נופי בקעת בית שאן והעיר הגדולה שלמרגלותיו. התיאטרון המפואר, שהכיל 7,000 מקומות ישיבה ונבנה בתקופה הרומית, בית המרחץ מהתקופה הביזנטית המשתרע על שבעה דונמים, רחוב פלדיוס - רחוב העמודים המרכזי, אמפיתיאטרון ששימש למופעי גלדיאטורים ועוד מתחמים רבים, שחלקם הגדול עדיין לא נחשף.

כלילה נכונה לכם חוויה לילית קסומה - חיזיון 'לילות שאן'. מופע אורקולי מרהיב המציג את יופייה ועוצמתה של העיר העתיקה סקיטופוליס, היא בית שאן של היום. שימו לב ששעות ההקרנה השתנו

תוכנית החלוקה

אפרים // יוני קמפינסקי

עברה לקס

עניין * * * * *

* הרב נעם פרל 42. תושב סוסיא. נשוי לאורית ואב לשמונה. מזכ"ל בני עקיבא העולמית

צילום: מרים אמיתי

*** התחלה:** תש"ל, יד אליהו תל אביב, וקצת אחר כך - גבעתיים. הצעיר בבית, בן אחרי שתי אחיות. האב יהלומן, האם גננת, אבל אל תראו אותם ככה.

*** ככה:** ההורים עלו עם משפחותיהם מפולין בשנת תרצ"ו. האב לחם במלחמת השחרור בלטרון, ושני ההורים היו שותפים בהקמת 'משואות יצחק' המחודשת. אחר כך יצא האב לצרפת, לנהל בית ילדים לילדים שהיו בדרכם לארץ. "פולין-תש"ח-צרפת היה משולש קדוש".

*** בית ספר:** 'חורב' החרדי ברמת גן, 'ההורים רצו שקודם כל אהיה דוס, אחרי זה נחליט מה הלאה'.

*** הלאה:** המכינה בגבעת שמואל ו'נתיב מאיר' עד סוף כיתה י"א. משם בתעופה לכפר הרא"ה, לשם התקבל אחרי ריאיון עם הרב נריה, שדווקא "התאים לו תלמיד שנזרק בגלל משמעת".

*** פוסט טראומה:** תלמידי סוסיא מודעים לגמרי למעללי רבם. כל המפעל הנוכחי הוא לקח מהמקרה ההוא. "בזמני היה אפס קשב לאישיות של התלמיד. מי שלא הלך בתלם היה קללה למוסד. מבחינתי, התלמידים הממושמעים הם שמן על גלגלי ההיסטוריה, שאותה מייצרים אלה שלא נכנסים לריבועים".

*** תנועת נוער:** בני עקיבא גבעתיים, בשבט מדהים ש"חי ובוועט עד היום". בסניף התקיימו חוגי סיור לזכר אחד הבורגנים "ובמסגרת הזאת הפכנו להיות אנשי שטח, גיווטים וטיולים. במידה מסוימת הישיבה הסביבתית הוקמה שם". גם המשפחה הפרטית נולדה מתוך צוות ההדרכה של הסניף.

*** הרגע המכונן:** "אני על קו 55 בדרך לים אומר לה: 'אם את רוצה, תבואי'". אורית, מורה במקצועה, הצטרפה לעשייה בישיבה ועד השנה שימשה מזכירתו של הרב. "כל החוויות ביחד, החשיבה והעשייה משותפים. מומלץ לכל זוג". עכשיו תהיה חשיבה מחודשת על העבודה שלה.

*** החתונה:** הוא היה בשיעור ב', היא צעירה בשנה. עורך הקידושין היה הרב סתיו, "כי הרב דרוקמן היה

בחתונה אחרת". שמונה ילדים, מגיל 5 ועד 21. חתנים וכלות עוד אין, אם כי "עובדים על זה".

*** הגלות שהשתלמה:** במסגרת אחד העונשים מ'נתיב מאיר' נשלח לכמה ימים ב'אור עציון'. "שמעתי את הרב רא"ם ונדלקתי מצורת הלימוד המדהימה".

*** מדהימה:** "בית מדרש פתוח לכל הדעות. תזמורת של רבנים עם התנגחויות רוחניות כשעליהן מנצח הרב דרוקמן. כל תלמיד מצא את עצמו בסמבטיון הגועש של בית המדרש", וזה המקום בו למד בחמש שנות ה'הסדר'.

*** צבא:** צנחנים. "החייל האמיץ שוויק ואני באותה רמת חיילות".

*** רק שנה:** הסכימה אורית לתרום מהזמן המשפחתי לטיולים - האהבה של בעלה, "ואכלה אותה". הוא הדריך בבית ספר שדה סוסיא, "פסיפס אמיתי של אנשי מעשה וחזון והצנע לכת", ואחרי ארבע שנים טובות של הוראת תנ"ך ב'נווה חנה', בגיל המופלג של 28, הגיעה העת לעשות מעשה.

*** מעשה:** אחרי שבסוסיא נוצר מאגר של אנשים צעירים אוהבי שטח ומביני נוער, הוחלט להקים ישיבה סביבתית לחבר'ה ששטח מדבר אליהם, "והשייכות הרגילות מכסחות או מתעלמות מזה".

*** ההגרלה:** הקוורטט המייסד כלל את דורון שר אבי, סלו ונגרובסקי, הרב פרל וחיים בר חי שחבר אליהם. "בהתחלה חיפשנו ראש ישיבה אמיתי עם קצת יידיש וזקן. היו המון בעלי זקנים שכמעט הלכו על זה וברגע האחרון התחרטו". לבסוף הוחלט על הפלת פור בין חברי הפורום המצומצם. "תמיד הפסדתי בהגרלות".

*** הו מי פילל:** "לא חלמתי להיות ראש ישיבה, וגם היום אני לא חולם. המושג הזה הוא רק כותרת, שיתוף השם בלבד, בתוכו אתה מכניס את הערכים והאישיות שלך".

*** משותפי השם:** "ראשי ישיבות תיכוניות חייבים להיות זורמים, מתחדשים, יודעים. כאלה שהתלמידים ירצו לבוא אחריהם. אנחנו מתקבלים לשם בצעדים גדולים".

*** לגעת בלב:** "החיבור לתלמידים הוא הכל. בלי זה שום דבר לא זז". מצד שני, יש גבולות

ברורים המנוסחים כמפל השוכן בין הצוות לתלמידים. "אחרת לא מתאפשרת זרימה".

*** לאורכה ולרוחבה:** בכל יום חמישי עושים התלמידים עבודת הכנה יסודית על הטיול שיתקיים למחרת. בשישי מתעוררים בארבע וחצי בבוקר ומטיילים "סיור פיזי, רגשי ודענטי". בכל מחצית יש גם שבוע שטח וכך כל תלמיד מסיים י"ב כשמאחוריו 160 ימי סיור.

*** יום סבא וסבתא:** "סבא וסבתא זה משאב ענק, בלי בעיות משמעת ולחץ". היום המשותף הופך את הסבים והסבתות למעיינות נובעים עבור התלמידים, ואת האחרונים - למתחשבים יותר. "אחרי יום כזה הישיבה נראית אחרת".

*** ל"ו תלמידים:** בכל כיתה שהיא מחזור בישיבה. ויש גם כיתה קטנה פעם בשנתיים. "אחת הסיבות שסוסיא מצליחה, זה כי היא לא מפעל. אם אתה רוצה לעשות ביקור בית אצל כל תלמיד, לדבר עם המשפחה, להבין מאיפה ולהיכן היא הולכת, אי אפשר לקבל יותר תלמידים".

*** נקיפות חצפון:** "נולדתי בלעדית". הידע איך עושים ישיבה כזאת, מוצע בחינם לכל דורש, וחזן מזה "יש עוד ישיבות סביבתיות", וגם "אגדת הביקוש לא כל כך נכונה".

*** ספרים:** יש אהבה גדולה לצילום וכתביה, ומכאן יצאו שלישיות הספרים בהפקת הישיבה. את השלישייה הראשונה כתבו התלמידים והצוות ערך באינטנסיביות, האמצעים נכתבו בידיו וצולמו בידי התלמידים, והנוכחיים הם כבר תוצרת בלעדית שלו. ביבול נמצאים 'מדרשטח' ו'הזמנה לתפילה' וכעת מצטרף 'אגדה של פרשה'.

*** אקדמיה:** תואר ראשון בחינוך "תוך כדי, כמו כולם", ותואר שני בתלמוד בבר אילן כדי להרחיב אופקים, לרכוש עוד שפה וכלים וכן, גם "למקסם את כושר הנשיאה בעול הכלכלי".

*** מה טוב לנדוד:** גן השליחות התבטא אצלו לראשונה לפני שש שנים כשאחד הר"מים העביר אליו את ההצעה להיות רב מחנה סיררים של בני עקיבא באירופה. שנה אחר

כך הוא כבר היה ראש המחנה, "אבל התניתי את הסכמתי בביטול התפקיד המצחיק 'רב המחנה'".

*** מקבץ ידחי עמו:** בהחלט הברכה הכי ארוכה בעמידה "עם פרצופים ושמות" מכל המרחב היהודי, כולל הבלגים ("דוסים טרור") והאיטלקים ("יהודים חמים שלא יודעים הלכה"). ההיסטוריה בתפארתה.

*** שרביט הניצוח:** בסוכות הגיעה ההצעה לעמוד בראש האימפריה העולמית, והיא נתקלה בסירוב: "מה אני נורמלי? אתחיל לנוע על העצים?" וחזן מזה "מפעל חיים לא עוזבים". אבל אחרי שהמשיכו "לקדוח" אמרה אורית שהקב"ה קורא ואי אפשר להתעלם, "ואז שריר האומץ יצא למרחב".

*** אומץ:** חסך בידיעת השפה האנגלית. אבל יש מורה פרטי וחזן מזה בכל פורום בו נתקל עד כה, רק רבע מהנוכחים ממש זקוקים לתרגום מעברית לאנגלית.

*** בני עקיבא העולמית:** 200 סניפים, סביב ה-10,000 חניכים, ושליחים רבים. השמועות על צרות כלכליות הן אגדות אורבניות. "קיבלתי מערכת נפלאה, אנשים נהדרים ותקציב מאוזן. את כל אלה צריך להפעיל נכון, ליצוק רוח, ערכים ויצירתיות".

*** יעדים:** להביא בני נוער יהודיים בחזרה לישראל, במשולש של קירוב-חיזוק-עלייה. יש להגביר את הגיוס בסניפים, להמשיך בקשר הדוק בתיכון ולהביא אותם לישראל לשנה, תוך ליווי ההתפתחות הרוחנית שלהם. "חלקם יעלו ארצה ואחרים יהפכו לדמויות דומיננטיות בקהילה".

*** תפקיד הישראלים בכוח:** לאמץ משפחה. "אין מצב שיש משפחה בחו"ל שאין לה קשר למשפחה פה". כשהחוצצנים יגיעו לביקור בארץ הם יזכו למפגש וטיול עם המשפחה הישראלית ויהיה גם מי שיתפלל על עלייתם ארצה. "אם זה יקרה, חצי עבודה תהיה מאחורינו".

*** מאחל לתנועה:** "שתאייני. אבל זה לא יקרה במשמרת שלי".

*** הידד למירי:** בשנה הבאה הוא יבקר בישיבה פעם בשבוע

כדי ללמד תנ"ך בתכנית החדשה שהוא מריע לה. "מעכשיו התלמיד יאהב את התורה, את הקב"ה ואת העם שלו ויהיה גאה שהוא חלק מהמפעל המדהים הזה. טוב גם שיש מי שאחראי על הברקס, וטוב שזה לא אני".

*** אם לא המסלול הזה:** "לא יודע. כמו בלעם, אתה הולך בין הכרמים והגדרות שמובילים אותך אל מלאך השם".

*** ובמגרש הביתי:** *** על הבוקר:** דף יומי עם כוס קפה, ואחר כך ריצה.

*** דיסק ברכב:** דווקא לא. "שקט מוחלט, 'כאן חושבים'". ניסיונות בירור עקשניים יותר על טעם מוסיקלי, מעלים כי הוא פשוט נעדר. ההעדפה היא לשמוע אנשים ודיבורים.

*** שבת:** כל בני המשפחה יושבים סביב השולחן ומרימים כוסית לחיים. כל אחד בתורו מספר מה צפוי לו בשבוע הקרוב, וזוכה לברכה מהשאר. אורחים? "יש באלאנס".

*** עיתים לתורה:** השאיפה עומדת על ששתיים יומיות, האחת ללימוד והשנייה לכתיבה, בדרך כלל לקראת ספר, אבל יש גם מאמרים בודדים "כדי שלנכדים יהיה מה להתעמק בכתבי סבא".

*** אוכל:** "כל מה שזז וכשר". לגבי האוכל של האוכל ('צמחים' בלעז) "משתדל לאכול כמה שפחות, כדי שלא לפגוע בתשומות של כדור הארץ".

*** עזרה בבית:** ההתמחות היא בבצק לחלות וספוג'ה, אבל יש גם תשומת לב למשימות האחרות הרשומות בפתק שעל המקרר.

*** מפחיד:** "חוסר תנועה, התחפרות וחידלון".

*** דמות מופת:** הרב קוק. "הוא היה אמיץ, יצירתי וחדשן, נגע בכל ולא ספר אף אחד".

*** בנאי:** אין. העיסוק המתמיד הוא ב"אנשים ותורה".

*** כשתהיה גדול:** אין תוכניות קונקרטיות. "לאיפה שהקב"ה ייקח אותי - אני שם, משתף פעולה כרוני".

ofralax@gmail.com